

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnje izvješće društva Croatia Airlines d.d. i Grupe Croatia Airlines za 2022. godinu

Travanj 2023.

Napomena: Ovaj PDF format nije službeni format za objavu godišnjeg izvješća.

SADRŽAJ:

Izjava Uprave	2
Izvešće posloводства o stanju Društva za 2022. godinu	3 – 43
Izjava o kodeksu korporativnog upravljanja	44 – 47
Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za godinu koje je završila 31. prosinca 2022. zajedno s Izvešćem neovisnog revizora	48 – 139

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21), ovime dajemo sljedeću:

IZJAVU

Da su pojedinačni i konsolidirani revidirani financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da Izvještaj posloводства Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog Godišnjeg izvješća izdavatelja Croatia Airlines d.d.

Osoba odgovorna za sastavljanje izvješća izdavatelja:

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

U Zagrebu, 28. travnja 2023.

Izvešće posloводства o stanju Društva za 2022. godinu

Travanj 2023.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	5
Flota	5
Prometni pokazatelji	5
Financijski pokazatelji.....	6
Pokazatelji produktivnosti	6
Croatia Airlines u 2022. godini – predstavljanje.....	7
Struktura vlasništva	7
Upravljačka struktura Društva i organizacija.....	8
Ljudski potencijali	9
Društvena odgovornost	15
Poslovno okruženje i rizici poslovanja.....	19
Gorivo.....	24
Cijena emisijskih jedinica.....	24
Rizik pada potražnje za uslugama zračnog prijevoza.....	25
Nedostatak radne snage u zračnom prometu.....	25
Rizik likvidnosti	25
Kamatni rizik.....	25
Posljedice ruske invazije na Ukrajinu	26
Flota i kapaciteti.....	27
Iskorištenost flote	28
Tržište.....	29
Financijsko poslovanje	31
Imovina, financiranje i investicije	35
Konsolidirani rezultat poslovanja	38
Vremenska neograničenost poslovanja.....	39
Planske smjernice i ciljevi 2023. godine	42
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.- III. 2023.....	43

Karakteristični pokazatelji

Flota

Tip zrakoplova	Br. na kraju 2022.	Sjedala	Vlasništvo	Najam	Ø starost (god.)	Br. na kraju 2021.	Vlasništvo	Najam
Airbus A320	1	174	1	1	22,58	2	1	1
Airbus A319	5	720	4	1	21,30	5	4	1
Q-400	6	456	-	6	13,60	6	-	6
UKUPNO	12	1.350	5	8	17,56	13	5	8

Prometni pokazatelji

OPIS		2022.	2021.	2019.*	Index 22./21.	Index 22./19.
Nalet (km)	<i>DIST 000</i>	15.246	10.279	18.934	148	81
Broj uzlijetanja	<i>FLTS</i>	23.348	16.507	28.432	141	82
Operativno vrijeme	<i>BH sati</i>	32.700	22.395	40.553	146	81
Prevezeni putnici	<i>RPAX 000</i>	1.453	788	2.179	184	67
Prevezena roba i pošta	<i>CGO t</i>	1.514	1.320	2.135	115	71
Ostvareni putnički km	<i>RPK mil.</i>	1.104	562	1.676	196	66
Raspoloživa sjedala - km	<i>ASK mil.</i>	1.781	1.128	2.277	158	78
Putnički faktor popunjenosti	<i>PLF %</i>	62,0	49,9	73,6	124	84
Ostvareni tonski km	<i>RTK mil.</i>	112	57	169	196	66
Raspoloživi tonski km	<i>ATK mil.</i>	187	118	240	158	78
Težinski faktor popunjenosti	<i>WLF %</i>	59,7	48,5	70,3	123	85

*2019. godina – godina prije pandemije COVID-19

Financijski pokazatelji

Pokazatelj		2022.	2021.	2019.* *	Index 22./21.	Index 22./19.
Operativni prihodi	<i>mil. kn</i>	1.582	848	1.728	187	92
Ukupni prihodi	<i>mil. kn</i>	1.659	891	1.751	186	95
Operativni troškovi	<i>mil. kn</i>	1.680	1.098	1.784	153	94
Ukupni troškovi	<i>mil. kn</i>	1.796	1.179	1.831	152	98
Operativni rezultat	<i>mil. kn</i>	-98,2	-249,7	-55,4	39	177
Neto rezultat	<i>mil. kn</i>	-137	-288	-79	48	173
EBIT	<i>mil. kn</i>	-115	-261	-60	44	191
EBITDA	<i>mil. kn</i>	46,3	-58,2	148,7	-80	31
EBIT marža	%	-7,2	-30,8	-3,5	24	209
Ekonomičnost		0,9	0,8	1,0	122	97
ROA	%	-8,3	-20,5	-6,3	41	131
ROE	%	-155,6	-	-35,3	-	441
Jedinični operativni trošak	<i>kn/ATK</i>	9,0	9,3	7,4	97	121
Jedinični operativni prihod	<i>kn/ATK</i>	8,5	7,2	7,2	118	118
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPK)	<i>€cent/RPK</i>	15,2	14,2	12,2	107	124
Koeficijent tekuće likvidnosti		1,9	1,4	0,4	137	492
Koeficijent zaduženosti		0,9	1,1	0,8	90	115
Koeficijent financiranja		14,7	-	4,6	-	323
Prosječan broj zaposlenih		922	942	1.021	98	90

*2019. godina – godina prije pandemije COVID-19

Pokazatelji produktivnosti

Pokazatelj	2022.	2021.	2019.* *	Index 22./21.	Index 22./19.
Zaposleni (rtk/zaposlenom)	121.140	60.906	165.615	199	73
Zrakoplovi (BH/dan)	8,3	6,8	9,2	122	90
Gorivo (rtk/tona)	2.189	2.750	2.567	80	85

*2019. godina – godina prije pandemije COVID-19

Croatia Airlines u 2022. godini – predstavljanje

Croatia Airlines kao hrvatski nacionalni zračni prijevoznik predstavlja strateški dio hrvatske prometne infrastrukture što je posebno došlo do izražaja u kriznom pandemijskom razdoblju jer je kompanija doprinijela održavanju prometne povezanosti hrvatskom gospodarstvu i građanima. U više od trideset godina postojanja i pružanja usluge prijevoza Croatia Airlines povezuje hrvatske gradove s najvažnijim europskim metropolama, a u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom. Croatia Airlines, kao član najvećeg svjetskog udruženja zrakoplovnih kompanija *Star Alliance*, svojim putnicima omogućuje pristup globalnoj mreži letova uz korištenje mnogobrojnih pogodnosti.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines je dioničko društvo. Temeljni kapital Društva na dan 31.12.2022. godine iznosi 627.879.530 kn i podijeljen je na 62.787.953 redovne dionice nominalne vrijednosti 10 kn.

Izvanredna skupština društva Croatia Airlines d.d. je dana 22.12.2022. godine donijela Odluku o povećanju temeljnog kapitala društva ulogom u novcu u iznosu od 296.000.000 kuna i izdavanju 29.600.000 redovnih dionica koje glase na ime, nominalnog iznosa 10 kuna.

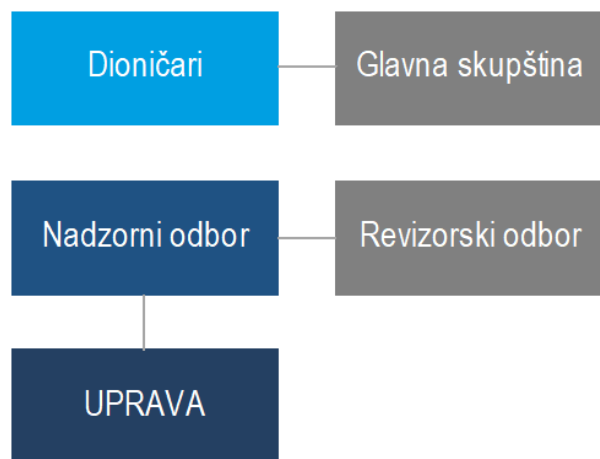
Upisom povećanja temeljnog kapitala u sudski registar 05.01.2023. temeljni kapital Društva povećan je s iznosa od 627.879.530 kuna, za iznos od 296.000.000 kuna, na iznos od 923.897.530 kuna.

U nastavku slijedi prikaz najvećih dioničara Društva na dan 31.12.2022.

Dioničari	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
REPUBLIKA HRVATSKA	62.010.821	98,762%
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	477.121	0,760%
HPB ZA REPUBLIKU HRVATSKU	173.768	0,277%
JANAF D.D.	22.000	0,035%
CROATIA OSIGURANJE D.D.	7.165	0,011%
HRVATSKA LUTRIJA D.O.O.	4.000	0,006%
ASTRA INTERNATIONAL D.D. U STEČAJU	3.682	0,006%
HP D.D.	2.750	0,004%
TURISTHOTEL D.D.	2.090	0,003%
TANKERKOMERC D.D.	2.090	0,003%
OSTALI	82.466	0,131%
Ukupno	62.787.953	100,000%

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Rad Društva organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u poslovne cjeline i kroz zajedničke funkcije kompanije organizirane unutar Tajništva uprave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću, Ureda za upravljanje kriznim situacijama i izvanrednim događajima, Sektora kontrolinga i interne revizije te kroz korporativne funkcije koje uključuju Sektor financija i računovodstva, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

Poslovno područje prometa obuhvaća podpodručja letачkih i kabinskih operacija, prometni školski centar, operativni i HUB centar.

Poslovno područje tehnike objedinjava inženjering i tehničku podršku, upravljanje materijalima, pripremu i kontrolu radova, bazno i linijsko održavanje, tehničku kontrolu, održavanje zrakoplovnih dijelova i opreme te tehnički školski centar.

Treće poslovno područje čine komercijalni poslovi koji obuhvaćaju prodaju, marketing, korisničku i operativnu podršku

i nabavu te upravljanje mrežom i prihodima.

Prema Statutu Društva Upravu čini najmanje jedan član, a najviše tri člana, dok članstvo Nadzornog odbora broji pet članova od kojih je jedan član predstavnik radnika. Na mjestu Predsjednika Uprave Društva je Jasmin Bajić, a predsjednik Nadzornog odbora je dipl. jur. Zlatko Mateša. Do 14. listopada 2022. godine Nadzorni odbor Croatia Airlinesa djelovao je u sastavu od pet članova, a nakon toga datuma broj članova se smanjio na četiri.

Poslovnice u inozemstvu

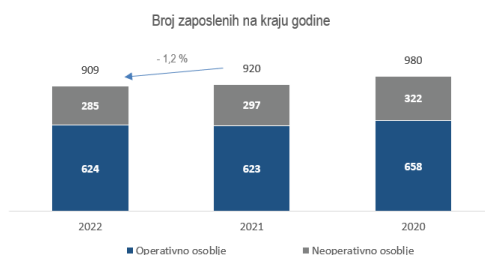
Croatia Airlines ima šest poslovnica u inozemstvu: Poslovnica Bruxelles - Belgija, Poslovnica Frankfurt - Njemačka, Poslovnica Pariz - Francuska, Poslovnica Sarajevo - Bosna i Hercegovina, Poslovnica Skopje – Sjeverna Makedonija i Poslovnica Zürich - Švicarska.

Pariz	Francuska	Frankfurt	Njemačka	Zürich	Švicarska
Adresa:	Roissypôle Le Dôme, 1 Rue de la Haye BP 18913 Tremblay en France 95731 Roissy CDG Cedex	Adresa:	Kaiserstrasse 7 60311 Frankfurt a.M.	Adresa:	Letzigraben 154, 8047 Zurich
Bruxelles	Belgija	Skopje	Sjeverna Makedonija	Sarajevo	Bosna i Hercegovina
Adresa:	Tribes Brussels Central Station, Kolonienstraat 56 1000 Brussel - België	Adresa:	Skopje International Airport 1043 Petrovec - Skopje	Adresa:	Zračna luka Sarajevo Ul. Khurta Schorka 36, 71 210 Sarajevo

Ljudski potencijali

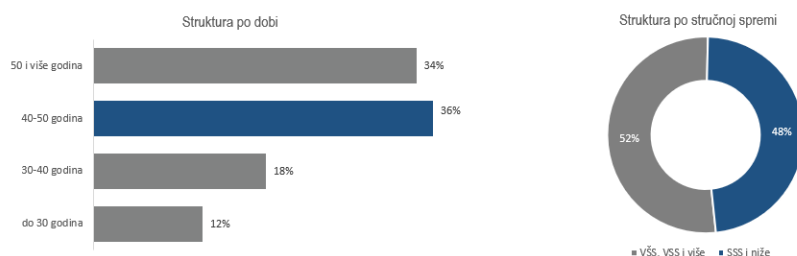
Broj zaposlenika u radnom odnosu, koji uključuje i lokalno zaposlene u predstavništvima, na dan 31.12.2022. iznosio je 909 djelatnika, što je za 11 zaposlenika odnosno 1,2 posto manje od broja zaposlenih na kraju 2021. godine. Na dan 31.12.2022. godine bilo je 11 ustupljenih radnika, pomoćnih mehaničara u sektoru tehničkih poslova za potrebe procesa održavanja zrakoplova.

Daljnje smanjivanje broja neoperativnog osoblja u odnosu na 2021. godinu rezultat je racionalizacije poslovanja, ukidanja duplirajućih funkcija i učinkovitog upravljanja administrativnim poslovima radnika gdje se optimizirao način izvršavanja radnih zadataka i odredio optimalni broj zaposlenika za osiguranje kvalitete redovitog poslovanja.

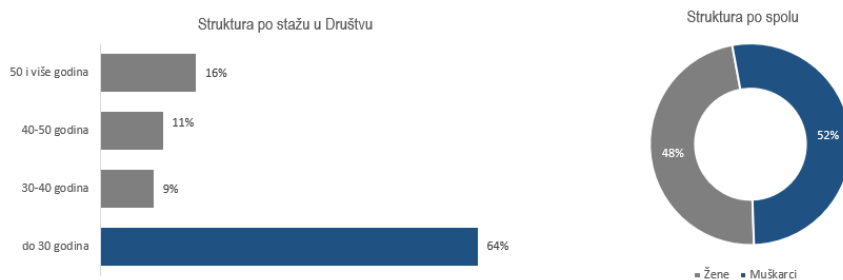

Na kraju 2022. godine **broj operativnih radnika** veći je za 1 radnika, odnosno za 0,2 posto, dok je **broj neoperativnog osoblja** manji za 12 radnika, odnosno za 4 posto, u odnosu na kraj 2021. godine. Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 69 posto, a neoperativnog 31 posto.

Obrazovna struktura pokazuje da 52 posto zaposlenih ima više i visoko obrazovanje, a prosječna životna dob zaposlenih je 44 godine.

U spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (52 posto).

¹ Uključuje sljedeća operativna radna mjesta u Društvu: promet (piloti, kabinsko osoblje, operativni centar, zemaljske usluge, voditelji stanica, asistenti voditelja stanica); tehnika te dijelove komercijalnih poslova (dio voditelja poslovnica, dio prodajnih predstavnika, djelatnici snabdijevanja zrakoplova). U operativna radna mjesta nisu uključena radna mjesta Službe prodaje zadužena za telefonsku i internet prodaju i Služba odnosa s korisnicima.

Prosječan staž u Croatia Airlinesu za operativno osoblje iznosio je 16 godina, neoperativno osoblje 21 godinu, dok je prosječan staž svih zaposlenika iznosio 17 godina, što pokazuje visoki stupanj lojalnosti zaposlenika kompaniji od kojih je veliki dio čitav svoj dosadašnji radni vijek proveo radeći u Croatia Airlinesu.

Udio žena u strukturi visokoga *managementa* iznosio je 53 posto.

Ulaganja i programi školovanja

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se kroz tri školska centra:

- *Prometni školski centar* čije su aktivnosti vezane za edukaciju letačkog, kabinskog i zemaljskog osoblja,
- *Tehnički školski centar* koji se bavi obrazovanjem tehničkog osoblja i osoblja koje radi na održavanju zrakoplova,
- *Školski centar namijenjen neoperativnim sektorima* čija su ciljana skupina svi ostali zaposlenici kompanije.

U 2022. godini ostvareno je ukupno 5.321 sati internih školovanja koja su konzumirali svi zaposlenici kompanije.

Ulaganja u školovanja (u kn)	2022.	2021.	Index 22./21.
Operativno osoblje	5.179.150	4.109.328	126
Neoperativno osoblje	488.510	109.839	445
Ukupno	5.667.660	4.219.167	134

Kao i prethodnih godina, u 2022. godini **Tehnički školski Centar** Croatia Airlinesa nastavio je aktivnu suradnju s Hrvatskom agencijom za civilno zrakoplovstvo (HACZ) u segmentu izdavanja i produživanja PART-66² dozvola.

Budući da se situacija s pandemijom i uvedenim posebnim mjerama zaštite stanovništva znatno promijenila, školovanja su se tijekom 2022. godine ponovo počela odvijati u učionicama na uobičajen način te bez restrikcija u smislu ograničavanja broja polaznika. No, bez obzira na činjenicu što su se školovanja nastavila redovito provoditi u učionicama, Tehnički školski centar zadržao je i produžio odobrenje dobiveno od Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo za školovanje na daljinu (SDL).

U dijelu PART-147³ školovanja, održano je 15 „Type Training“ tečajeva, što je od početka rada Tehničkog školskog centra do sada najveći broj „Type Training“ tečajeva održanih u jednoj godini (prosječan broj ove vrste školovanja u jednoj godini je pet). U skladu s tim, ove je godine izdano 153 certifikata EASA PART-147 koji služe za upis tipa zrakoplova ili dopune tipa u AML PART-66 dozvolu. Dio polaznika na PART-147 školovanjima bili su komercijalni polaznici.

U dijelu školovanja propisanih PART-145⁴ regulativom, provedena su sva planirana školovanja zaposlenika potrebna za nesmetani rad Sektora Tehnike, odnosno inženjera, mehaničara i ostalog osoblja, kao i za produženje internih autorizacija inženjera, mehaničara Part-145 Croatia Airlines i kooperanata u Part-145 Croatia Airlines.

² PART66 – Aircraft Maintenance Licences

³ PART 147 Maintenance Training Organisation

⁴ PART 145 - Maintenance Organisation

U dijelu školovanja propisanih PART-145 regulativom, provedena su i tri komercijalna školovanja za potrebe devetnaest turskih carinika te komercijalna školovanja „*Ramp & Hangar Safety*“. Započelo je i provođenje „*On – job*“ školovanja za A320f u svrhu upisa prvog tipa zrakoplova u AML PART-66 dozvolu za komercijalne polaznike, a nekoliko je polaznika uspješno završilo školovanje tijekom 2022. godine. Budući da se „*On-job*“ školovanje provodi u PART-145 organizaciji, tijekom radova održavanja, polaznici školovanja sudjeluju u potrebnim MH (man hour) održavanja na zrakoplovu.

U segmentu rada „Operativnog priručnika“, kojim je pokriveno školovanje za vuču zrakoplova aerodromskog osoblja, nastavljeno je provođenje školovanja za održavanje i produljenje dozvola za vuču. Provedeni nadzor od strane HACZ-a Odjela za aerodrome prošao je bez primjedbi.

Uspješno je nastavljeno školovanje djelatnika na *Airside Drive* tečaju, koje se sada provodi za sve zaposlenike Croatia Airlinesa u cilju stjecanja ili produljenja dozvole za vožnju na Međunarodnoj zračnoj luci Zagreb (MZLZ). Provedeni nadzor koji je provela MZLZ prošao je bez nalaza te je Tehnički školski centar zadržao odobrenje za provođenje navedenog tečaja.

Tijekom 2022. godine sva planirana školovanja **Prometnog školskog centra** vezana za obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru i na zemlji, koje omogućuju produljenja ovlaštenja i dozvola za obavljanje poslovnih aktivnosti zaposlenika, nastavljena su pod epidemiološkim mjerama do njihovog ukidanja. Sva školovanja i provjere provedeni su na vrijeme uz manji broj izmjena uzrokovanih epidemiološkim mjerama početkom godine. Ukidanjem epidemioloških mjera Prometni školski centar je nastavio s normalnim radom. Obzirom na relativno malen broj inicijalnih školovanja, tijekom 2022. godine nešto su intenzivnija bila komercijalna školovanja namijenjena vanjskim korisnicima, prvenstveno *Flight traininga za A320*.

Hrvatska Agencija za civilno zrakoplovstvo provela je nekoliko kontrola i inspekcija u cilju kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnog školskog centra u prostorijama Croatia Airlinesa, na simulatorima te na redovnim letovima Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Obavljene su također inspekcije simulatora te rada instruktora u skladu s odredbama *OM-D & Quality Inspection Orders* sustava kvalitete, radi praćenja podizanja kvalitete rada instruktora.

Godina 2022. bila je obilježena postupnom normalizacijom poslovanja, što je između ostalog, podrazumijevalo i vraćanje konvencionalnim modelima školovanja, kao i sudjelovanja u radu raznih tematskih konferencija, simpozija i radnih skupina, koje su organizirale stručne vanjske institucije, a u cilju upoznavanja s operativnim i komercijalnim inovacijama u industriji.

Interna školovanja zaposlenika neoperativnih službi koja su se odnosila na postupanja u kriznim situacijama, obnovu znanja auditora, procedure rukovanja opasnim robama, putničke rezervacije, tarife i ispunjavanje prijevoznih dokumenata, nastavila su se organizirati i održavati kao i prethodnih godina, u učionici.

Održana je i serija internih *Station Emergency Response Plan SERP* školovanja čiji je cilj bio zaposlenicima kompanije na vanjskim stanicama, ali i ostalim involviranim dionicima, ponuditi znanja i vještine potrebne za suočavanje s izvanrednim situacijama. Zamjetno je bilo i jačanje interesa zračnih luka u Republici Hrvatskoj za osposobljavanje njihovih zaposlenika na području izdavanja međunarodnih zrakoplovnih prijevoznih dokumenata.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira razna školovanja potrebna putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licencije, školovanja namijenjena zaposlenicima zračnih luka, špediterskim organizacijama te zrakoplovnim kompanijama. U 2022. godini održana su školovanja iz putničkih rezervacija, tarifa i ispisivanja prijevoznih dokumenata za vanjske suradnike, zaposlenike IATA putničkih agencija i mlade osobe koje takvim školovanjima nastoje postići bolju poziciju na tržištu rada.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se prvenstveno na interne resurse što podrazumijeva korištenje vlastitih, ovlaštenih instruktora. Osim financijskih ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog *know-how-a* postiže se manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva se u pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Na određeno vrijeme zapošljava se dodatno operativno osoblje, tijekom ljetne sezone kabinsko osoblje i piloti, a tijekom zime pomoćno tehničko osoblje za potrebe sezone održavanja zrakoplova. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se zamjene privremeno odsutnih radnika ili popune u razdobljima velikih vršnih opterećenja.

Prvi dio 2022. godine obilježila su i nadalje COVID-19 pandemija i epidemiološka ograničenja te je Croatia Airlines provodio pojačane mjere zaštite zdravlja na radu radnika te je radi uskladbe privatnog i poslovnog života i protuepidemijskog djelovanja do ukidanja epidemioloških ograničenja provodio smjenski rad radnika u timovima i omogućio rad s izdvojenog mjesta rada za poslove koji se na takav način mogu obavljati. Radnicima kojima je od nadležnih institucija propisana epidemiološka mjera samoizolacije, kao i radnicima kojima su maloljetna djeca dobila propisanu mjeru samoizolacije omogućen je rad s izdvojenog mjesta rada kako bi se istodobno zaštitili interesi redovitosti poslovnog procesa i zaštite obiteljskog života.

Kako bi zaštitila radnike i olakšala im razdoblje pandemije, kompanija je organizirala u prostorima Društva već uobičajeno cijepljenje protiv gripe, kao i cijepljenje protiv virusa COVID-19.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite naknade i potpore. One se očituju preko naknade troškova za prijevoz na posao, isplate otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana, potpore u trenutku rođenja djeteta i pravo na plaćeni dopust u slučajevima rođenja djeteta, selidbe, sklapanja braka, školovanja i slično.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškoga materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Zaštita na radu, zaštita od požara i zaštita okoliša

Organizacija zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša propisana je zakonskom regulativom, kao i internim aktima Društva.

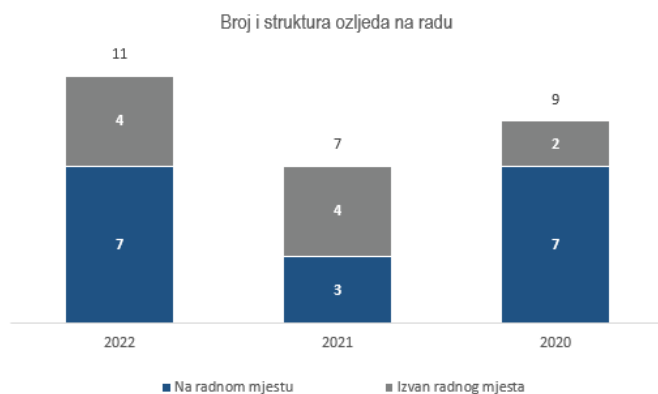
Bez obzira što je u travnju 2022. godine ukinuta većina Odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske vezanih uz mjere protiv zaraze koronavirusom, tijekom cijele 2022. godine provodile su se preporuke stožera za upravljanje kriznim situacijama Croatia Airlinesa kako bi se maksimalno zaštitili zaposlenici od mogućeg širenja virusa, a također vodila se i evidencija oboljelih djelatnika koji su u izolaciji.

Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika za zaštitu od požara za sve novozaposlene radnike, kao i za radnike kojima je potrebna obnova znanja. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri rukovanju strojevima i uređajima s povećanim opasnostima (hidrauličke podizne platforme, strojevima za obradu metala i nemetala, viličari i sl.) kao i osposobljavanje za stjecanje znanja o zaštiti od opasnih kemikalija organizirala su se prema realnim potrebama Sektora tehničkih poslova.

Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada obavljaju redovite liječničke preglede.

Za svu radnu opremu (strojeve i uređaje, sredstva za rad, postrojenja i instalacije) u procesu rada, kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode redoviti servisi i periodička ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se i propisno uklanja te zbrinjava, o čemu se vodi evidencija (očevidnici) kao i pravovremeni izvještaji u registar onečišćavanja okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša.

U 2022. godini nije bilo inspekcijskih nadzora iz područja zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša.

U 2022. godini prijavljeno je ukupno jedanaest ozljeda na radu (šest žena i pet muškaraca). Sve prijavljene ozljede su priznate od strane HZZO-a. Od jedanaest priznatih ozljeda, sedam ih se dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, a četiri pri dolasku na radno mjesto i odlasku s radnog mjesta do mjesta

stanovanja. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu, kao i profesionalnih bolesti, nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika, propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te imenovana osoba koja je ovlaštena primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika. Tijekom 2022. primljena je jedna pritužba, koja je riješena.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja i broja muškaraca i žena. Redovito se donosi plan promicanja ravnopravnosti spolova sukladno zakonodavnim zahtjevima te je 2022. godine omjer bio 52 posto muškaraca i 48 posto žena u strukturi zaposlenih.

Zaštita osobnih podataka

Kako bi se zaštitili osobni podaci, u Društvu postoji Odluka o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama, osobnih podataka radnika Društva te je uspostavljen nadzor sukladno obvezama iz GDPR-a i imenovan je povjerenik za zaprimanje pritužbi radi zaštite osobnih podataka.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje pet sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske, Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu te ORCA - Organizacija radnika Croatia Airlinesa u koju su učlanjeni zaposlenici grupacije pilota, članova kabinske posade i aviomehaničara te koji se uz Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu smatra reprezentativnim.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće koje broji devet članova. Kroz Radničko vijeće, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici Društva sudjeluju u odlučivanju o njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima te se procesi obavješćivanja radničkog vijeća o stanju zaposlenosti obavljaju kvartalno, a savjetovanje sukladno obvezama iz Zakona o radu.

Tijekom 2021. godine kompanija se prilagodila okolnostima primjenom mjera u različitim segmentima poslovanja s ciljem ublažavanja posljedica korona krize na poslovanje kompanije. Dio mjera odnosio se i na postizanje ušteda u troškovima rada. Kroz dijalog sa socijalnim partnerima dogovoreno je privremeno smanjenje bruto vrijednosti primanja za 15 posto do kraja 2021. godine, koje se u 2022. godini vratilo na staro, čime su se primanja zaposlenika vratila na razinu ugovorenu kolektivnim ugovorom.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje društvenu odgovornost u osiguranju optimalne zračne povezanosti Republike Hrvatske i svijeta s naglaskom na doprinos razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Croatia Airlines se prilagođava mrežom izravnih letova za Zagreb i jadranska odredišta, a u suradnji sa svojim zrakoplovnim partnerima te usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće. Croatia Airlines omogućuje hrvatskim zračnim lukama cjelogodišnju otvorenost, a svim putnicima izvrsnu povezanost tijekom cijele godine.

Važnost u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske kontinuirano prepoznaje i Vlada Republike Hrvatske. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske u 2022. godini između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlines sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine na slijedećim linijama: DBV-ZAG-DBV; SPU-ZAG-SPU; ZAG-ZAD-PUY-ZAD-ZAG; ZAG-BWK-ZAG; OSI-DBV-OSI; OSI-SPU-OSI, a u svrhu očuvanja prometne povezanosti regija te gospodarskog razvitka Republike Hrvatske.

Hrvatski brend

Croatia Airlines prepoznatljiv je brend u Europi i svijetu te aktivno pridonosi razvoju turističkih potencijala Republike Hrvatske. Usporedno s osnutkom kompanije, prije gotovo 34 godine, počelo je i njezino brendiranje, a razvoj korporacijskog vizualnog identiteta jedno je od najvažnijih obilježja toga procesa. Vizualni identitet nesumnjivo je pridonio prepoznatljivosti Croatia Airlinesa kao hrvatskog brenda. Korporativni dizajn nastoji projicirati imidž zrakoplovne tvrtke ne samo u domovini već Hrvatsku predstaviti i diljem svijeta. Vizualnim identitetom se želi ilustrirati sigurnost, pouzdanost i tehnička preciznost kompanije. Imidž Croatia Airlinesa nije samo vizualni izraz kompanijske kulture, nego postaje i dijelom nacionalne kulture. Natpis Croatia na zrakoplovima ima iznimnu važnost jer na taj način pridonosi promociji Hrvatske u Europi.

U suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba od 1. prosinca 2021. do 30. travnja 2022. godine, putnicima na letu Croatia Airlines je nudila obroke inspirirane Zagrebom pod nazivom *Zagrebački zalogaj*, a kroz letke i filmove na letovima se promovirao grad Zagreb. Također, u suradnji s Turističkom zajednicom Osječko-baranjske županije i Hrvatskom turističkom zajednicom, od 1. kolovoza do 30. studenog 2022. godine, Croatia Airlines je u zrakoplovima putnicima promovirao Slavoniju kroz obroke pod nazivom *Slavonski zalogaj*, a od 1. prosinca do 31. ožujka 2023. godine, u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba, putnicima Croatia Airlines ponovno se na letovima nudi *Zagrebački zalogaj*.

Putni časopis Croatia ima veliku ulogu u korporacijskom vizualnom identitetu i snažan je promotor Hrvatske. U časopisu se naglasak stavlja na hrvatske prirodne ljepote, povijesne vrednote i kulturna zbivanja. U sklopu suradnje s Hrvatskom turističkom zajednicom te ostalim turističkim zajednicama u časopisu se objavljuju oglasi i članci. U zrakoplovima tipa Airbus prikazuju se promotivni turistički filmovi iz različitih krajeva Hrvatske.

Croatia Airlines podupire sport u Hrvatskoj te je i 2022. godine bio službeni zračni prijevoznik Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te je i na taj način pridonio promociji i vidljivosti Hrvatske diljem svijeta. Produženjem ugovora s Hrvatskim nogometnim savezom do kraja kolovoza 2024. godine potvrđena je uspješna suradnja i povezanost s hrvatskom nogometnom reprezentacijom koju je Croatia Airlines prevezao na Svjetsko nogometno prvenstvo u Kataru i vratio u domovinu.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines kontinuirano provodi različite sponzorsko-donacijske aktivnosti na području kulture, znanosti, sporta itd. Croatia Airlines nastoji poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili institucije koje organiziraju humanitarne projekte. Kompanija konstantno pomaže i pruža izravnu pomoć prevozeći bolesnike, djecu ili osobe u potrebi te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza.

Etičnost u poslovanju

U okviru društva djeluje i etičko povjerenstvo sa svrhom praćenja provedbe odredbi Etičkog kodeksa u radu Društva. Zadatak je Povjerenstva raspraviti i provjeriti informacije o kršenju odredbi Etičkog kodeksa te u slučaju utvrđene povrede predložiti način rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja usvojenih etičkih načela. Etičko povjerenstvo broji sedam članova (zaposlenika).

Sukladno obvezama iz Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti Uprava Društva je imenovala povjerljivu osobu i zamjenika povjerljive osobe za zaprimanje pritužbi zbog kršenja zakona i drugih utvrđenih vrednota.

Zaštita okoliša

Tijekom 2022. godine kompanija bilježi određeni oporavak pokazatelja poslovanja što se odnosi i na povoljnije pokazatelje potrošnje energije i zaštite okoliša u odnosu na prethodne dvije pandemijske godine. Povoljnije energetske-okolišne indikatore iz 2019. godina Croatia Airlines još nije dostigao.

Kompanijski stručnjaci tijekom 2022. godine bili su prisutni u mnogim radnim grupama, domaćim i međunarodnim, kako bi prilagodili buduće poslovanje kompanije novim okolišnim okvirima („Fit for 55“ paket na razini EU) čija primjena se očekuje tijekom 2023. godine. Na globalnoj razini trendovi (uključujući i regulatorne obveze) diktiraju i postupno uvođenje SAF (Sustainable Aviation Fuel) goriva kao i razmatranja izvodljivosti operacija zrakoplova na električnu energiju i vodik. U razmatranjima ovih tema sudjeluje i Croatia Airlines kroz rad u nadzornom odboru Credible HYbrid eLectric Aircraft (EU financiranog projekta u sklopu Horizon 2020 programa) u suradnji s Tu Delft sveučilištem u Nizozemskoj.

Croatia Airlines nastavio je sudjelovanje u sustavima mjerenja, izvješćivanja, verifikacije kao i trgovanja emisijskim jedinicama te je uspješno realizirao sve obveze u sustavima EU ETS, CH ETS, UK ETS, CORSIA te pojedinim obvezama po državama odredišta.

Tijekom 2022. godine obavljen je i re-certifikacijski audit po ISO14001/50001 normama upravljanja zaštitom okoliša i potrošnjom energije. Kao izvor električne energije tijekom

2022. godine je odabran HEP ZelEN proizvod (energija iz obnovljivih izvora) što je već standard Croatia Airlinesa.

U narednom razdoblju očekuje se intenziviranje rada na implementaciji „Fit for 55“ regulatornog paketa što će vjerojatno uključivati i „non CO2“ elemente u sustave mjerenja, izvješćivanja i verifikacije. Potpisan ugovor o nabavi zrakoplova nove generacije će značiti značajnije poboljšanje energetske-okolišnih pokazatelja kompanije u budućnosti.

Kao i mnoge svjetske kompanije, Croatia Airlines se pridružio obvezi dekarbonizacije do 2050. godine što će realizirati u suradnji s IATA i STAR Alliance partnerima.

U listopadu 2022. godine Croatia Airlines donio je odluku o početku procesa zamjene postojeće flote novim A220 zrakoplovima. Zamjena flote odvijati će se u razdoblju od 2024. do 2026. godine. Prilikom donošenja odluke posebna je pozornost bila posvećena kretanjima na visoko konkurentnom zrakoplovnom tržištu, cijenama goriva i emisijama CO₂, ciljevima zelenih politika Europske unije te zahtjevima putnika. S novom flotom zrakoplova A220, Croatia Airlines postati će još više ekološki prihvatljiv avioprijevoznik te bi nova flota trebala značajno smanjiti potrošnju goriva i emisije CO₂ (oko 25 posto), koje sukladno posljednjim kretanjima na tržištu nafte i naftnih derivata danas predstavljaju sve veću stavku u rashodima aviokompanija.

Detaljniji podaci o održivom razvoju i zaštiti okoliša sadržani su u *Nefinancijskom izvješću kompanije*.

Unapređenje poslovanja i projekti

U 2022. godini Croatia Airlines nastavio je sukladno mogućnostima s kontinuiranim unapređivanjem poslovanja te razvojem usluga koje pruža svojim korisnicima.

Implementiran je **C4C** - sustav za upravljanje poslovanjem i odnosima s klijentima (CRM – Customer relationship management) funkcionalnosti potrebne za prodajno osoblje (SAP Sales Cloud) te za rad Službe za korisnike (SAP Cloud for Customer). C4C je sustav koji omogućava prodajnim timovima i timovima za podršku korisnicima efikasniji način upravljanja odnosima s privatnim i korporativnim klijentima (B2C i B2B). Implementacija ovog sustava omogućit će i efikasnije korištenje ljudskih resursa, ali i osigurati mobilnost prodajnih predstavnika koji će moći u realnom vremenu odgovarati na potrebe klijenata budući da će funkcionalnosti sustava biti dostupne korištenjem mobilne aplikacije.

Putnicima Croatia Airlinesa od 16. rujna 2021. godine na raspolaganju su **nove mrežne stranice** (www.croatiaairlines.com) koje donose novi dizajn te *user-friendly* iskustvo pregledavanja sadržaja i aktualnih ponuda nacionalnog zračnog prijevoznika. U 2022. godini završena je treća faza ovog projekta koja je obuhvaćala razvoj i implementaciju kalendara raspoloživosti, automatski dohvat cijena iz rezervacijskog sustava te njihova promjena na stranicama s ponudama, kao i izradu obrasca Službe za korisnike koji je integriran u SAP C4C CRM. Projekt se nastavlja i u 2023. godini s četvrtom i petom fazom koje će obuhvaćati implementaciju B2B portala i korisničkog profila za plaćanje narudžbi putem spremljenog tokena i tokenizacija.

Nakon otvaranja zajedničkog centra za putovanja u Zračnoj luci Pula u prosincu 2021. godine, dana 31. svibnja 2022. godine Croatia Airlines, Zračna luka Dubrovnik i putnička agencija Obzor putovanja uspostavili su **zajednički centar za putovanja u Zračnoj luci Dubrovnik**. Zahvaljujući sinergiji svih sudionika i komplementarnim djelatnostima, u Zračnoj luci Dubrovnik zajednički je osigurano mjesto na kojemu se mogu rezervirati i kupiti zrakoplovne karte za letove nacionalnog zračnog prijevoznika u domaćem i međunarodnom redovitom prometu, a na kojem se istodobno distribuiraju i putnički aranžmani, što sve zajedno predstavlja dodatno unapređenje usluge putnicima Dubrovačko – neretvanske županije.

Kompanija intenzivno radi na razvoju i implementaciji **dodatnih usluga**. Intenzivno se radilo na implementaciji usluge *Time to Think*, a završna faza se nastavlja u 2023. godini. Ova funkcionalnost omogućit će *online* kupcima da uz naknadu sačuvaju svoju rezervaciju na određeno vrijeme kako bi dobili na vremenu za razmišljanje i planiranje putovanja.

Poslovno okruženje i rizici poslovanja

Svjetsko gospodarstvo

Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa. Stoga su iz perspektive svih čimbenika civilnog zrakoplovstva prognoze gospodarskog rasta temeljne pretpostavke poslovnih i razvojnih planova. Prognoze gospodarskih kretanja za SAD i EU imaju izravne i neizravne učinke na ostala razvijena gospodarstva i tržišta u razvoju.

Globalno gospodarstvo u 2022. godini suočavalo se s ogromnim izazovima koje oblikuju ruska invazija na Ukrajinu i kriza troškova života prouzročena tvrdokornim i sve širim inflatornim pritiscima. Stapanjem više različitih kriza svi trendovi idu u smjeru usporavanja rasta ukazujući na sve teže posljedice rata u Ukrajini, poremećaja u lancima opskrbe, energetske krize, visoke inflacije te prisustva virusa COVID-19. Rizik svega navedenoga je dugotrajno gospodarsko usporavanje te prijetnja ulaska u recesiju.

Međunarodni monetarni fond (MMF) je u redovnim jesenjim prognozama upozorio kako će trećina svjetskog gospodarstva vjerojatno bilježiti pad u 2022. ili 2023. godini zbog pada realnog dohotka i rasta cijena. Prema procjeni MMF-a svjetsko gospodarstvo porast će 2022. godine za 3,2 posto.⁵

MMF ističe kako će gospodarske aktivnosti u SAD-u, Kini i eurozoni gotovo stagnirati, a energetska kriza izazvana ratom posebice će teško pogoditi Europu gdje će i dalje uzimati veliki danak. Gospodarski šokovi u 2022. godini, u cjelini gledano, ponovo su otvorili rane u gospodarstvu koje su tek djelomično zacijelile nakon pandemije. Prema izračunima MMF-a, vjerojatnost da će rast globalnog gospodarstva iduće godine pasti ispod povijesno niske razine od dva posto sada je otprilike 25 posto.

Među rizicima za gospodarstvo MMF ističe eskalaciju rata u Ukrajini koja bi još više pogoršala energetska krizu. Osim hrane i energije, rast cijena zahvatilo je i mnoge druge kategorije proizvoda, a vlade bi fiskalnom politikom trebale štiti najranjivije skupine građana, kroz ciljne i vremenski ograničene transfere.

Kao rizike MMF izdvaja i moguće pogoršanje financijskih uvjeta širom svijeta i daljnje jačanje dolara u slučaju "erupcije" previranja na financijskim tržištima što bi još više pojačalo inflatorne pritiske i financijsku ranjivost u ostatku svijeta, a posebice u gospodarstvima u nastajanju i onima u razvoju.

Hrvatsko gospodarstvo

U okruženju posustajanja aktivnosti u velikim gospodarstvima zbog energetske krize i viših troškova zaduživanja, hrvatsko gospodarstvo će prema prognozama MMF-a više nego udvostručiti rast u 2022. godini. Tako će hrvatsko gospodarstvo porasti 5,9 posto, prognozirao je MMF u redovnim jesenskim prognozama za svjetsko gospodarstvo.

U 2022. godini inflacija u Hrvatskoj trebala bi narasti na 9,8 posto, stopa nezaposlenosti procjenjuje se na 6,9 posto, a bilanca tekućeg računa plaćanja iskazat će u ovoj godini višak iskazan udjelom u bruto društvenom proizvodu (BDP) od 2,2 posto.

⁵ IMF World Economic Outlook, October 2022

Prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku (DZS) hrvatski BDP je u 2022. godini realno veći za 6,3 posto u odnosu na 2021. godinu što je najveći rast u povijesti.⁶

Industrijska je proizvodnja, prema kalendarski prilagođenim podacima, u 2022. godini porasla za 1,6 posto u odnosu na 2021. godinu.⁷ Realni promet u trgovini na malo, kalendarski prilagođen, porastao je za 2,1 posto u 2022. u odnosu na 2021. godinu.⁸ U 2022. godini prisutan je trend postupnog ubrzavanja inflacije potrošačkih cijena, a prosječna godišnja stopa inflacije u 2022. iznosila je 10,8 posto.⁹

Podaci DZS-a pokazuju da je u 2022. godini broj ukupno zaposlenih osoba porastao za 1,4 posto u odnosu na 2021. godinu, a stopa registrirane nezaposlenosti u prosincu 2022. godine iznosila 6,8 posto (7,4 posto u prosincu 2021. godine).¹⁰

Prema privremenim podacima DZS-a hrvatski vanjskotrgovinski deficit u 2022. godini dosegnuo je 132,8 milijarde kuna. Pri tome je ukupan izvoz iznosio 180,3 milijardi kuna, a uvoz 313,1 milijardu kuna. Pokrivenost uvoza izvozom u 2022. godini bila je 57,6 posto.¹¹

Prihodi od turizma zauzimaju iznimno velik udio u hrvatskom BDP-u, a ovogodišnja turistička sezona pokazala je kako trenutne geopolitičke okolnosti nisu utjecale na turističke tokove. Rezultati u turizmu gotovo su se približili pretpandemijskim razinama i rekordnoj 2019. godini, a Hrvatska je prepoznata kao jedna od najtraženijih destinacija u Europi.

Turistički pokazatelji govore da je u 2022. godini zabilježeno 17,8 milijuna dolazaka i 90 milijuna noćenja turista, što je 39,1 posto više dolazaka i 28,3 posto više noćenja turista u odnosu na 2021. godinu.¹² Domaći turisti ostvarili su 14,8 posto više dolazaka i 5,4 posto više noćenja nego u 2021. godine, dok su strani turisti ostvarili rast dolazaka od 44 posto te rast noćenja od 30,9 posto. U strukturi ukupno ostvarenih dolazaka domaći turisti čine 14 posto, a strani 86 posto, dok je u strukturi noćenja postotak domaćih 9 posto u odnosu na 91 posto stranih turista.

Najviše dolazaka stranih turista ostvarili su turisti iz Njemačke, Slovenije, Austrije, Poljske, Češke i Italije.

Svjetsko zrakoplovno tržište

Industrija zračnog prijevoza u 2020. i 2021. godini prolazila je kroz najveću krizu u povijesti izazvanu globalnom pandemijom COVID-19.

Kako bi se zaposlenost i gospodarske aktivnosti koje podržava industrija zračnog prijevoza što prije vratile na razine od prije krize, vlade širom svijeta su donijele odluke o financijskoj pomoći i podršci zrakoplovnim kompanijama, a paketi pomoći uključuju dokapitalizaciju, državna jamstva za kredite, dioničarske zajmove i sl. Takav pristup pridonosi smanjenju negativnih učinaka krize COVID-19, kako bi se koristi od zrakoplovstva mogle snažno vratiti, nakon što se pandemija stavi pod kontrolu.

⁶ www.dzs.hr/ Priopćenje Prva procjena tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda za četvrto tromjesečje 2022., 28. veljače 2022.

⁷ www.dzs.hr/ Priopćenje Indeks obujma industrijske proizvodnje te indeksi zaliha, zaposlenih osoba i proizvodnosti rada u industriji u prosincu 2022., 31. siječnja 2023.

⁸ www.dzs.hr/ Priopćenje Trgovina na malo u prosincu 2022., 30. siječnja 2023.

⁹ www.dzs.hr/ Priopćenje Indeksi potrošačkih cijena u prosincu 2022., 17. siječnja 2023.

¹⁰ www.dzs.hr/ Priopćenje Zaposleni prema djelatnostima u prosincu 2022., 20. siječnja 2023.

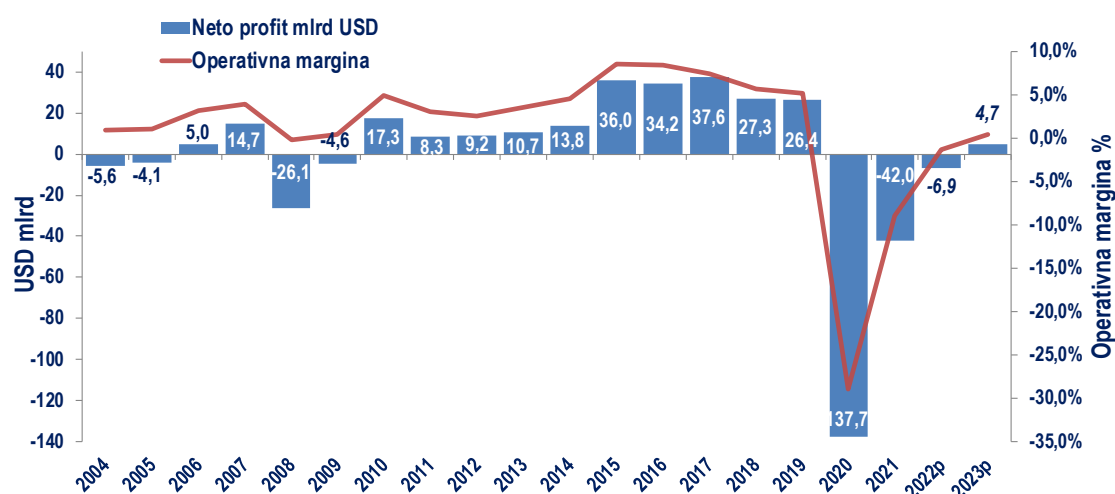
¹¹ www.dzs.hr/ Priopćenje Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom - privremeni podaci od siječnja do studenog 2022. i za siječanj do prosinca 2022., 08. veljače 2023.

¹² www.dzs.hr/ Priopćenje Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju u prosincu 2022., 7. veljače 2023.

Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IATA) je u listopadu 2021. godine objavila da je od početka pandemije pa do kraja rujna 2021. godine ukupna državna pomoć zrakoplovnim kompanijama iznosila 243 milijarde USD.¹³ Iako se očekuje značajno smanjenje gubitaka zahvaljujući oporavku od krize koju je izazvala pandemija virusa COVID-19, njihova visina zahtijeva daljnje potpore.

Zrakoplovne su tvrtke zbog pandemije izgubile 180 milijardi dolara u 2020. i 2021. godini¹⁴, no zračni promet se u 2022. djelomično oporavio. Stoga je Međunarodna udruga za zračni prijevoz (IATA) u prosincu 2022. snizila prognozu gubitka zrakoplovnog sektora u 2022. godini, s 9,7 milijardi na 6,9 milijardi dolara što predstavlja veliko postignuće s obzirom na razmjere financijske i gospodarske štete izazvane pandemijskim ograničenjima.

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Izvor: <https://www.iata.org/en/iata-repository/publications/economic-reports/global-outlook-for-air-transport---december-2022---presentation/>

Poslovanje u 2022. godini svjedoči o otpornosti zrakoplovne industrije. Nakon najvećeg šoka u povijesti zrakoplovstva, oporavak je u tijeku i predviđa se da će se nastaviti i u 2023. godini zahvaljujući stabilizaciji prometa nakon ublažavanja COVID-19 restrikcija. Od sredine 2022. godine postupno su se diljem svijeta ukinula ograničenja putovanja, a sve više ruta se ponovo uvelo u promet. Zračni prijevoznici uspjeli su smanjiti svoje gubitke u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu, iako su bili suočeni s rastućim troškovima, nedostatkom radne snage, štrajkovima, operativnim prekidima u mnogim ključnim čvorištima i rastućom gospodarskom neizvjesnošću.

S obzirom na to da su neka ključna tržišta poput Kine zadržala ograničenja dulje nego što se očekivalo, broj putnika donekle je bio manji od očekivanog. Prema IATA procjenama putnički promet izražen u putničkim kilometrima (RPK) u 2022. godini dosegnuo je 70 posto ostvarenja iz 2019. godine, a prevezeno je oko 3,4 milijarde putnika. Povratak na pretpandemijske razine IATA očekuje u 2024. godini.

Zbog svega navedenog financijski oporavak zrakoplovnih kompanija i dalje će zaostajati za porastom volumena prometa. IATA je procijenila kako će sve regije zabilježiti bolje financijske rezultate u 2022. godini, a Sjeverna Amerika je jedina regija za koju se očekuje ostvarenje niske razine profitabilnosti.

¹³ IATA Economic Performance of the Airlines Industry, October 2021

¹⁴ IATA Global Outlook for Air Transport, December 2022

**Europsko
zrakoplovno tržište**

Prema IATA prognozama iz prosinca 2022. godine europski zrakoplovni prijevoznici su u 2022. zabilježili gubitak u iznosu od 3,1 milijarde USD u 2022. godini. Putnički promet izražen u putničkim kilometrima (RPK) manji je za 18,6 posto u odnosu na 2019. godinu.

Europska komisija je 19. ožujka 2020. godine usvojila „Privremeni okvir za mjere državnih potpora u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-19“. Od usvajanja „Privremeni okvir“ mijenjan je šest puta, a posljednjom izmjenom dodjela potpora produžena je do 30. lipnja 2022. godine. Temeljem navedenog dokumenta europski zračni prijevoznici su od svojih vlada dobili velike državne potpore koje uključuju dokapitalizaciju, državna jamstva za kredite, dioničarske zajmove i sl.

**Hrvatsko
zrakoplovno tržište**

Hrvatsko zrakoplovno tržište karakterizira izražena sezonalnost potražnje s visokim stupnjem konkurencije u ljetnim mjesecima. U normalnim uvjetima tijekom ljetne sezone na hrvatskom tržištu operira gotovo 100 zrakoplovnih kompanija, više od polovine svih putnika preveze se u trećem kvartalu, dok je u zimskom razdoblju prisutnost konkurencije minimalna. Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine čime omogućava hrvatskim zračnim lukama cjelogodišnju otvorenost, a usluge zračnog prijevoza stanovnicima Hrvatske što ukazuje na značajan utjecaj kompanije na poslovanje ostalih gospodarskih subjekata sustava zračnog prometa. Također je potrebno istaknuti da tijekom zimskog razdoblja u uvjetima niske potražnje Croatia Airlines kao nacionalni zrakoplovni prijevoznik omogućuje povezivanje unutar Hrvatske kao i Hrvatske sa svijetom.

Prema podacima DZS-a u 2022. godini u hrvatskim zračnim lukama zabilježen je putnički promet od 9,8 milijuna putnika, što je dvostruko više u odnosu na 2021. godinu.¹⁵ Tržišni udio Croatia Airlinesa u 2022. godini iznosio je 18 posto na hrvatskim zračnim lukama. Broj operacija zrakoplova u hrvatskim zračnim lukama u 2022. godini iznosio je 118.272 što je 38,3 posto više u odnosu na 2021. godinu, ali još uvijek manje do ostvarenih 130 tisuća u 2019. godini. Prijevoz tereta zabilježio je porast od 10,9 posto, a ukupno je prevezeno 9.807 tona tereta.

Croatia Airlines

Nakon dvije godine pod utjecajem COVID-19 pandemije, u 2022. godini Croatia Airlines postupno je intenzivirao letenje povećanjem frekvencija postojećih ruta te uvođenjem novih ruta, a temeljem rasta potražnje za uslugama zračnog prijevoza. Unatoč rastu prometa, još uvijek nisu ostvarene razine prometa iz pretkrizne 2019. godine.

U 2022. godini nalet Croatia Airlinesa izražen u broju letova iznosi 23.348 letova te je povećan za 41 posto, dok u blok satima iznosi 32.700 blok sati te je povećan za 46 posto u odnosu na 2021. godinu. Ako ostvarene pokazatelje za 2022. godinu promatramo u odnosu na 2019. godinu onda Croatia Airlines bilježi pad od 18 posto u letovima, odnosno 19 posto u blok satima. Ukupno je prevezeno 1.453.224 putnika, što je 84 posto više u odnosu na 2021. godinu, ali i 33 posto manje u odnosu na 2019. godinu. Ostvareni putnički kilometri povećani su za 96 posto, a putnički faktor popunjenosti (PLF) iznosio je 62 posto odnosno 12,2 postotna boda je bolji u odnosu

¹⁵ www.dzs.hr/ Priopćenje Promet u zračnim lukama u prosincu 2022., 13. veljače 2023.

na 2021. godinu. Broj putnika u domaćem redovitom prometu veći je za 53 posto, a u međunarodnom redovitom prometu veći je za 96 posto u odnosu na 2021. godinu.

Na sjednici Nadzornog odbora Croatia Airlinesa održanoj 31.08.2021. prihvaćen je prijedlog Post-Covid strategije Croatia Airlinesa koji je sredinom 2021. godine napravljen zajedno s odabranim konzultantima - Boston Consulting Group (BCG). U 2022. godini provodile su se aktivnosti implementacije definiranih strateških inicijativa koje će trajati tri godine i omogućit će održivo poslovanje kompanije u budućnosti. Uz povećanje učinkovitosti i konkurentске sposobnosti, transformacijom dosadašnjih modela i načina rada, u narednom razdoblju pred kompanijom se nalaze ključni operativni i strukturni izazovi koji uključuju obnovu flote zrakoplova i optimizaciju mreže letova tijekom cijele godine. Obnova flote zrakoplova do 2024. godine predstavlja novi razvojni ciklus kompanije u cilju operiranja u budućnosti samo jednim tipom zrakoplova Airbus A220.

U konvencionalnim uvjetima poslovanja zrakoplovne kompanije suočavaju se sa širokim rasponom strateških, operativnih i financijskih rizika, a posebnosti proizlaze iz specifičnih karakteristika pojedinih tržišta ovisno o stupnju razvijenosti gospodarstva, obilježjima potražnje (sezonalnost, turizam...), postojećoj i budućoj razini konkurencije te veličini i financijskoj snazi pojedinih prijevoznika.

U provedbi procesa upravljanja rizicima Croatia Airlinesa prepoznati su najvažniji rizici prema mogućem utjecaju na poslovanje kompanije čije praćenje treba osigurati ublažavanje mogućih negativnih posljedica te transformiranje rizika u prilike gdje je to moguće. Kao najvažniji vanjski rizici koji utječu na poslovanje Croatia Airlinesa prepoznati su gospodarsko okruženje (Hrvatska i odredišta), konkurencija, Star Alliance i partnerstva, rizici promjena cijena (prometne naknade i dozvole za letenje, dobavljači, gorivo, emisijske jedinice), kretanja valuta, kamatnih stopa i sl. Glavni unutarnji rizici odnose se na ljudske resurse, upravljanje kapacitetima, poremećaje u operaciji, prodaji i upravljanje prihodima te rizik likvidnosti posebice u zimskim mjesecima.

Poslovnu 2020. i 2021. godinu obilježila je pandemija koronavirusa (COVID-19). Poslovanje zrakoplovnih kompanija u 2022. godini je suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Zračni promet i dalje je među najpogođenijim gospodarskim granama nakon globalne krize uzrokovane pandemijom koronavirusa. Perspektiva industrije koja proživljava svoju najveću krizu nešto je bolja, iako i dalje postoji velika neizvjesnost glede obujma i trajanja pandemije te se povratak obujma prometa na pretkrizne razine ne očekuje prije 2024. godine.

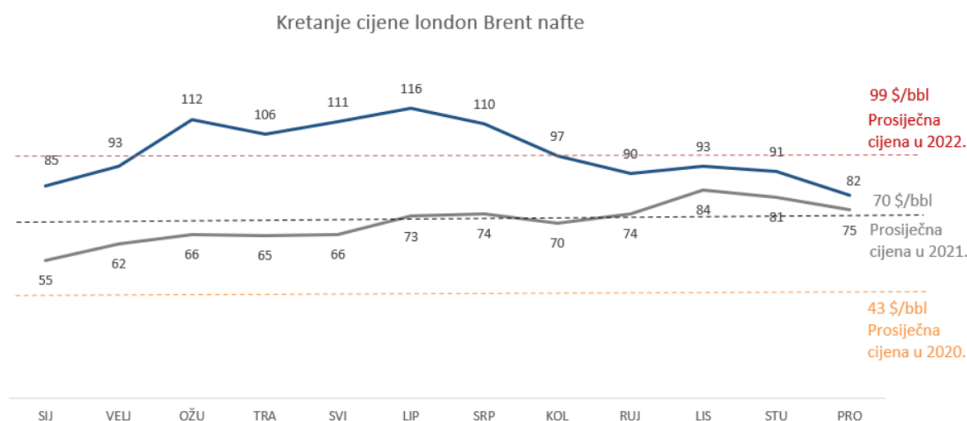
Glavni rizici koji su u 2022. godini imali najveći utjecaj na poslovanje zrakoplovnih kompanija su rizik cijene goriva, rizik cijene emisijskih jedinica, rizik utjecaja rata u Ukrajini, rizik pada potražnje za uslugama zračnog prijevoza te posljedično rizik likvidnosti. Uz navedene dugoročne rizike značajan kratkoročni rizik u 2022. godini u zrakoplovnoj industriji bio je nedostatak radne snage u svim segmentima zračnog prometa.

Uz ublažavanje negativnih posljedica ovih rizika fokus zrakoplovnih kompanija u nadolazećem razdoblju trebao bi biti usmjeren na racionalizaciju troškova te razvijanje post-covid strategija poslovanja.

Gorivo

Za 2022. godinu može se reći da je u segmentu troškova nabave goriva što uključuje i emisijske dozvole najizazovnija od osnutka Croatia Airlines. Godina 2022. bila je izuzetno volatilna po pitanju cijene nafte, naftnih derivata, emisijskih jedinica, kretanja tečaja američkog dolara i promjena u odnosu na tečaj EUR-a, što je u konačnici utjecalo na znatan rast troškova nabave goriva.

Prosječna cijena brent nafte u 2022. godini viša je za čak 41 posto u odnosu na 2021. godinu (99 \$/bbl vs 70 \$/bbl) s tim da je u razdoblju od ožujka do kraja srpnja, cijena nafte bila visoko iznad 100 \$/bbl. Cijena nafte počela je rasti već u drugoj polovici 2021. godine, no bitan čimbenik je prije svega agresija na Ukrajinu, špekulacije na sekundarnom financijskom tržištu, veto prema Rusiji, OPEC odluka da ne poveća proizvodne kvote i slično. Cijene nafte pale su ispod 100 usd/bbl tek u mjesecu kolovozu, no one su se do kraja 2022. godine kretale u rasponu između 80 i 93 \$/bbl.

Cijena emisijskih jedinica

Europska komisija u ljeto 2021. godine predstavila je paket prijedloga u cilju postizanja emisijske neutralnosti, odnosno u cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. godine u usporedbi s razinama iz 1990. godine. Isto se odnosi i na zračni promet. Očekuje se da će Fit for 55 kroz ReFuelEU biti konačno definiran u narednom razdoblju, što znači za europske operatore zrakoplova obvezu nabave SAF-a (održivih goriva), smanjenje broja besplatnih emisijskih jedinica te u konačnici i ukidanje istih.

Croatia Airlines je također započeo pripremne pregovore s potencijalnim dobavljačima SAF-a, a u skladu sa zacrtanim ciljevima Star Alliance-a i u cilju samoodrživosti. Ukidanje besplatnih emisijskih jedinica te obveza korištenja skupljeg SAF-a goriva predstavljat će dodatni udar na poslovanje zrakoplovnih kompanija, a troškovi poslovanja porast će u milijunskim iznosima.

U ovom trenutku Croatia Airlines dobiva nešto više od 50 posto besplatnih emisijskih jedinica, a ostalo mora kupovati na OTC tržištu na kojem ne postoji mehanizam nadzora cijena emisijskih jedinica. OTC tržište emisijskim jedinicama u 2022. godini bilo je izuzetno volatilno s prosječnom cijenom od 80 EUR/t. Od početka prve nabave u 2013. godini do danas, cijena je porasla s 2,9 EUR po jedinici na trenutno oko 80 EUR po jedinici što predstavlja dodatno financijsko opterećenje kao i povećanje operativnih troškova kompanija.

U narednom razdoblju Croatia Airlines će se morati prilagoditi novim zahtjevima i rizicima vezanim uz volatilnost tržišta, smanjenja broja emisijskih jedinica i nabavi održivog goriva za koji se očekuje da će postati obveza od 2025. godine.

Rizik pada potražnje za uslugama zračnog prijevoza

Smanjena potražnja za uslugama zračnog prijevoza i dalje je bio značajan rizik za poslovanje koji je nametnuo potrebu kontinuirane i ažurne prilagodbe ponude kapaciteta te optimiziranje reda letenja. Nastavak pandemije COVID-19 i dalje predstavlja rizik na priljev *bookinga* prvenstveno za zimsku sezonu 2022./2023.

Nedostatak radne snage u zračnom prometu

Nedostatak radne snage u zračnom prometu počeo se osjećati već u predsezoni odnosno porastom prometa u europskim zračnim lukama. Nedostatak radne snage bio je vidljiv u svim segmentima zračnog prometa. Kompanijama je nedostajalo letačkog i kabinskog osoblja, radne snage u zračnim lukama (*check-in*, utovar i istovar prtljage, općenito prihvati i otprema putnika i zrakoplova), a tu su bili i standardni problemi s radnom snagom u kontroli zračnog prometa zbog čega zrakoplovi u ljetnim mjesecima rijetko polijeću i slijeću prema planiranom redu letenja. Kulminacija nedostatka radne snage na zračnim lukama dosegnuta je u ljetnim mjesecima te su određene zračne luke uvele ograničenja prihvata broja letova i putnika zrakoplovnim kompanijama, a na mnogima su se produžili procesi prihvata i otpreme putnika, što je utjecalo na kvalitetu pružanja usluga putnicima.

Glavni uzrok problema je u pandemiji koja je prije dvije godine dovela do velikog pada prometa, a time i otpuštanja većeg dijela osoblja u zračnom prometu. Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2022. godine nije imao nedostatka operativnog prometnog osoblja, ali veliki problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja predstavljali su rizik za kompaniju i utjecali su na poremećaje u prometu osobito u ljetnoj sezoni. Ovaj rizik u zimskoj sezoni se smanjio, ali nije u potpunosti nestao.

Rizik likvidnosti

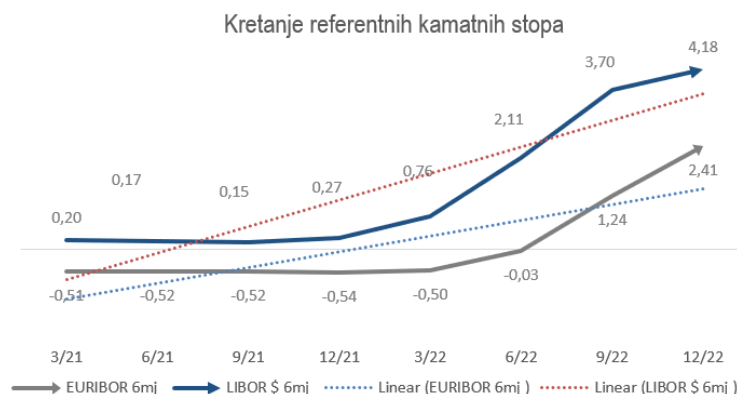
Najznačajniji unutarnji rizik koji utječe na poslovanje Croatia Airlines je održavanje stabilne likvidnosti u uvjetima značajnog smanjenja prihoda. Rizik likvidnosti u 2022. godini najviše je bio pod utjecajem rizika cijene goriva i emisijskih jedinica te još uvijek značajno smanjene potražnje za uslugama zračnog prijevoza u odnosu napredpandemijsku 2019. godinu. Mnoge kompanije, pa tako i Croatia Airlines, postale su korisnici državnih mjera potpora kao i različitih oblika financijske pomoći države uz što su se aktivno primjenjivali i različiti interni oblici racionalizacije i nadzora poslovanja, provodila se optimizacija reda letenja i prilagodba flote sukladno potražnji i kretanju *bookinga* u cilju prilagodbe aktualnim tržišnim uvjetima.

Uz redovno praćenje dospijuća obveza izrađivale su se i projekcije novčanog tijeka za razdoblje od godine dana kako bi se na vrijeme utvrdili mogući rizici u poslovanju i podmirivanju obveza kompanije.

Kamatni rizik

Croatia Airlines je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izložen i kamatnom riziku zbog čega se redovito prati kretanje kamatnih stopa na svjetskom tržištu i njihov utjecaj

na poslovanje kompanije. Trenutni ostatak glavnice po dugoročnim deviznim kreditima iznosi 22,6 milijuna kn.

U 2022. godini vrijednost Euribora bilježi rast u odnosu na kretanja iz 2021. godine kada je zabilježeno duže razdoblje negativnih kamatnih stopa.

Vrijednost Libora nastavila je rast, ali to nije utjecalo na poslovanje Croatia Airlinesa obzirom da kompanija nema zaduženja po kreditima vezanim uz Libor.

Posljedice ruske invazije na Ukrajinu

Ruska invazija na Ukrajinu izazvala je niz dalekosežnih posljedica na globalnom tržištu, a promatrajući njezin utjecaj na zrakoplovnu industriju posebno treba istaknuti rast cijene goriva, rastuću inflaciju, povećanje kamatnih stopa, moguće povećanje premija osiguranja zbog velikog broja zrakoplova zaplijenjenih u Rusiji i dr.

Zatvaranje zračnog prostora Ukrajine, kao i uvođenje sankcija Rusiji od strane država EU, UK i SAD koje su zatvorile svoj zračni prostor za ruske zrakoplovne kompanije te recipročni odgovor Rusije značajno je utjecalo na zrakoplovno tržište te su mnogi letovi preusmjereni ili otkazani. Najviše pogođena tržišta su Europa - Azija te Azija - Sjeverna Amerika.

Croatia Airlines nikad nije imao uspostavljene redovne linije prema Ukrajini i Bjelorusiji, dok je prema Rusiji do početka pandemije koronavirusa obavljao samo sezonske ljetne letove na relaciji Zagreb - Sankt Petersburg. Spomenuti letovi ukinuti su 2020. godine zbog pada potražnje te otežanih uvjeta prelaska granice, kako s hrvatske, tako i s ruske strane i nisu ponovno uspostavljeni. S obzirom da postojeća mreža letova Croatia Airlinesa ne obuhvaća destinacije Bliskog istoka i Azije, nije bilo potrebe za preusmjeravanjem i otkazivanjem postojećih ruta što bi za posljedicu imalo potencijalni rast troškova te izgubljenih prihoda.

Odmah s početkom agresije na Ukrajinu zaustavljen je sav redoviti promet između Rusije i Hrvatske što se neznatno odrazilo na *booking* na domaćim letovima na koje su presjedali putnici s Aeroflotovog leta Moskva - Zagreb.

Croatia Airlines nije imao uspostavljenu prodajnu mrežu agenata i zastupnika na tržištima Ukrajine i Bjelorusije, a prodaja karata Croatia Airlinesa na tržištu Rusije je zaustavljena kroz nacionalni BSP ukidanjem dozvole za izdavanje karata svim agentima zbog neizvjesne naplate. Kompanija je na tržištu Rusije imala i suradnju s agentom Global Russia marketing. Na dan 31.12.2022. godine iznos nenaplaćenog duga od agenata s ruskog tržišta iznosi 170 tisuća kn.

Croatia Airlines ne raspolaže s imovinom u Rusiji, Ukrajini i Bjelorusiji te zbog međusobnih sankcija između EU i Rusije nema potencijalnih gubitaka i dodatnih troškova.

Flota i kapaciteti

Croatia Airlines je u 2022. godini raspolagao s flotom od 12 zrakoplova: šest zrakoplova Airbus - jedan tipa A320 i pet zrakoplova tipa A319 (jedan u operativnom najmu) te šest zrakoplova Q400 u operativnom najmu.

A 320 – 1 zrakoplov
zrakoplov ima 174 sjedala – ukupno 174 sjedala

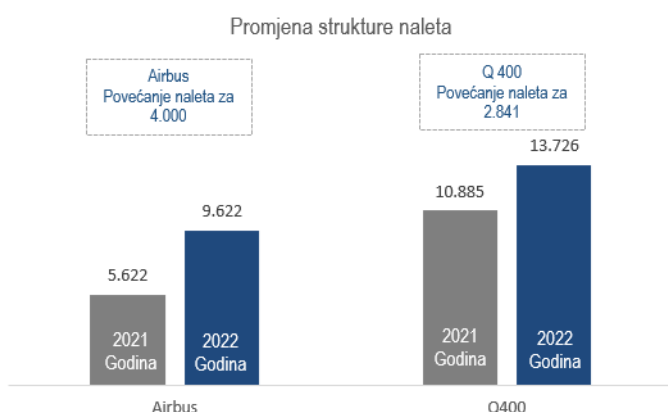
A 319 – 5 zrakoplova
zrakoplov ima 144 sjedala/150 sjedala*
– ukupno 726 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

*četiri zrakoplova imaju 144 sjedala, a jedan zrakoplov ima 150 sjedala

U 2022. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 32.700 blok sati, što je povećanje od 46 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareno je 23.348 letova, što je 41 posto više nego prethodne godine.

Struktura naleta prilagođavana je potrebama prometa te je obzirom na postupni oporavak prometa od pandemije korona virusa veći

naglasak bio na korištenju flote Q400 čije jedinice imaju manji kapacitet od Airbus flote.

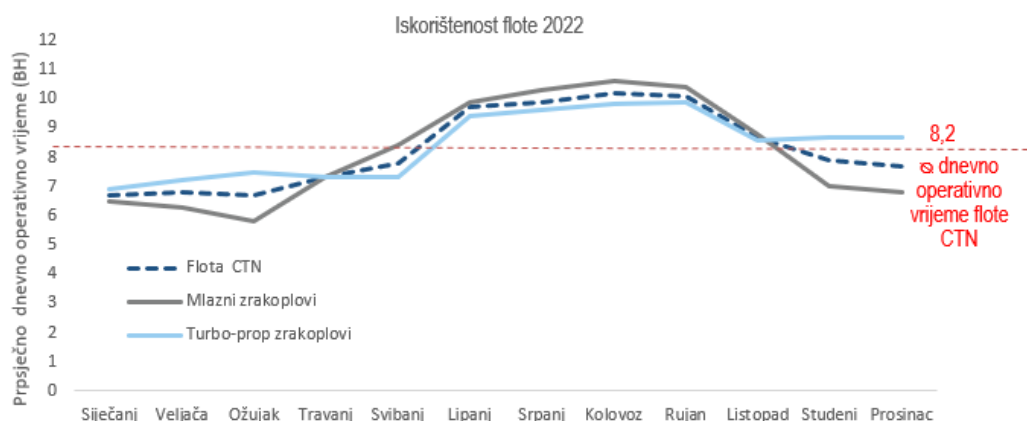
U zadnjem kvartalu 2022. godine ugovoren je *dry lease* jednog Airbus A320 koji ima funkciju rezervnog zrakoplova te bi se koristio po potrebi odnosno u slučaju poremećaja u prometu zbog tehničkih razloga kao posljedice starosti flote, a prema ugovoru plaćat će se samo ostvareni sati letenja.

Iskorištenost flote

Tip zrakoplova	Broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Promjena 22.-21.	Promjena iskorištenosti 22./21.
Airbus A320	1	7,90	2,40	43,6%
Airbus A319	5	8,50	1,90	28,8%
Q-400	6	8,40	1,20	16,7%
UKUPNO	12	8,27	1,83	28,5%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2022. godini prosječno 3.079 blok sati po zrakoplovu, što je za 25,2 posto viši nivo iskorištenosti u odnosu na 2021. godinu.

Prosječan broj zrakoplova na razini cijele 2022. godine iznosio je 10,6. Raspoloživi sjedalo-kilometri (ASK) u 2022. godini veći su za 58 posto dok su ostvareni putnički kilometri (RKP) veći za 96 posto u odnosu na 2021. godinu.

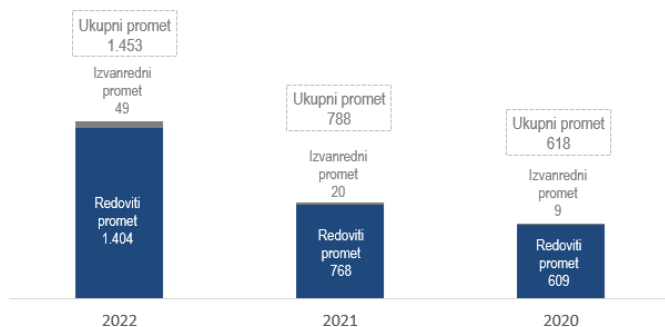
Tržište

Poslovanje u 2022. godini, nakon dvije godine obilježene pandemijom COVID-19, bilježi rast potražnje za uslugama zračnog prijevoza. U 2022. godini **Croatia Airlines prevezao je 1.453.224 putnika** odnosno 84 posto više putnika u odnosu na 2021. godinu, ali još uvijek za 33 posto manje od ostvarenih 2.179.355 putnika u 2019. godini.

Croatia Airlines tijekom ljetne sezone 2022. godine izravno je povezivao Hrvatsku s 22 međunarodna odredišta, odnosno 23 europske zračne luke, a zrakoplovi kompanije pritom su letjeli na 41 međunarodnu liniju. Ljetnim redom letenja kompanija je dodatno proširila mrežu međunarodnih odredišta uvođenjem pet novih međunarodnih linija iz Zračne luke Split za Amsterdam, Bukurešt, Dublin, Milano i Stockholm, a obnovljeni su i letovi na sezonskoj liniji Split - Prag. Linija Osijek – München postala je cjelogodišnja linija, čime se putnicima iz područja Osječko-baranjske županije osigurava izravna povezanost s Europom tijekom cijele godine. Također su se intenzivirali letovi i na ostalim postojećim linijama u međunarodnom i domaćem prometu.

Tijekom zimskog razdoblja u sezoni 2022./2023. Croatia Airlines povezuje Hrvatsku s 13 europskih odredišta kroz uvođenje novih međunarodnih linija (Split – Zurich, Pula– Zurich), produžena su letenja na pojedinim sezonskim linijama (Rijeka-München, Zagreb-Dublin), a povećava se i ukupan broj letova i raspoloživih sjedala u odnosu na zimsku sezonu 2021./2022. Pritom se planira obaviti više od 8.500 redovitih letova i ponuditi oko 869.000 sjedala, što je 28 posto više letova i sjedala u odnosu na zimski red letenja 2021./2022. i predstavlja snažan doprinos Croatia Airlines razvoju hrvatskoga turističkog proizvoda i unapređenju prometne infrastrukture Republike Hrvatske tijekom zimskih mjeseci.

Promet putnika (u tisućama)

U 2022. godini Croatia Airlines prevezao je ukupno 1,45 milijuna putnika, odnosno 84 posto više nego u 2021. godini. Broj putnika u **domaćem redovitom prometu** veći je za 53 posto, dok je broj putnika u **međunarodnom redovitom prometu** veći za 96 posto u odnosu na 2021. godinu.

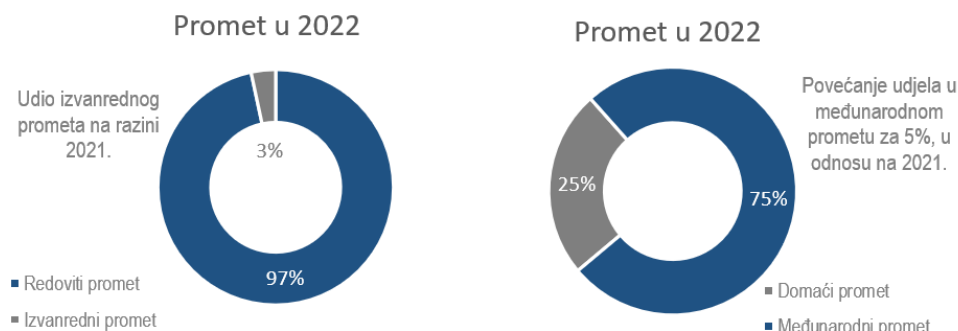
U izvanrednome, **čarter prometu**, prevezeno je 49 tisuća putnika, što je 1,4 puta više u odnosu na 2021.

godinu. Udio čarter prometa iznosi tek 3 posto ukupnog prometa.

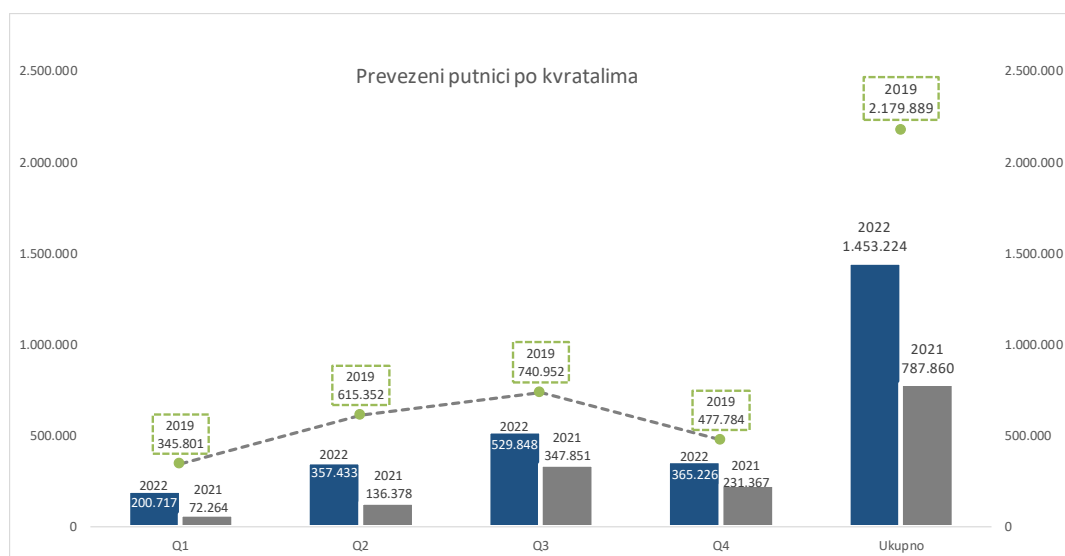
Ostvareni prijevoz tereta u 2022. godini iznosi 1.514 tona, što je 15 posto više u odnosu na 2021. godinu.

Ostvareni **putnički faktor popunjenosti (PLF)** od 62 posto veći je za 12,2 postotna boda od ostvarenja u 2021. godini. **Težinski faktor popunjenosti (WLF)** iznosio je 59,7 posto te je veći za 11,1 postotni bod.

U 2022. godini prevezeno je ukupno 1.453.224 putnika. Od ukupnog broja prevezenih putnika 356.152 putnika ostvareno je u domaćem redovitom prometu, 1.048.234 putnika u međunarodnome redovitom prometu i 48.838 putnika u čarter prometu.

U međunarodnome redovitom prometu broj prevezenih putnika u 2022. godini veći je za 96 posto, odnosno prevezeno je 514 tisuća putnika više u odnosu na 2021. godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF) u međunarodnom redovitom prometu, uz 62 posto više ponuđenih kapaciteta, iznosio je 61,9 posto (povećanje od 10,6 postotna boda). U domaćem redovitom prometu broj prevezenih putnika bilježi rast od 53 posto odnosno prevezeno je 356 tisuća putnika više u odnosu na 2021. godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF) u domaćem redovitom prometu iznosio je 58,2 posto (13,2 postotna boda u odnosu na 2021. godinu).

Sukladno ostvarenim prometnim učincima vidljiv je oporavak poslovanja. Međutim ostvareni promet još uvijek nije dostigao razinu rezultata pretpandemijske 2019. godine.

U 2022. godini radnici **Sektora tehničkih poslova** na zrakoplovima drugih kompanija od velikih radova odradili su tri dvanaestogodišnja pregleda, šest šestogodišnjih pregleda te osam C pregleda. Održavanje se provodi u tri hangara, a od prošle godine i na platformi zbog radova koji su generirani Programom održavanja zrakoplova u parkingu.

U svibnju 2022. godine Croatia Airlines i Lufthansa Technik, svjetski lider za usluge održavanja zrakoplova, zrakoplovnih motora i aviokomponenti, obilježili su 30. obljetnicu uspješne poslovne suradnje na području održavanja zrakoplova, a time i sigurnosti letenja. Lufthansa Technik kontinuirano održava zrakoplovne komponente i motore za flotu Croatia Airlinesa, a stručnjaci Tehničkog sektora Croatia Airlinesa u sklopu navedene suradnje obavili su više od 210 velikih tehničkih pregleda na zrakoplovima Lufthanse.

Financijsko poslovanje

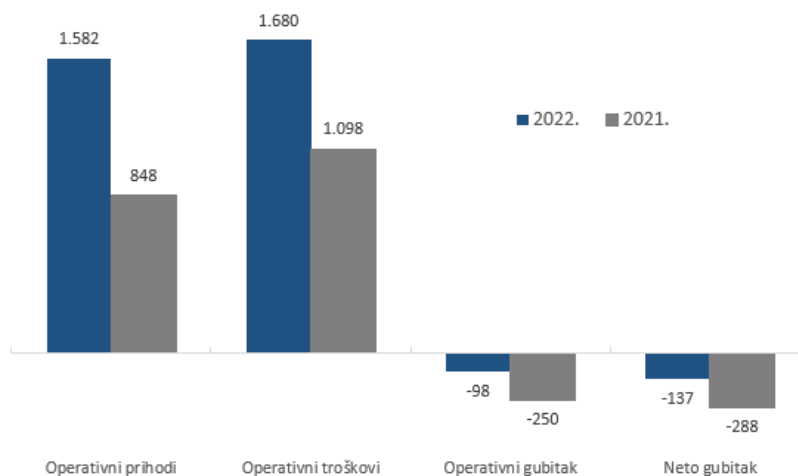
Račun dobiti i gubitka

Nakon dvije godine pod utjecajem COVID-19 pandemije, 2022. godinu obilježio je rast potražnje za uslugama zračnog prijevoza, međutim ostvareni promet je i dalje na nižim razinama u odnosu na predkriznu 2019. godinu. Croatia Airlines u 2022. godini postupno je intenzivirao letenje povećanjem frekvencija postojećih ruta te uvođenjem novih ruta što je dovelo do rasta naleta za 48 posto u odnosu 2021. godinu, ali nastavak COVID-19 pandemije, osobito u prvom dijelu godine, i dalje je utjecao na ostvarenje prometnih i financijskih učinaka.

(000 Kn)	2022.	2021.	Index 22./21.
Putnički promet	1.264.825	602.813	210
Prijevoz tereta	10.305	8.053	128
Ostali prihodi	306.929	237.306	129
Prihodi iz poslovanja	1.582.058	848.172	187
Troškovi letenja	586.735	261.117	225
Održavanje	235.226	158.688	148
Usluge putnicima	79.202	53.880	147
Usluge u zračnom prometu	352.952	222.431	159
Promocija i prodaja	169.012	102.146	165
Opći i administrativni poslovi	82.364	83.591	99
Amortizacija	160.972	203.192	79
Ostali rashodi	13.840	12.807	108
Troškovi iz poslovanja	1.680.303	1.097.853	153
Gubitak iz poslovanja	-98.245	-249.681	39
Rashodi od kamata	-22.513	-26.866	84
Prihodi od kamata	576	137	421
Tečajne razlike (neto)	-16.935	-11.770	144
Ostali financijski rashodi	-38	-38	100
Neto rezultat financiranja	-38.909	-38.536	101
Neto gubitak	-137.154	-288.217	48

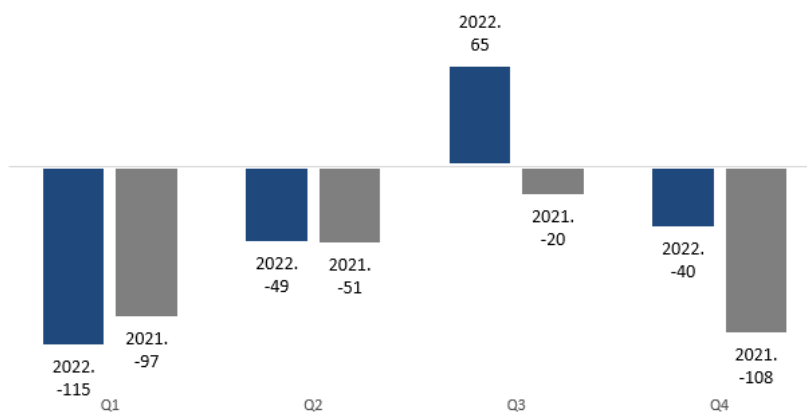
U nastalim tržišnim okolnostima na kraju 2022. godine ostvaren je operativni gubitak u visini od 98,2 milijuna kn koji s neto rezultatom financiranja daje neto gubitak od 137,2 milijuna kn. Na rezultat 2022. godine najviše je utjecao rast cijena goriva te ukupni negativni efekt povećanja cijene mlaznog goriva na financijski rezultat u 2022. godini iznosi 207 milijuna kn.

Račun dobiti i gubitaka (u mil. kn)

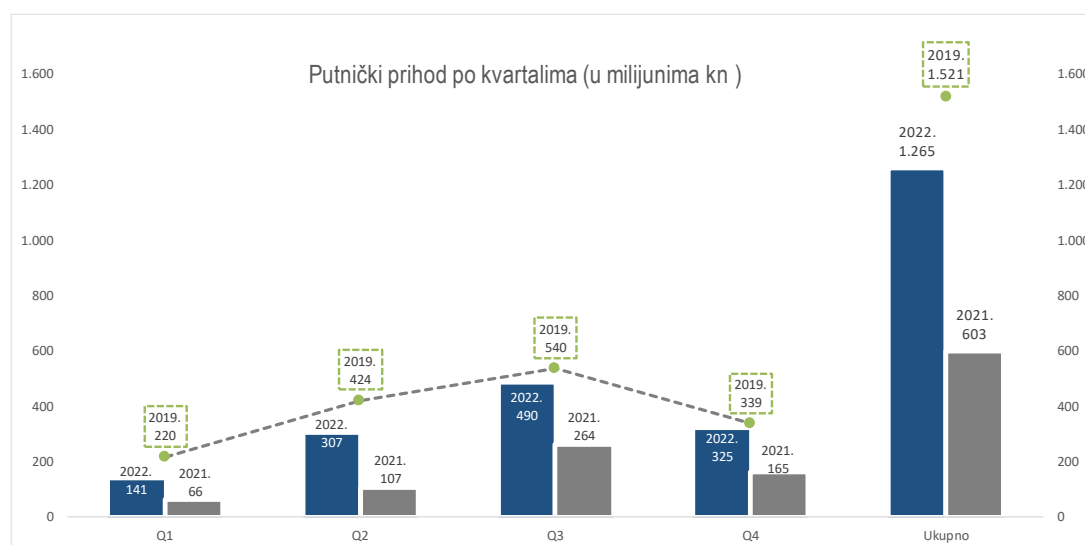
Ako neto rezultat promatramo po kvartalima vidi se da je financijski oporavak u odnosu na 2021. godinu krenuo s trećim kvartalom koji je ujedno bio i prvi pozitivni kvartal od početka krize izazvane pandemijom COVID-19.

Neto rezultat po kvartalima (u milijunima kn)

Sukladno rastu prometa i operativni prihodi i operativni troškovi ostvareni su na znatno višoj razini u usporedbi s 2021. godinom.

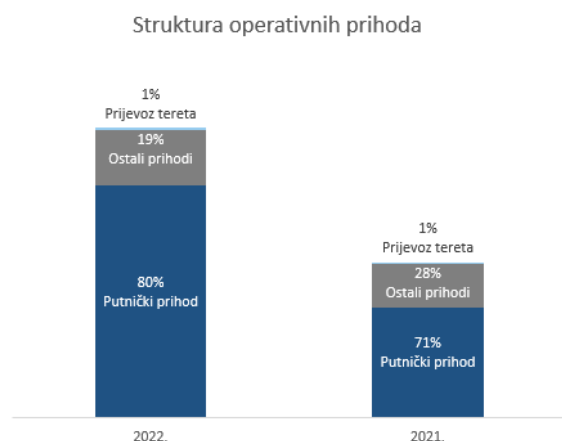
Operativni prihodi veći su za 87 posto u odnosu na 2021. godinu što je rezultat rasta putničkih prihoda. Putnički prihodi više su nego dva puta veći u odnosu na 2021. godinu uz 84 posto više prevezenih putnika.

U sva četiri kvartala Croatia Airlines bilježi značajan rast putničkih prihoda u odnosu na 2021. godinu, ali nedovoljan da bi se ostvarile razine iz predkrizne 2019. godine. U usporedbi s ostvarenjem iz 2019. godine putnički prihodi su 17 posto manji (-257 milijuna kn) što jasno govori o sporom oporavku zrakoplovnog tržišta pa tako i rezultata Croatia Airlines od krize uzrokovane pandemijom COVID-19.

Prijevoz tereta u tonama veći je za 15 posto u odnosu na 2021. godinu što je rezultiralo 28 posto višim prihodima od tereta.

Ostali prihodi veći su za 29 posto u odnosu na ostvarenje 2021. godine, a porast je uglavnom rezultat prihodovanja uplata predujma dobavljaču za koje je u ranijem razdoblju provedeno vrijednosno usklađenje vezano uz ugovor o nabavi novih zrakoplova.

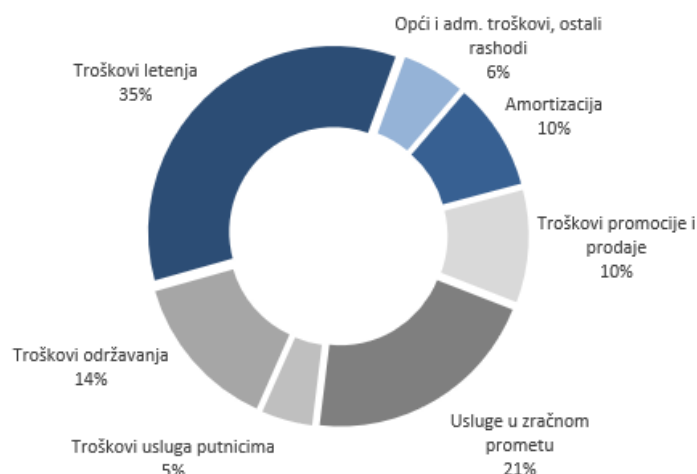

Osim evidentnog rasta ukupne razine prihoda u odnosu na 2021. godinu primjetna je i promjena strukture prihoda u smislu rasta udjela putničkih prihoda te smanjenja udjela ostalih prihoda u ukupnim prihodima. Prihodi od prijevoza tereta čine svega 1 posto operativnih prihoda i njihov udio ostao je identičan.

Ostvareni operativni troškovi veći su za 53 posto (+582 milijuna kn) u odnosu na ostvarenje 2021. godine, a prvenstveno su rezultat rasta broja letova (+41 posto), velikog povećanja broja putnika (+84 posto) te značajnog povećanja cijena goriva¹⁶. Povećanje troškova ostvareno je na svim kategorijama operativnih troškova osim na troškovima amortizacije te općih i administrativnih troškova, a dijelom je i rezultat inflatornih kretanja.

Najveće povećanje ostvareno je na troškovima letenja (+125 posto) uglavnom zbog značajno veće cijene goriva, ali i zbog veće potrošnje goriva uslijed rasta naleta, odnosno operacija. Veći nalet utjecao je i na rast troškova usluga u zračnom prometu odnosno usluga zračnih luka i troškova kontrole leta (+59 posto) te troškova održavanja (+48 posto). Na troškove promocije i prodaje te troškove usluga putnicima najvećim dijelom utječe broj prevezenih putnika te su sukladno tome ti troškovi pratili rast broja putnika. Ostali rashodi veći su jer sadrže jednokratni trošak izlaza iz flote zrakoplova Airbus 320 (CTJ) u visini od 5,7 milijuna kn, a kojeg je kompanija vratila početkom ožujka najmodavcu sukladno ugovoru o najmu. Od početka pandemije pa do kraja 2021. godine sa socijalnim partnerima bilo je dogovoreno privremeno smanjenje bruto vrijednosti primanja za 15 posto, stoga su u 2022. godini rasli troškovi primanja u odnosu na prethodnu godinu sukladno isteku ove privremene mjere.

Struktura operativnih troškova 2022.

Osim evidentnog rasta ukupne razine troškova u odnosu na 2021. godinu primjetna je i promjena strukture troškova u smislu rasta udjela troškova vezanih uz nalet prvenstveno troškova letenja (+11 postotnih bodova) koji trenutno čine 35 posto ukupnih operativnih troškova, dok istovremeno pada udio fiksnih troškova, prvenstveno troškova amortizacije (-9 postotnih bodova).

¹⁶ Cijena Brent nafte u 2022. godini u odnosu 2021. godinu u prosjeku je viša za 41 posto (99\$ vs 70\$/bbl).

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 Kn)	Kraj 2022.	Kraj 2021.	Index 22./21.
AKTIVA			
Dugotrajna imovina	849.763	891.797	95
Kratkotrajna imovina	804.607	517.485	155
Ukupna aktiva	1.654.370	1.409.283	117
PASIVA			
Kapital i rezerve	88.119	-71.536	-
Rezerviranja	239.476	245.846	97
Dugoročne obveze	827.795	818.822	101
Kratkoročne obveze	498.980	416.151	120
Ukupna pasiva	1.654.370	1.409.283	117

Vrijednost imovine na kraju 2022. godine veća je za 17 posto u odnosu na 2021. godinu.

Ukupna dugotrajna imovina smanjila se za 5 posto u odnosu na kraj 2021. godine. Dugotrajna materijalna imovina smanjila se kroz redoviti otpis uz nešto manju razinu ulaganja, dok je nematerijalna imovina porasla za 26 posto u odnosu na kraj 2021. godine. Dugotrajna financijska imovina i potraživanja veća su za 32 posto zbog uplata depozita nakon potpisivanja ugovora s Airbusom za nabavu šest novih zrakoplova Airbus A220 te ugovora o najmu još šest novih zrakoplova Airbus A220 čime je kompanija započela proces zamjene postojeće flote. Također povećanje ove pozicije je rezultat priznavanja uplata predujma dobavljaču provedeno sukladno dogovoru s dobavljačem o priznavanju istih za nove ugovorne obveze za nabavu zrakoplova.

Kratkotrajna imovina veća je za 55 posto u odnosu na kraj 2021. godine. Najznačajniji utjecaj na rast kratkotrajne imovine imalo povećanje novčanih sredstava za 85 posto, te rast potraživanja od kupaca kao rezultat rasta prodaje. Zbog smanjenog negativnog utjecaja COVID-19 krize na promet kompanije u srpnju i kolovozu je dogovoreno i provedeno vraćanje značajnog dijela zadržanih depozita za prodane zrakoplovne dokumente te je posljedično smanjena razina zadržanih depozita.

Rast vrijednosti ukupne imovine pratio je i **rast vrijednosti obveza i kapitala** za 17 posto u odnosu na kraj 2021. godine.

U prosincu 2022. godine Društvo je zaprimilo novčana sredstva na ime dokapitalizacije od strane vlasnika Republike Hrvatske sukladno „Programu dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-a 19“, te s 31.12.2022. godine kapital Društva iznosi 88,1 milijun kn.

Dugoročne obveze više su za 1 posto u odnosu na kraj 2021. godine. Unutar ove kategorije smanjene su obveze za imovinu u najmu za 24 posto, dok su kreditne obveze veće za novi dioničarski kredit odobren od strane vlasnika Republike Hrvatske u iznosu

od 94 milijuna kn sukladno „Programu dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-a 19“.

Kratkoročne obveze veće su za 20 posto, najznačajnije povećanje imaju obveze za obavljanje prijevoza putnika i obveze prema dobavljačima zbog rasta prometa, dok su smanjene obveze za imovinu u najmu te kreditne obveze kroz redovite otplate dospjelih rata kredita.

Obveze Croatia Airlinesa na kraju 2022. godine po dugoročnom PBZ/HPB klupskom kreditu iznose 22,6 milijuna kn, dok obveze po tri dioničarska zajma iznose 594 milijuna kn.

Sve financijske obveze društvo uredno podmiruje sukladno zadanim rokovima.

Investicije u 2022. godini

Investicije	2022.	2021.
Ulaganja u zrakoplove	4.027.352	3.886.473
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	11.860.334	7.616.995
Građevinski objekti	117.648	-
Ulaganja u tuđe zrakoplove	10.704.881	2.498.081
Nematerijalna imovina - ostalo	2.274.523	1.891.534
Ostala oprema	5.361.638	1.111.005
Ukupno	34.346.375	17.004.088

Ukupna ulaganja u 2022. godini iznose 34,3 milijuna kn. Ulaganja u zrakoplove zajedno s uključenim rezervnim dijelovima čine 77 posto ukupnih ulaganja i iznose 26,6 milijuna kn. Iznos od 4 milijuna kn odnosi se na ulaganja u vlastite zrakoplove (ESG modifikacije na zrakoplovu Airbus CTH te na dvanaestogodišnji pregled na zrakoplovu Airbus CTI), dok se 10,7 milijun kn odnosi na zamjenu podvozja na zrakoplovu CQD Q400 flote i zrakoplovu Airbus CTN, te na modifikacije na zrakoplovima Q400 i na novo unajmljenom zrakoplovu za njegov prihvrat u flotu. Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu iznose 11,8 milijuna kn.

U 2022. godini također su u vlastitoj izvedbi odrađena dva šestogodišnja pregleda na zrakoplovima Q400 flote (CQD, CQF), četiri C pregleda na zrakoplovima tipa Airbus (CTK, CTL, CTN, CTO) te tri C pregleda na zrakoplovima Q400 flote (CQA, CQB, CQF).

Ostala ulaganja obuhvaćaju oko 7,8 milijuna kn, pri čemu ulaganja u software iznose 2,3 milijuna kuna, ulaganja u informatičku opremu 4,4 milijuna kn, dok ulaganja u ostalu raznu opremu i infrastrukturu iznose 1,1 milijun kn.

Novčani tijek

(u 000 kn)	2022.	2021.	Index 22./ 21.
Stanje sredstava 1. siječnja	311.256	574.324	54
Priljev iz poslovanja	1.637.936	800.196	205
Dioničarski zajam	94.000	-	-
Dokapitalizacija	296.000	-	-
Prodaja imovine	1.006	1.071	94
Priljev ukupno	2.028.942	801.267	253
Obveze iz poslovanja	1.727.939	1.033.897	167
Investicije	24.710	17.267	143
Krediti	12.770	13.171	97
Odljev ukupno	1.765.419	1.064.335	166
Neto promjena u razdoblju	263.523	-263.067	-
Stanje sredstava 31. prosinca	574.780	311.256	185

Na kraju 2022. godine stanje novca iznosilo je 574,8 milijuna kn.

U 2022. godini kompanija je zabilježila značajno povećanje priljeva. Poslovni prihodi više su nego dvostruko veći od ostvarenja istog razdoblja 2021. godine, a rezultat su rasta prometa. Uz navedeno kompaniji su u studenom 2022. godine doznačena sredstva od strane vlasnika Vlade Republike Hrvatske na ime dioničarskog zajma u iznosu od 94 milijuna kn te u prosincu temeljem dokapitalizacije u iznosu od 296 milijuna kn, a sukladno „Programu dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-a 19“.

Ukupni odljevi su za 66 posto viši u odnosu na 2021. godinu. Postupno intenziviranje letenja povećanjem frekvencija postojećih ruta te uvođenjem novih ruta sukladno potražnji za uslugama zračnog prometa razlog su 67 postotnom povećanju odljeva iz poslovanja. Uz rast prometa na povećanje razine odljeva utjecala je i znatno veća cijena goriva u 2022. godini. Također su za 43 posto povećani odljevi za investicije u odnosu na 2021. godinu.

U 2022. godini otplaćene su četiri rate dugoročnog klupskog kredita.

Konsolidirani rezultat poslovanja

(000 Kn)	Croatia Airlines		Obzor putovanja		Amadeus Croatia		Croatia Airlines Grupa*	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Prihodi od prodaje	1.346.910	691.494	6.167	5.317	5.032	2.454	1.357.844	699.020
Ostali prihodi	235.148	156.677	466	816	51	344	235.665	157.837
Troškovi iz poslovanja	1.680.303	1.097.853	5.617	5.392	4.037	3.404	1.689.672	1.106.406
Dobit/gubitak iz poslovanja	(98.245)	(249.681)	1.017	741	1.046	(606)	(96.163)	(249.549)
Neto financijski rezultat	(38.909)	(38.536)	(11)	(87)	(38)	(55)	(38.972)	(38.686)
Dobit/gubitak prije oporezivanja	(137.154)	(288.217)	1.006	654	1.008	(661)	(135.135)	(288.235)
Neto rezultat poslovanja	(137.154)	(288.217)	1.006	654	1.008	(661)	(135.135)	(288.235)

* Podaci Croatia Airlines Grupe ne uključuju međusobne transakcije (eliminirani su međusobni prihodi i rashodi)

Konsolidirani rezultat grupe obuhvaća rezultat Društva te njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar grupe u potpunosti su eliminirane, a konsolidirani rezultat za 2022. godinu na razini Grupe je gubitak u iznosu od 135,1 milijuna kn. Ukupni prihodi i rashodi ovisnih društava u konsolidiranim prihodima i rashodima sudjeluju s manje od 1 posto što pokazuje neznatan utjecaj poslovanja ovisnih društava na poslovanje Croatia Airlinesa.

Kao zrakoplovni prijevoznik Grupa je izložena promjenama kamatnih i valutnih tečajeva. Iz tog razloga Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Područje revizijskog djelovanja Croatia Airlines obuhvaća i internu reviziju ovisnih društava što je definirano Strateškim planom rada interne revizije Croatia Airlines.

Vremenska neograničenost poslovanja

Postupni oporavak prometa Croatia Airlinesa nakon dvije godine pandemije COVID-19 vidljiv je kroz povećani opseg reda letenja i povećani nalet. Početkom ljetnog reda letenja Croatia Airlines dodatno je intenzivirao letenje povećanjem frekvencija i uvođenjem novih ruta.

Poslovanje zrakoplovnih kompanija, pa samim time i poslovanje Croatia Airlines u 2022. godini je bilo suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Potražnja za uslugama zračnog prijevoza i dalje je smanjena u odnosu na razdoblje prije pandemije uzrokovane virusom COVID-19 te je tijekom cijele godine to bio značajan rizik za poslovanje. Zbog toga je kompanija provodila kontinuiranu prilagodbu ponude kapaciteta te optimiziranje reda letenja tijekom cijele godine u uvjetima velikog rasta cijene goriva na tržištu. Uz navedene dugoročne rizike značajan izazov u 2022. godini u zrakoplovnoj industriji bio je nedostatak radne snage u svim segmentima zračnog prometa. Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2022. godine nije imao nedostatka operativnog prometnog osoblja, ali veliki operativni problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja utjecali su na poremećaje u prometu osobito u ljetnoj sezoni. Unatoč tome ostvareni su značajni pozitivni pomaci u odnosu na 2021. godinu, kako u rastu prometa tako i u financijskom poslovanju. Također, kontinuirano se pratila likvidnost kompanije te su se izrađivale projekcije novčanog tijeka za buduće razdoblje kako bi se na vrijeme utvrdili načini prevladavanja rizika u poslovanju kada su u pitanju uredna podmirenja svih financijskih obveza kompanije.

S ciljem stvaranja još kvalitetnije i konkurentnije avioprijevozničke ponude Republike Hrvatske, a sukladno PostCovid strategiji Croatia Airlinesa potvrđenoj u kolovozu 2021. godine, Croatia Airlines je početkom listopada 2022. godine donio odluku o početku procesa obnove flote odnosno zamjeni postojećih zrakoplova Croatia Airlinesa sa novom unificiranom flotom. Na taj način strukturirana, s jednim tipom zrakoplova, buduća flota Croatia Airlinesa omogućit će pojednostavljenje procesa i praćenje operativne i financijske učinkovitosti kompanije. Croatia Airlines s novom flotom postati će još više ekološki prihvatljiv zrakoplovni prijevoznik te će značajno smanjiti potrošnju goriva i emisiju CO₂ koje sukladno posljednjim događanjima na tržištu nafte i naftnih derivata danas predstavljaju sve veću stavku u rashodima zrakoplovnih kompanija.

Croatia Airlines u 2022. godini koristio je mjere financijske pomoći Republike Hrvatske sukladno „Programu dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-a 19“¹. Mjere su obuhvaćale sklapanje Ugovora o zajmu u iznosu od 94 milijuna kn, koji je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o usvajanju Izmjena i dopuna Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-19, između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlines potpisan dana 30. lipnja 2022. godine, a sam zajam je realiziran odnosno uplaćen Croatia Airlines dana 21. studenog 2022. godine. Također, jedna od mjera je i dokapitalizacija Croatia Airlines od strane Republike Hrvatske u visini od 296 milijuna kn. Temeljem Odluke Glavne skupštine Croatia Airlines održane dana 22. prosinca 2022. godine odobreno je povećanje temeljnog kapitala uplatom u novcu i izdavanjem novih dionica. Povećanje temeljnog kapitala Društva provedeno je u siječnju 2023. temeljem Ugovora o ulaganju zaključenom između Republike

Hrvatske i Croatia Airlines d.d., ulogom u novcu i izdavanjem novih 29.600.000 redovitih dionica na ime, nominalnog iznosa 10 kn svaka.

Ove mjere također bi trebale omogućiti Croatia Airlines održivost poslovanja i likvidnosti u narednom tranzicijskom razdoblju obnove flote u trenutno vrlo turbulentnom gospodarskom okruženju kao i fokus na prilagodbe poslovnih procesa novom tipu zrakoplova.

Poslovni plan 2022. – 2026. temelji se i na inicijativama Post-Covid strategije koje bi omogućile dugoročnu održivost poslovanja uz definiranje strateških ciljeva i mjera kojima bi se ovi ciljevi ispunili.

Ključni strateški ciljevi:

- 1) osiguravanje profitabilnosti;
- 2) odgovornost prema dioničarima;
- 3) povećanje kapitala;
- 4) obnova i optimizacija flote;
- 5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora

U cilju ispunjenja spomenutih strateških ciljeva, Društvo će provesti ili već provodi sljedeće mjere:

1) optimiziranje strukture flote zrakoplova

Jedan od glavnih ciljeva poslovnog plana, osim oporavka poslovanja nakon pandemije COVID-19, zamjena je postojeće flote novijim troškovno isplativijim zrakoplovima putem operativnog najma. Nakon detaljne analize tržišta i ponuda zrakoplova, Croatia Airlines odabrao je zrakoplov tipa A220, kapaciteta 149 sjedala (A220-300) i 127 sjedala (A220-100), za isporuke u razdoblju od 2024. do 2026. godine, a odluka o početku procesa obnove flote donesena je početkom listopada 2022. godine i to prihvaćanjem ponude Airbusa za narudžbu šest novih A220 zrakoplova. Dana 16. siječnja 2023. godine Croatia Airlines sklopila je dugoročne ugovore o zakupu (operativni najam) za prvih šest zrakoplova tipa Airbus A220 (četiri zrakoplova A220-300 i dva zrakoplova A220-100) s tvrtkom Air Lease Corporation Clover (sa sjedištem u Republici Irskoj). Za sada je u planu zamjena 12 zrakoplova, uz mogućnost dodavanja još tri jedinice u 2027. godini, kako to predviđa „Post Covid“ strategija.

2) optimiziranje i proširenje mreže opsluživanja

Sukladno očekivanom oporavku potražnje za uslugama zračnog prijevoza poslije završetka pandemije planom je predviđeno postupno povećanje broja destinacija i frekvencija uz optimiziranje proširene mreže opsluživanja. Već tijekom ljetne sezone 2022. godine povećan je nalet iz Splita i Dubrovnika, a uz potporu turističkih zajednica povećavao se nalet i u zimskom razdoblju (OSI-MUC, SPU-ZRH, PUY-ZRH).

3) povećanje putničkih prihoda

Planirano povećanje putničkih prihoda bazira se na planiranom porastu broja prevezenih putnika uz povećanje ponuđenih usluga (proizvoda), diversifikaciju cijena usluga te povećanje efikasnosti kroz daljnju digitalizaciju svih komercijalnih aktivnosti u cilju realiziranja prihodovnih potencijala.

4) povećanje prihoda koji nisu vezani uz letenje

U tijeku je profiliranje sektora tehničkih poslova kao profitnog centra uz povećanje prihoda od pružanja usluga održavanja drugim kompanijama. Planirani porast prihoda od usluga održavanja zrakoplova drugih kompanija bazira se na predviđenom produljenju sezone održavanja zrakoplova na deset mjeseci godišnje odnosno

oslobađanjem kapaciteta održavanja i njihovim maksimalnim iskorištenjem za održavanja zrakoplova drugih kompanija nakon zamjene stare flote Croatia Airlines novim zrakoplovima.

5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora za razdoblje 2022.-2026. godine

Prometno povezivanje Hrvatske i dalje je u fokusu kompanije. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlines sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine.

6) troškovne inicijative u vidu smanjenja različitih kategorija troškova

Neke od planiranih mjera racionalizacije su optimizacija troškova usluga zračnih luka kroz proces pregovaranja s dobavljačima, jača kontrola postojećih ugovora i traženja potencijalnog novog pružatelja usluga prihvata i otpreme zrakoplova na monopolističkim tržištima te kroz pregovaranje nižih cijena pristojbi zračnih luka, smanjenje troškova podvorbe putnika promjenom modela usluga tijekom leta, racionalizacija prodajne mreže odnosno poslovnica, smanjenje agentskih provizija. Jedna od troškovnih inicijativa je i smanjenje troškova rada kroz mjere optimizacije planiranja posada te povećanje produktivnosti osoblja tehnike, komercijalnog i administrativnog osoblja optimiziranjem poslovnih procesa. Efekt ovih mjera zbog rasta cijena odnosno inflatornih pritisaka te najava povećanja jediničnih cijena dobavljača biti će znatno umanjen od očekivanih u Post Covid strategiji pogotovo u 2023. godini.

7) pregovori s Airbusom u pogledu otkazivanja narudžbe zrakoplova A320neo

Pregovori oko raskida/promjene ugovora iz 2008. godine s Airbus Industrie za nabavu četiri Airbus 320neo zrakoplova započeli su u jesen 2019. godine. Pregovori „Termination Agreementa“ čiji predmet je otkazivanje nabave A320neo zrakoplova stavljeni su u mirovanje početkom krize uzrokovane COVID-19, a nastavljani su početkom 2021. godine. U 2022. godini u okviru pregovora s Airbusom oko narudžbe šest novih A220 zrakoplova dogovoreno je da ta narudžba zamjenjuje narudžbu A320neo zrakoplova, a u okviru projekta obnove flote Croatia Airlines i sukladno smjernicama Post Covid strategije. Tako je, umjesto pregovora oko raskida starog ugovora, Croatia Airlines nastavio ugovor s Airbusom i sklopio dodatak kupoprodajnom ugovoru iz travnja 2008. kojim su se postojeće obveze vezane za A320neo zrakoplove zamijenile novom obvezom vezanom za kupovinu šest zrakoplova tipa A220. S Airbusom je također postignut dogovor oko korištenja do sada plaćenih avansa (PDP iznosa) u iznosu od 9 milijuna USD za nove zrakoplove kao i otpis kamata u iznosu od 1,3 milijuna USD.

Provođenje definirane „Post Covid strategije“, ali i nastavak procesa privatizacije kada se za to steknu uvjeti trebali bi smanjiti rizike značajne neizvjesnosti i sumnji vezanih uz sposobnost Društva da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja u budućem razdoblju.

Planske smjernice i ciljevi 2023. godine

Međunarodna udruga za zračni prijevoz (IATA) i Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) predviđaju da će oporavak zračnog prometa od pandemije korona virusa trajati duže nego u prethodnim krizama. IATA je procijenila da bi se zračni prijevoz mogao vratiti na pretkrizne razine tek 2024. godine. Za 2023. godinu IATA¹⁷ projicira da će broj putnika u zračnom prometu premašiti granicu od četiri milijarde prvi put od 2019. godine, odnosno da će zrakoplovne kompanije prevesti 4,2 milijarde putnika što je 15 posto manje u odnosu na predpandemijsku 2019. godinu.

Croatia Airlines za 2023. godinu planira negativan poslovni rezultat u visini od 15,9 milijuna EUR. Projekcije prihoda i troškova temelje se na kapacitetu od 2 milijuna raspoloživih sjedala kilometrima te na 1,8 milijuna projiciranih putnika.

Projekcija reda letenja za 2023. godinu obuhvaća sedam destinacija u domaćem redovnom prometu i 24 destinacija u međunarodnom-euromediteranskom redovnom prometu. U izvanrednom prometu planirani su lanci čarter letova na tržišta Austrije, Izraela i Švedske.

U planu poslovanja Croatia Airlines za 2023. godinu uključen je i nastavak provođenja strateških inicijativa Post-Covid strategije, a fokus poslovnih aktivnosti bit će na pripremama za uvođenje novih A220 zrakoplova u flotu do 2024. godine. Također u 2023. godini planira se ugovaranje i provođenje „sale and lease back“ vlastitih Airbus zrakoplova kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost u provedbi plana zamjene flote uz otklanjanje rizika zbrinjavanja ne plovidbenih „olupina“ zrakoplova.

U 2023. godini i dalje naglasak je na maksimalnoj sigurnosti operacija uz praćenje i poštivanje zakonske regulative, održavanje certifikata i odobrenja. Cilj je zadržati tehničku pouzdanost flote uz izvođenje svih redovno planiranih pregleda i modifikacija i ostalih radova na zrakoplovima i motorima u floti prema važećim standardima te zadržavanje nivoa kvalitete, sigurnosti i točnosti. Planira se i sklapanje dugogodišnjih ugovora s tražiteljima usluga baznog održavanja (*airlines, lessors*) te produljenje sezone velikih radova tijekom cijele godine (ili na barem deset mjeseci), a sve u cilju povećanja prihoda od usluga održavanja. U 2023. godini Croatia Airlines planira obavljanje PSO programa na linijama domaćeg prometa sukladno Ugovoru za razdoblje 2022.-2026. godine.

Planirani rezultat temelji se na projekciji prometnih učinaka koji su osnova za izračun prihoda i troškova poslovanja:

- 26.160 - ostvarenje naleta u letovima;
- 35.897 - ostvarenje naleta u blok satima;
- Godišnji promet od 1.824.171 putnika (371 tisuća više u odnosu na 2022. godinu), od čega u redovnom prometu 1.768.694 putnika i u izvanrednom prometu 55.477 putnika;
- PLF na razini 68,4 posto;

Glavni rizici ostvarenja planiranih financijskih i naturalnih rezultata za 2023. godinu odnose se na kretanje cijene nafte, inflaciju, odnosno rast cijena dobavljača usluga za odvijanje zračnog prijevoza te kretanje potražnje za zračnim prijevozom, tako da će budnost i fleksibilnost biti ključni kako za cijelu zrakoplovnu industriju, tako i za Croatia Airlines.

¹⁷ IATA Global Outlook for Air Transport, December 2022

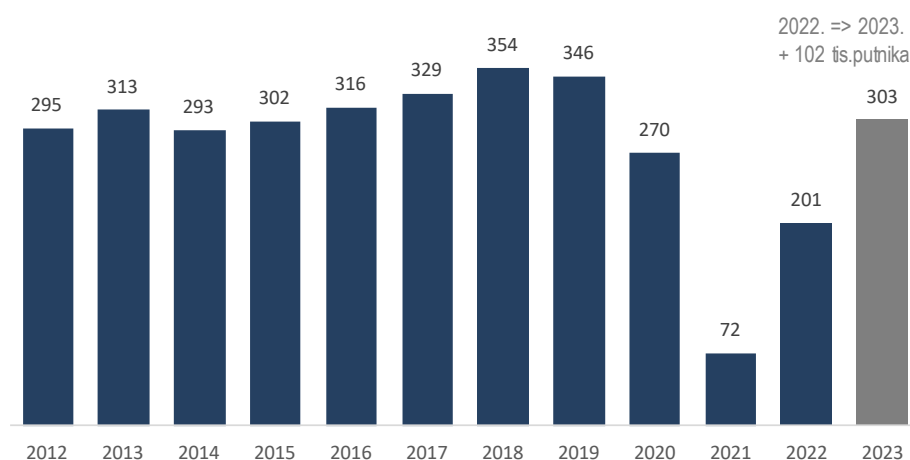
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.- III. 2023.

OPIS		I.-III. 2023.	I.- III. 2022.	Index
Nalet (km)	DIST 000	2.954	2.558	115
Broj uzlijetanja	FLTS	5.112	4.149	123
Operativno vrijeme	BH sati	6.711	5.641	119
Prevezeni putnici	RPAX 000	303.347	200.721	151
Prevezena roba i pošta	CGO t	394	349	113
Ostvareni putnički km	RPK mil.	197.007	137.722	143
Raspoloživa sjedala - km	ASK mil.	321.257	268.073	120
Putnički faktor popunjenosti	PLF %	61,3	51,4	119,3
Ostvareni tonski km	RTK mil.	20.030	14.074	142
Raspoloživi tonski km	ATK mil.	34.096	28.616	119
Težinski faktor popunjenosti	WLF %	58,7	49,2	119,3

Broj putnika u razdoblju I.- III. 2023. godine veći je za 51 posto (102 tisuća putnika) u odnosu na isto razdoblje 2022. godine. Domaći redoviti promet bilježi povećanje broja putnika od 39 posto, dok je međunarodni redoviti putnički promet zabilježio povećanje od 56 posto u odnosu na isto razdoblje 2022. godine.

Putnički faktor popunjenosti (PLF) iznosi 61,3 posto te je 9,9 postotnih bodova veći u odnosu na isto razdoblje 2022. godine.

Putnici u razdoblju I.-III. (u tisućama)

Predsjednik Uprave

Jasmin Bajić

Temeljem članka 272.p.,a u vezi čl.250.a.st.4. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07., i 148/08., dalje u tekstu ZTD) Uprava Društva CROATIA AIRLINES d.d. (dalje u tekstu: Društvo), zastupana po Predsjedniku Uprave Jasminu Bajiću, daje sljedeću

I Z J A V U

o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Croatia Airlines kao dioničko društvo čije su dionice uvrštene u redovito tržište na Zagrebačkoj burzi d.d. primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja (dalje u tekstu: Kodeks) kojega su zajednički izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza, dostupan na službenim stranicama Zagrebačke burze, www.zse.hr.

Osim navedenog Kodeksa, Društvo, kao društvo u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, dužno se pridržavati i odredbi iz Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele, koji je donijela Vlada RH, a koji je objavljen u Narodnim novinama br. 132 iz 2017. godine.

Detaljna obrazloženja vezana uz manja odstupanja od pojedinih preporuka Kodeksa, Društvo je iznijelo u upitniku o praksama upravljanja i dostavilo Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga.

Društvo Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostavlja popunjen upitnik o usklađenosti i upitnik o praksama upravljanja, dok se zadnji objavljuje na mrežnim stranicama Društva.

Sustav unutrašnjih kontrola u Društvu uspostavljen je na način da su internom organizacijom i poslovnim procedurama definirane kontrolne točke čime se osigurava nadzor tijekom točnosti i cjelovitosti konkretnih podataka koji se odnose na financijske, poslovne i regulatorne obveze koje mogu predstavljati značajne rizike za Društvo.

Procjena rizika financijskog izvještavanja obavlja se putem analiza i upravljanja unutarnjim i vanjskim rizicima kod pripreme realnih i objektivnih financijskih izvještaja sukladno računovodstvenim politikama Društva.

Uprava je uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, usvojila politiku koja određuje prirodu i opseg rizika koje Društvo mora i koje je voljno preuzeti kako bi se postigli svi dugoročni strateški ciljevi (sklonost preuzimanja rizika).

Postojećim sustavom unutarnjih kontrola Uprava društva nastoji minimalizirati i isključiti mogućnost pogrešaka i prijevara u poslovanju.

Organizacija korporativnog upravljanja

Struktura korporativnog upravljanja Društva temelji se na dualističkom sustavu, koji se sastoji od Uprave Društva i Nadzornog odbora. Zajedno s Glavnom Skupštinom, predstavljaju tri temeljna organa Društva.

Uprava Croatia Airlines d.d.

Upravu Društva je jednočlana i predstavlja ju Predsjednik Društva g. Jasmin Bajić.

Upravu imenuje i opoziva Nadzorni odbor na vrijeme od pet godina. Uprava vodi poslove Društva sukladno Statutu Društva i zakonskim propisima.

Uprava je pratila da poslovne i druge knjige i poslovna dokumentacija budu u skladu sa Zakonom, sastavljala knjigovodstvene dokumente, realno procjenjivala imovinu i obveze, sastavljala financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i važećim propisima.

Nadzorni odbor

U 2022. godini Nadzorni odbor djelovao je u sastavu :

Zlatko Mateša,

- predsjednik nadzornog odbora

Nataša Munitić,

- zamjenica predsjednika nadzornog odbora
do 14.10.2022. godine,

Zoran Barac,

- član nadzornog odbora

Mirko Tatalović,

- član nadzornog odbora

Zoran Viljac,

- član nadzornog odbora – predstavnik radnika
do 2.8.2022.

Janko Mišić

- član nadzornog odbora – predstavnik radnika
od 2.8.2022.
- zamjenik predsjednika nadzornog odbora
od 14.10.2022.

Nadzorni odbor je u 2022. održao sedam redovitih sjednice na kojima su sudjelovali svi članovi Nadzornog odbora, te je sukladno odredbama Statuta, tri puta odlučivao o pitanjima iz svoje nadležnosti elektronskim putem bez održavanja sjednice. Nadzorni odbor je sukladno zahtjevima Kodeksa proveo unutarnji nadzor Društva redovitim Kontrolama predloženih izvješća. Na sjednicama Nadzornog odbora raspravljalo se i odlučivalo o svim pitanjima iz nadležnosti tog tijela propisanim ZTD-om i Statutom Društva. Nadzorni odbor je proveo samoocjenjivanje djelotvornosti i sastava članova Nadzornog odbora, kao i Revizijskog odbora. Samoocjenjivanje je proveo Predsjednik Nadzornog odbora zajedno sa svim članovima, bez angažiranja vanjskih suradnika. Nadzorni odbor je utvrdio da Nadzorni odbor kao cjelina dobro funkcionira, te imaju potrebna stručna znanja, ista ocjena se odnosi i na doprinos svakog člana zasebno. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova dio je Godišnjeg izvješća Društva koje se podnosi Glavnoj skupštini.

Nadzorni odbor Društva nije osnovao komisiju za imenovanja i komisiju za nagrađivanje iz razloga što Nadzorni odbor, prema odredbama Statuta ima pet članova te sam obavlja poslove iz nadležnosti navedenih komisija, dok je osnovan Revizijski odbor.

U 2022. godini Revizijski odbor djelovao je u sastavu: Nataša Munitić, predsjednica do 14.10.2022. godine, Zoran Barac član i Rudi Grubišić, vanjski član. Od 14.10.2022. Revizijski odbor je djelovao u sastavu: Zoran Barac, predsjednik, Mirko Tatalović, član i Rudi Grubišić vanjski član. Tijekom godine Revizijski odbor održao je 4 tematske sjednice na kojima se raspravljalo o financijskim rezultatima poslovanja, planu revizije, sustavu interne kontrole i upravljanja rizicima, te drugim poslovima gdje je Nadzornom odboru trebala potpora u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, financijskom izvješćivanju i kontrole Društva. Prisustvo sjednicama za sva tri člana Revizijskog odbora iznosilo je 100 posto.

Nadzorni odbor je za buduća razdoblja pri izdavanju preporuka za imenovanja postavio kao ciljni postotak zastupljenosti ženskih članova nadzornog odbora i uprave minimum od 25 posto, koji bi se trebao postići u narednom razdoblju od 5 godina, te će se o istome voditi računa prilikom slijedećeg natječaja za izbor članova Nadzornog odbora odnosno Uprave.

Glavna Skupština

Glavnu skupštinu Društva čine dioničari, jedna dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini. Pravo glasa dioničara nije ograničeno Statutom Društva na određeni postotak ili broj glasova, niti postoje vremenska ograničenja za ostvarivanje prava glasa.

Tijekom 2022. godine održano je 5 Glavnih skupština Društva. U tom razdoblju Društvo nije stjecalo vlastite dionice. Glavna skupština dioničara je na svojoj sjednici održanoj 22.12.2022. donijela odluku o povećanju temeljnog kapitala i to uplatom u novcu iznosa od 296.000.000,00 kuna od strane Republike Hrvatske. Time je temeljni kapital društva povećavan s iznosa od 627.879.530 kuna na iznos od 923.879.530 kuna, izdavanjem novih 29.600.000,00 redovitih dionica na ime, nominalnog iznosa 10 kuna svaka.

Ovo povećanje temeljnog kapitala provedeno je na Sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu s 5.1.2023. godine.

STRUKTURA DIONIČARA na dan 31.12.2022:

Dioničari	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu
REPUBLIKA HRVATSKA	62.010.821	98,762%
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	477.121	0,760%
HPB ZA REPUBLIKU HRVATSKU	173.768	0,277%
JANAF D.D.	22.000	0,035%
CROATIA OSIGURANJE D.D.	7.165	0,011%
HRVATSKA LUTRIJA D.O.O.	4.000	0,006%
ASTRA INTERNATIONAL D.D. U STEČAJU	3.682	0,006%
HP D.D.	2.750	0,004%
TURISTHOTEL D.D.	2.090	0,003%
TANKERKOMERC D.D.	2.090	0,003%
OSTALI	82.466	0,131%
Ukupno	62.787.953	100,000%

Sukladno odredbama iz čl.272.p ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio godišnjeg izvješća o stanju Društva za 2022. godinu.

Zagreb, 28. travnja 2023.

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave

CROATIA AIRLINES d.d.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora**

Odgovornost za financijske izvještaje	50
Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d.	51-58
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	59
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	60
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines	61
Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.	63
Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice Grupe Croatia Airlines	65
Izveštaj o promjenama glavnice društva Croatia Airlines d.d.	66
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Grupe Croatia Airlines	67
Izveštaj o novčanim tokovima društva Croatia Airlines d.d.	69
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	71-139

Odgovornost za financijske izvještaje

Uprava društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji te u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, tako da pružaju istinit i fer prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane i odvojene financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave

Croatia Airlines d.d.

Bani 75/b, Buzin

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

28. travnja 2023. godine

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d.

Izvešće o financijskim izvještajima

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d. („Društvo“) te konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Društva, odnosno Grupe na dan 31. prosinca 2022. godine te njihove nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama glavnice i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani financijski položaj Društva i konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2022. godine te njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvešće o financijskim izvještajima (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Priznavanje prihoda od putničkog prometa u redovnim letovima

Prihod od putničkog prometa u redovnim letovima priznat u dobiti i gubitku u 2022. godini iznosi 1.195.158 tisuća kuna (2021.: 565.793 tisuće kuna); knjigovodstvena vrijednost obveza za usluge u zračnom prometu na 31. prosinca 2022. iznosi 169.833 tisuće kuna (31. prosinca 2021.: 155.122 tisuće kuna).

Pogledati bilješku 2. a) unutar *Značajnih računovodstvenih politika*, bilješku 4. *Prihodi od putničkog prometa* i bilješku 34. *Ostale kratkoročne obveze*.

Ključno revizijsko pitanje

Prihod od putničkog prometa se mjeri temeljem prodajnih cijena koje se zaračunavaju kupcima.

Dok odgovarajuća usluga prijevoza nije pružena, prodani dokumenti leta se priznaju kao obveza za usluge u zračnom prometu. U trenutku kada se putnički kupon iskoristi, odgovarajući prihod od leta se priznaje u dobiti i gubitku.

Određivanje iznosa prihoda koji se priznaju u razdoblju temelji se na složenim internim IT sustavima, uključujući, između ostalog, sustav računovodstva prihoda i sustav upravljanja reda letenja, a također uključuje razmjenu informacija sa sustavima unutar industrije (kao što su rezervacijski sustavi aviokompanija) i partnerima u zrakoplovnim kompanijama za veliki volumen transakcija.

Zbog značajne ovisnosti o različitim sustavima i kompleksnosti određivanja cijene karte (tarifna struktura, naknade, takse, popusti i slično), smatramo da je ovo područje ključno revizijsko pitanje.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizijske procedure uključivale su, između ostalog:

- procjenu usklađenosti politike priznavanja prihoda s relevantnim standardima financijskog izvještavanja;
- uz uključivanje vlastitih IT stručnjaka, testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti kontrola na prihodima od putničkog prometa, uključujući i one kontrole u informacijskim sustavima koji podržavaju priznavanje prihoda od putničkog prometa; naši testovi dizajnirani su kako bi se ustanovilo funkcioniraju li ključni sustavi kako su dizajnirani te jesu li zaštićeni od manipulacije podacima ili postavkama obrade podataka, koji bi mogli dovesti do neispravnosti računovodstvenih evidencija, koje se odnose na prihode od putničkog prometa;
- provođenje analitičkih postupaka procjene razvijajući očekivanje prihoda od putničkog prometa za godinu na temelju javno dostupnih podataka o obavljenom putničkom prometu i prosječnih cijena karata na letovima;
- testiranja, na uzorku, obveze u zračnom prometu i prihoda od putničkog prometa povezivanjem iznosa priznatih u financijskim izvještajima s temeljnim podlogama i pratećom dokumentacijom (dokument leta (karta) i kupon ostvarenog leta);
- za različite kategorije prihoda, povezivanje odabranih unosa visokog rizika obavljenih od strane Društva i Grupe tijekom godine i prateće dokumentacije kako bi se identificirala neobična i neispravna knjiženja;
- procjenu adekvatnosti i potpunosti objava u financijskim izvještajima.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvešće o financijskim izvještajima (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Neograničenost vremena poslovanja

Pogledati Bilješku 3 *Neograničenost vremena poslovanja*, Bilješku 37 *Preuzete i nepredviđene obveze* i Bilješku 39 *Upravljanje rizicima*.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Financijski izvještaji pripremljeni su na načelu neograničenosti vremena poslovanja. Na datum izvještavanja, Društvo i Grupa su ostvarili gubitke te i dalje posluju u izazovnom gospodarskom okruženju. Iako Društvo i Grupa na datum izvještavanja imaju neto tekuću imovinu, postoje značajne dugoročne obveze čije podmirenje ovisi o razvitku tržišta zračnog prometa. Osim obveza priznatih u izvještaju o financijskom položaju na dan izvještavanja, Društvo i Grupa imaju značajne kapitalne i ugovorne obveze koje proizlaze iz obnove flote i redovnog održavanja postojeće flote.</p> <p>Procjena neograničenosti vremena poslovanja utemeljena je na prognozi novčanih tokova koje prema procjeni Uprave podupiru tvrdnju da će Društvo i Grupa imati dovoljno sredstava za nastavak poslovanja u trajanju od najmanje 12 mjeseci od datuma izvještavanja. U pripremu ovih prognoza ugrađen je niz pretpostavki i značajnih prosudbi. Uprava je zaključila da raspon mogućih ishoda koji su razmotreni u postupku procjene ne dovodi do značajne neizvjesnosti u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu dovesti do značajne sumnje u sposobnost Društva i Grupe da nastave poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja. Bilješka 3 uz konsolidirane financijske izvještaje dalje objašnjava kako je procjena bila formirana od strane Uprave.</p> <p>Korištenje pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja je ključno revizijsko pitanje zbog povezane neizvjesnosti, a time i visokog stupnja prosudbe potrebne za ocjenu planova Društva za buduće korake i njihov financijski utjecaj.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> pregled zapisnika sastanaka Uprave i Direktora te Nadzornog odbora, s ciljem da se identificiraju mjere koje Uprava namjerava provesti kako bi se osigurala dostatna sredstava za tekuće aktivnosti; raspravu s Upravom oko planova za buduće aktivnosti u vezi s pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, je li vjerojatno da će ishod tih planova poboljšati stanje i jesu li planovi Uprave mogući u danim okolnostima; analizu pozicije neto radnog kapitala Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2022. kako bi procijenili dostupnost likvidnih sredstava za podmirenje kratkoročnih financijskih obveza; vrednovanje pouzdanosti prognoze novčanih tokova koje koriste Društvo i Grupa u svojoj ocjeni vremenske neograničenosti poslovanja, uspoređujući, među ostalim, budžetirane troškove s povijesno nastalima, uvid u uvjete ugovora s kupcima i dobavljačima, te preispitivanje ključnih pretpostavki (kao što su novčani tijek iz poslovnih aktivnosti, zahtjevi za kapitalna ulaganja i izvori financiranja) i povezanih pretpostavki; uzimanje u obzir jesu li dodatne činjenice ili informacije postale dostupne od datuma kada su Društvo i Grupa napravili procjenu; procjenjivanje pružaju li, s obzirom na zahtjeve primjenjivog okvira financijskog izvještavanja, financijski izvještaji odgovarajuće objave o događajima ili okolnostima za koje je utvrđeno da mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvešće o financijskim izvještajima (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva i Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije koje su zahtijevane sukladno članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću posloводства te Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva i Grupe te okruženja u kojem oni posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvešće o financijskim izvještajima (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje (nastavak)

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevarama može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvješće o financijskim izvještajima (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedinu smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o mjerama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje ili primijenjenim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 15. lipnja 2022. da obavimo reviziju financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi sedam godina te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2016. do 31. prosinca 2022. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Revizorskom odboru Društva na dan 24. travnja 2023.;
- nismo pružali nedozvoljene nerevizorske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

Angažirani partner u reviziji koja je rezultirala ovim izvješćem neovisnog revizora je Domagoj Hrkać.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvješće o usklađenosti s Uredbom o ESEF-u

U skladu sa zahtjevima članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, dužni smo izraziti zaključak o usklađenosti odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. godine, sadržanih u priloženoj elektroničkoj datoteci CTN-31-12-2022-HR, sa zahtjevima Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (dalje: „Uredba o ESEF-u”).

Odgovornosti Uprave i onih zaduženih za nadzor

Uprava je odgovorna je za pripremu odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u elektroničkom obliku koji je u skladu Uredbom o ESEF-u. Odgovornost Uprave podrazumijeva:

- pripremu odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u važećem XHTML formatu i njihovu objavu;
- odabir i primjenu prikladnih iXBRL poveznica, korištenjem procjena gdje je potrebno;
- osigurati dosljednost između digitaliziranih informacija i odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja prezentiranih u ljudski čitljivom formatu; i
- dizajn, implementaciju i održavanje internih kontrola relevantnih za primjenu Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za nadzor odgovorni su za nadziranje ESEF izvještavanja, kao dijela procesa financijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim dokazima, o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama usklađeni s Uredbom o ESEF-u, na temelju prikupljenih revizijskih dokaza. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 (izmijenjeni), *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija (MSIU 3000)* kojeg je izdao Međunarodni odbor za standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja.

Obavljeni postupci

Angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s MSIU 3000 uključuje provođenje postupaka za dobivanje dokaza o usklađenosti s Uredbom o ESEF-u. Priroda, vrijeme i opseg odabranih postupaka ovise o prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnih odstupanja od zahtjeva navedenih u Uredbi o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- stjecanje razumijevanja procesa označavanja;
- ocjenjivanje dizajna i implementacije relevantnih kontrola nad procesom označavanja;
- uspoređivanje označenih podataka s odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanim u ljudski čitljivom formatu;
- ocjenjivanje potpunosti označavanja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva;
- ocjenjivanje prikladnosti upotrebe iXBRL oznaka odabranih iz korištene taksonomije ESEF-a i stvaranje dodatnih oznaka (ekstenzija) ako nije identificirana odgovarajuća oznaka u taksonomiji ESEF-a;
- ocjenjivanje primjerenosti sidrenja vezano za dodatne oznake taksonomije; i
- ocjenjivanje prikladnosti formata odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg zaključka.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima Croatia Airlines d.d. (nastavak)

Izvešće o usklađenosti s Uredbom o ESEF-u (nastavak)

Zaključak

Prema našem mišljenju na temelju provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji Društva na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. prezentirani u ESEF formatu te sadržani u gore navedenoj priloženoj elektroničkoj datoteci, sastavljeni su, u svim značajnim odrednicama, u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Naš zaključak ne predstavlja mišljenje o istinitosti i fer prikazu financijskih izvještaja, a koje je uključeno u naše Izvešće o reviziji financijskih izvještaja.

KPMG Croatia d.o.o.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

28. travnja 2023.

Domagoj Hrkać

Član Uprave, Hrvatski ovlašteni revizor

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

	Bilješka	2022.		2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovni prihodi					
Prihodi od putničkog prometa	4	1.264.825	167.935	602.813	80.118
Prihodi od prijevoza tereta		10.305	1.368	8.083	1.070
Ostali prihodi od prodaje	5	104.143	13.827	102.649	13.643
Ukupni poslovni prihodi		1.379.273	183.130	713.515	94.831
Ostali prihodi					
	6	214.235	28.445	143.342	19.051
Poslovni troškovi					
Troškovi letenja		(586.735)	(77.903)	(261.117)	(34.704)
Održavanje		(235.226)	(31.232)	(158.688)	(21.091)
Usluge putnicima		(79.202)	(10.516)	(53.880)	(7.161)
Usluge u zračnom prometu		(352.952)	(46.863)	(222.431)	(29.563)
Promocija i prodaja		(169.012)	(22.440)	(102.146)	(13.576)
Opći i administrativni troškovi		(91.287)	(12.120)	(91.557)	(12.169)
Amortizacija	12, 13, 14, 31	(161.287)	(21.415)	(203.553)	(27.054)
Ostali troškovi poslovanja		(13.970)	(1.855)	(13.033)	(1.732)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.689.671)	(224.344)	(1.106.405)	(147.050)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(96.163)	(12.769)	(249.548)	(33.168)
Financijski prihodi i rashodi					
Financijski prihodi	9	76.930	10.214	42.938	5.707
Financijski rashodi	10	(115.902)	(15.389)	(81.625)	(10.848)
Neto financijski rashodi		(38.972)	(5.175)	(38.687)	(5.141)
Gubitak prije oporezivanja		(135.135)	(17.944)	(288.235)	(38.309)
Porez na dobit	11	-	-	-	-
Gubitak za godinu		(135.135)	(17.944)	(288.235)	(38.309)
Ostala sveobuhvatna dobit					
Odgođene tečajne razlike		662	81	349	46
Fer vrijednost ulaganja u vlasničke		147	20	402	53
Tečajne razlike preračunavanja		-	52	-	40
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		809	153	751	139
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)		(134.326)	(17.791)	(287.484)	(38.170)
Gubitak po dionici u HRK / EUR	28	(2,15)	(0,29)	(4,59)	(0,61)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

	Bilješka	2022.		2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovni prihodi					
Prihodi od putničkog prometa	4	1.264.825	167.935	602.813	80.118
Prihodi od prijevoza tereta		10.305	1.368	8.053	1.070
Ostali prihodi od prodaje	5	93.183	12.372	95.124	12.643
Ukupni poslovni prihodi		1.368.313	181.675	705.990	93.831
Ostali prihodi	6	213.745	28.380	142.182	18.897
Poslovni troškovi					
Troškovi letenja		(586.735)	(77.903)	(261.117)	(34.704)
Održavanje		(235.226)	(31.232)	(158.688)	(21.091)
Usluge putnicima		(79.202)	(10.516)	(53.880)	(7.161)
Usluge u zračnom prometu		(352.952)	(46.863)	(222.431)	(29.563)
Promocija i prodaja		(169.012)	(22.440)	(102.146)	(13.576)
Opći i administrativni troškovi		(82.364)	(10.935)	(83.591)	(11.110)
Amortizacija	12, 13, 14, 31	(160.972)	(21.373)	(203.192)	(27.006)
Ostali troškovi poslovanja		(13.840)	(1.837)	(12.807)	(1.701)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.680.303)	(223.099)	(1.097.852)	(145.912)
Gubitak iz redovnog poslovanja		(98.245)	(13.044)	(249.680)	(33.184)
Financijski prihodi	9	76.905	10.211	42.941	5.707
Financijski rashodi	10	(115.814)	(15.377)	(81.478)	(10.829)
Neto financijski rashodi		(38.909)	(5.166)	(38.537)	(5.122)
Gubitak prije oporezivanja		(137.154)	(18.210)	(288.217)	(38.306)
Porez na dobit	11	-	-	-	-
Gubitak za godinu		(137.154)	(18.210)	(288.217)	(38.306)
Ostala sveobuhvatna dobit					
Odgođene tečajne razlike		662	81	349	46
Fer vrijednost ulaganja u vlasničke instrumente		147	20	402	53
Tečajne razlike preračunavanja		-	50	-	37
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		809	151	751	136
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)		(136.345)	(18.059)	(287.466)	(38.170)
Gubitak po dionici u HRK / EUR	28	(2,18)	(0,29)	(4,59)	(0,61)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines

na dan 31. prosinca 2022.

	Bilješka	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	12	3.150	418	2.505	333
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	223.271	29.633	251.434	33.448
Ulaganja u nekretnine	14	-	-	-	-
Imovina s pravom korištenja	31	309.407	41.065	400.559	53.286
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	16	177.150	23.512	182.397	24.264
Dugotrajni depoziti	17	70.253	9.324	53.015	7.053
Ulaganja u vlasničke instrumente	18	1.466	195	1.319	175
Dugotrajna potraživanja	19	63.880	8.478	61	8
		848.577	112.625	891.290	118.567
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	20	65.958	8.754	60.040	7.987
Potraživanja od kupaca	21	89.794	11.918	49.797	6.624
Ostala potraživanja	22	25.382	3.369	17.785	2.366
Potraživanja za plaćeni porez na dobit		143	19	143	19
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	23	38.274	5.080	16.954	2.255
Kratkotrajni depoziti	24	14.966	1.986	62.663	8.336
Novac i novčani ekvivalenti	25	580.321	77.022	316.667	42.126
		814.838	108.148	524.049	69.713
UKUPNA IMOVINA		1.663.415	220.773	1.415.339	188.280

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines (nastavak)

na dan 31. prosinca 2022.

	Bilješka	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica					
Dionički kapital	26	627.880	82.872	627.880	82.872
Rezerve	27	298.680	39.629	1.217	170
Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)		(698.931)	(93.416)	(410.042)	(55.020)
Gubitak tekuće godine		(135.135)	(17.944)	(288.235)	(38.309)
Rezerve iz preračuna tečaja		-	1.136	-	1.084
		92.494	12.277	(69.180)	(9.203)
Dugoročne obveze					
Rezerviranja	29	239.476	31.784	245.846	32.705
Dugoročni krediti	30	609.492	80.893	532.595	70.850
Dugoročne obveze po najmovima	31	218.439	28.992	286.587	38.124
Ostale dugoročne obveze		55	7	55	7
		1.067.462	141.676	1.065.083	141.686
Kratkoročne obveze					
Rezerviranja	29	27.952	3.710	23.083	3.071
Kratkoročni krediti	32	-	-	-	-
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	30	22.227	2.950	12.779	1.700
Kratkoročne obveze po najmovima	31	85.289	11.320	83.350	11.088
Obveze prema dobavljačima	33	96.745	12.840	83.121	11.057
Ostale kratkoročne obveze	34	204.541	27.147	183.856	24.458
Obveza za porez na dobit		-	-	4	1
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	35	66.705	8.853	33.243	4.422
		503.459	66.820	419.436	55.797
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.663.415	220.773	1.415.339	188.280

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

na dan 31. prosinca 2022.

	Bilješka	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	12	3.150	418	2.505	333
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	223.095	29.610	251.241	33.422
Ulaganja u nekretnine	14	-	-	-	-
Imovina s pravom korištenja	31	309.015	41.013	399.919	53.201
Ulaganja u ovisna društva	15	2.610	346	1.210	161
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	16	177.150	23.512	182.397	24.264
Dugotrajni depoziti	17	69.397	9.211	52.062	6.926
Ulaganja u vlasničke instrumente	18	1.466	195	1.319	175
Dugotrajna potraživanja	19	63.880	8.478	1.144	152
		849.763	112.783	891.797	118.634
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	20	65.958	8.754	60.040	7.987
Potraživanja od kupaca	21	85.592	11.360	48.465	6.447
Ostala potraživanja	22	25.159	3.339	18.239	2.426
Potraživanja za plaćeni porez na dobit		-	-	-	-
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	23	38.162	5.065	16.869	2.244
Kratkotrajni depoziti	24	14.956	1.985	62.617	8.330
Novac i novčani ekvivalenti	25	574.780	76.286	311.256	41.406
		804.607	106.789	517.486	68.840
UKUPNA IMOVINA		1.654.370	219.572	1.409.283	187.474

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d. (nastavak)

na dan 31. prosinca 2022.

	Bilješka	31. prosinca 2022.		31. prosinca 2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica					
Dionički kapital	26	627.880	82.872	627.880	82.872
Rezerve	27	295.574	39.216	(1.235)	(156)
Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)		(698.181)	(93.346)	(409.964)	(55.040)
Gubitak tekuće godine		(137.154)	(18.210)	(288.217)	(38.306)
Rezerve iz preračuna tečaja		-	1.163	-	1.113
		88.119	11.695	(71.536)	(9.517)
Dugoročne obveze					
Rezerviranja	29	239.476	31.784	245.846	32.705
Dugoročni krediti	30	609.492	80.893	532.595	70.850
Dugoročne obveze po najmovima	31	218.249	28.967	286.172	38.069
Ostale dugoročne obveze		55	7	55	7
		1.067.272	141.651	1.064.668	141.631
Kratkoročne obveze					
Rezerviranja	29	27.952	3.710	23.083	3.071
Kratkoročni krediti	32	-	-	-	-
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	30	22.227	2.950	12.779	1.700
Kratkoročne obveze po najmovima	31	85.064	11.290	83.097	11.054
Obveze prema dobavljačima	33	94.569	12.551	82.094	10.921
Ostale kratkoročne obveze	34	203.092	26.955	183.114	24.359
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	35	66.075	8.770	31.984	4.255
		498.979	66.226	416.151	55.360
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.654.370	219.572	1.409.283	187.474

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama glavnice Grupe Croatia Airlines

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Croatia Airlines Grupa	Dionički kapital		Rezerve		Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)		Dobit / (gubitak) tekuće godine		Rezerve iz preračuna tečaja	Ukupno	
	tisuje kuna	tisue eura	tisue kuna	tisue eura	tisue kuna	tisue eura	tisue kuna	tisue eura	tisue eura	tisue kuna	tisue eura
Stanje 1. siječnja 2021.	277.880	36.399	350.627	46.566	(49.424)	(7.150)	(360.779)	(47.892)	1.044	218.304	28.967
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	(288.235)	(38.309)	-	(288.235)	(38.309)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	751	99	-	-	-	-	40	751	139
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	751	99	-	-	(288.235)	(38.309)	40	(287.484)	(38.170)
Transakcije s vlasnicima											
Pokrivanje gubitka 2020. godine iz rezervi	-	-	(161)	(22)	161	22	-	-	-	-	-
Registriranje povećanja dioničkog kapitala	350.000	46.473	(350.000)	(46.473)	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno transakcije s vlasnicima	350.000	46.473	(350.161)	(46.495)	(360.618)	(47.870)	360.779	47.892	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2021.	627.880	82.872	1.217	170	(410.042)	(55.020)	(288.235)	(38.309)	1.084	(69.180)	(9.203)
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	(135.135)	(17.944)	-	(135.135)	(17.944)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	809	101	-	-	-	-	52	809	153
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	809	101	-	-	(135.135)	(17.944)	52	(134.326)	(17.791)
Transakcije s vlasnicima											
Prijenos rezultata 2021. godine	-	-	654	87	(288.889)	(38.396)	288.235	38.309	-	-	-
Dokapitalizacija	-	-	296.000	39.271	-	-	-	-	-	296.000	39.271
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	-	296.654	39.358	(288.889)	(38.396)	288.235	38.309	-	296.000	39.271
Stanje 31. prosinca 2022.	627.880	82.872	298.680	39.629	(698.931)	(93.416)	(135.135)	(17.944)	1.136	92.494	12.277

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama glavnice društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Croatia Airlines d.d.	Dionički kapital		Rezerve		Zadržana dobit / (akumulirani gubitak)		Dobit / (gubitak) tekuće godine		Rezerve iz preračuna tečaja	Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2021.	277.880	36.399	348.014	46.218	(51.739)	(7.487)	(358.225)	(47.553)	1.076	215.930	28.653
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	(288.217)	(38.306)	-	(288.217)	(38.306)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	751	99	-	-	-	-	37	751	136
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	751	99	-	-	(288.217)	(38.306)	37	(287.466)	(38.170)
Transakcije s vlasnicima											
Registriranje povećanja dioničkog kapitala	350.000	46.473	(350.000)	(46.473)	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno transakcije s vlasnicima	350.000	46.473	(350.000)	(46.473)	(358.225)	(47.553)	358.225	47.553	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2021.	627.880	82.872	(1.235)	(156)	(409.964)	(55.040)	(288.217)	(38.306)	1.113	(71.536)	(9.517)
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	(137.154)	(18.210)	-	(137.154)	(18.210)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	809	101	-	-	-	-	50	809	151
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	809	101	-	-	(137.154)	(18.210)	50	(136.345)	(18.059)
Transakcije s vlasnicima											
Prijenos rezultata 2021. godine	-	-	-	-	(288.217)	(38.306)	288.217	38.306	-	-	-
Dokapitalizacija	-	-	296.000	39.271	-	-	-	-	-	296.000	39.271
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	-	296.000	39.271	(288.217)	(38.306)	288.217	38.306	-	296.000	39.271
Stanje 31. prosinca 2022.	627.880	82.872	295.574	39.216	(698.181)	(93.346)	(137.154)	(18.210)	1.163	88.119	11.695

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Grupe Croatia Airlines

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Bilješka	2022.		2021.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti				
Gubitak za godinu	(135.135)	(17.942)	(288.235)	(38.308)
<i>Usklađivanja:</i>				
Amortizacija	161.287	21.415	203.553	27.054
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(395)	(52)	(141)	(19)
Rashodovanje nematerijalne imovine	-	-	7	1
Rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme	4.506	598	3.114	414
Otpis obveze za kamate	(8.706)	(1.156)	-	-
Naplaćena otpisana potraživanja	(70.311)	(9.335)	(134)	(18)
Neto promjena u rezerviranjima	(1.501)	(199)	65.855	8.753
Raskid ugovora o najmu	5.727	760	-	-
Nerealizirane tečajne razlike	2.737	363	9.349	1.243
Troškovi kamata	22.527	2.991	26.881	3.573
Prihodi od kamata	(546)	(72)	(89)	(12)
	(19.810)	(2.629)	20.160	2.681
<i>Promjene:</i>				
Zaliha	(5.918)	(786)	1.757	234
Potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(6.973)	(926)	(31.237)	(4.152)
Obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	64.238	8.529	(46.361)	(6.162)
Novac generiran iz poslovnih aktivnosti	31.537	4.188	(55.681)	(7.399)
Plaćene kamate	(14.381)	(1.909)	(20.139)	(2.677)
Primljene kamate	547	73	96	13
Neto promjena danih depozita	30.459	4.044	(39.734)	(5.281)
Plaćeni porez na dobit	(4)	(1)	9	1
Neto novčani tokovi (korišteni u) / iz poslovnih aktivnosti	48.158	6.395	(115.449)	(15.343)

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Grupe Croatia Airlines (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

	Bilješka	2022.		2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti					
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(24.565)	(3.262)	(17.297)	(2.299)
Primici od potpora povezanih sa nabavom nekretnina, postrojenja i oprema		-	-	2.768	368
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		703	93	1.029	137
Izdaci za održavanje zrakoplova i motora		(50.203)	(6.666)	(45.343)	(6.026)
Neto novčani tokovi korišteni u investicijskim aktivnostima		(74.065)	(9.835)	(58.843)	(7.820)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti					
Uplata kapitalnih rezervi	27	296.000	39.301	-	-
Primljeni krediti	32	94.000	12.481	-	-
Otplata kredita	32	(12.813)	(1.701)	(12.770)	(1.697)
Otplate najmova	31	(87.626)	(11.634)	(75.848)	(10.081)
Neto novčani tokovi iz / (korišteni u) financijskim aktivnostima		289.561	38.447	(88.618)	(11.778)
				(262.910)	(34.941)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		263.654	35.007	0	(34.941)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		316.667	42.126	579.577	76.899
Efekt preračuna tečaja		-	(111)	-	168
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	25	580.321	77.022	316.667	42.126

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima društva Croatia Airlines d.d.

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

Bilješka	2022.		2021.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti				
Gubitak za godinu	(137.154)	(18.210)	(288.217)	(38.306)
<i>Usklađivanja:</i>				
Amortizacija	160.972	21.373	203.192	27.006
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(395)	(52)	(141)	(19)
Rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme	4.506	598	3.121	415
Otpis obveze za kamate	(8.706)	(1.156)	-	-
Naplaćena otpisana potraživanja	(70.285)	(9.332)	(24)	(3)
Neto promjena u rezerviranjima	(1.501)	(199)	65.855	8.753
Raskid ugovora o najmu	5.727	760	-	-
Nerealizirane tečajne razlike	2.737	363	9.352	1.243
Troškovi kamata	22.513	2.989	26.866	3.571
Prihodi od kamata	(576)	(76)	(137)	(18)
	(22.162)	(2.942)	19.867	2.642
<i>Promjene:</i>				
Zaliha	(5.918)	(786)	1.757	234
Potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(3.967)	(527)	(32.999)	(4.386)
Obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	63.011	8.366	(50.229)	(6.676)
Novac generiran iz poslovnih aktivnosti	30.964	4.111	(61.604)	(8.186)
Plaćene kamate	(14.367)	(1.908)	(15.362)	(2.042)
Primljene kamate	577	77	147	20
Neto promjena danih depozita	30.326	4.026	(38.772)	(5.153)
Neto novčani tokovi (korišteni u) / iz poslovnih aktivnosti	47.500	6.306	(115.591)	(15.361)

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima društva Croatia Airlines d.d. (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

	Bilješka	2022.		2021.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti					
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		(24.515)	(3.255)	(17.267)	(2.295)
Primici od potpora povezanih sa nabavom nekretnina, postrojenja i oprema		-	-	2.768	368
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		703	93	1.029	137
Dani zajmovi		-	-	(400)	(53)
Primici od otplate danih zajmova		225	30	75	10
Izdaci za održavanje zrakoplova i motora		(50.203)	(6.666)	(45.343)	(6.026)
Neto novčani tokovi korišteni u investicijskim aktivnostima		(73.790)	(9.798)	(59.138)	(7.859)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti					
Uplata kapitalnih rezervi	27	296.000	39.301	-	-
Primljeni krediti	32	94.000	12.481	-	-
Otplata kredita	32	(12.813)	(1.701)	(12.770)	(1.697)
Otplate po najmu	31	(87.373)	(11.601)	(75.569)	(10.044)
Neto novčani tokovi iz / (korišteni u) financijskim aktivnostima		289.814	38.480	(88.339)	(11.741)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata					
		263.524	34.988	(263.068)	(34.961)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		311.256	41.406	574.324	76.202
Efekt preračuna tečaja		-	(108)	-	165
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	25	574.780	76.286	311.256	41.406

Popratne bilješke čine sastavi dio financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

1. OPĆI PODACI

Osnovne djelatnosti društva Croatia Airlines d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. godine mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin. Krajnji vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Božidara Adžije 19, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Amadeus Croatia d.d. ili ACO Croatia (Amadeus Commercial Organisation) je međunarodna tvrtka, odnosno joint venture poduzeće koje su osnovali Društvo i Amadeus Global Travel Distribution iz Madrida sa svrhom da na teritoriju Republike Hrvatske zastupa interese Amadeus Global Distribution sustava i to na način da omogućuje spajanje putničkih i turističkih agencija na bazu Amadeusa smještenu u Erdingu pokraj Münchena, a za potrebe izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom te rezerviranja rent-a-car vozila i smještaja u hotelima. Također je zadužen za marketing na teritoriju Republike Hrvatske, oglašavanje i sponzoriranje te za organizaciju pomoći korisnicima koja je dostupna svakim radnim danom kao i za organizaciju i provođenje njihovog školovanja za potrebe učinkovitog korištenja Amadeus sustava.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin i poslovnom adresom u Teslovoj 5. Osnovna djelatnost je izdavanje zrakoplovnih dokumenata svih zrakoplovnih kompanija, osiguravanje smještaja u hotelima tražene kategorije, organizacija transfera i rent a car usluge, putno osiguranje i slično.

Skupština dioničara Društva

Ministarstvo državne imovine za Republiku Hrvatsku	98,76 %
Zračna luka Zagreb d.o.o.	0,76 %
HPB za Republiku Hrvatsku	0,28 %
Ostali	0,20 %
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor Društva

Zlatko Mateša	Predsjednik
Nataša Munitić	Zamjenik predsjednika; prestala biti član Nadzornog odbora 14. listopada 2022.
Zoran Barac	Član
Mirko Tatalović	Član
Zoran Viljac	Član; razriješen 2. kolovoza 2022.
Janko Mišić	Član; imenovan 2. kolovoza 2022.; Zamjenik predsjednika od 14. listopada 2022.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Uprava Društva

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave, imenovan, 4. studenog 2017.

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde

Direktor Amadeusa Croatia d.d.

Silvana Turčić

Direktorica Obzor putovanja d.o.o.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe i odvojeni financijski izvještaji Društva sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije.

Funkcionalna valuta Društva i svih subjekata konsolidiranih na razini Grupe je hrvatska kuna (HRK). Društvo prezentira svoje financijske izvještaje u dvjema valutama, u hrvatskim kunama (HRK) i u eurima (EUR). Preračunavanje eura u kune, kao funkcionalne valute i valute u kojoj su evidentirani svi poslovni događaji, se odvija u skladu s relevantnim računovodstvenim politikama.

Sukladno navedenom, financijski izvještaji iskazani su u kunama i preračunati u eure na sljedeći način:

- Važeći tečaj na kraju poslovne godine korišten je za sve stavke aktive i pasive osim za pozicije dioničkog kapitala i rezervi, koje su iskazane po povijesnom trošku preračunatom u eure na dan transakcije.
- Za stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti i izvještaja o novčanim tokovima korišten je prosječni godišnji tečaj.

Tečajne razlike nastale preračunavanjem su u financijskim izvještajima iskazanim u eurima evidentirane na teret, odnosno u korist kapitala.

Tečajevi primijenjeni za preračunavanje prezentiranih financijskih izvještaja iz kuna u eure bili su kako slijedi:

EUR / HRK	2022.	2021.
31. prosinca	7,534500	7,517174
prosječni tečaj	7,531624	7,524090

Iznosi u ovim financijskim izvještajima su zaokruženi na najbližu tisuću, osim ako nije drugačije napomenuto.

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru nekretnina, postrojenja i opreme u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe i Društva.

Sljedi prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

a) Prihodi

Generalno, prihod se mjeri na temelju naknade utvrđene u ugovoru s kupcem, a priznaje kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenese kupcu. Prijenos kontrole nad robom ili uslugama može se odvijati kontinuirano (priznavanje prihoda tijekom vremena) ili na određeni datum (priznavanje po završetku). Prije priznavanja prihoda, Društvo identificira ugovor i obveze za činidbu koje su sadržane u ugovoru. Broj obveza za činidbu ovisi o vrsti ugovora i aktivnosti.

Priznavanje prihoda u skladu s MSFI 15 za sljedeće izvore prihoda je kako slijedi:

- Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata priznaju se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prilikom prodaje na letovima drugih prijevoznika Društvo je agent te priznaje prihod od provizije. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

- Prihodi od usluga charter prijevoza i prijevoza tereta

Prihodi od usluga prijevoza putnika u charter letovima i prijevoza tereta priznaju se u razdoblju u kojem su usluge prijevoza izvršene. Prihodi od usluga priznaju se prema stupnju izvršenja ugovorene obveze za izvršenje na dan izvještavanja. Stupanj izvršenja se ocjenjuje na temelju dokumentacije obavljenog posla. Porezi, takse, diskonti i popusti se isključuju iz prihoda.

- Prihodi od ostalih usluga

Prihodi od usluga tehnike, odnosno prihodi od popravaka i održavanja zrakoplova priznaju se prema stupnju izvršenja ugovorene obveze za izvršenje, odnosno projekta na datum izvještavanja. Stupanj izvršenja utvrđuje se temeljem odrađenih i planiranih sati rada potrebnih za određeni projekt.

Prihodi od usluga školovanja, propagande i ostalih usluga priznaju se u razdoblju u kojem su navedene usluge izvršene, umanjene za porez na dodanu vrijednost, diskonte i popuste.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope.

c) Prihodi od dividendi i udjela u dobiti

Prihodi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende i udjela u dobiti.

d) Najmovi

Prilikom sklapanja ugovora, Grupa i Društvo procjenjuju da li ugovor je, ili sadrži, najam. Ugovor je, ili sadrži, najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja nad korištenjem odnosno imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenili da li ugovor sadrži prijenos prava upravljanja nad predmetnom imovinom, Grupa i Društvo koriste definicije za najmove iz MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente najma, Grupa i Društvo raspoređuju naknade iz ugovora na svaku komponentu najma na temelju njene relativne samostalne cijene. Međutim, za najmove poslovnih prostora Grupa i Društvo su izabrali da ne raspoređuju komponente na one koje nisu najam i evidentira najmove i povezane stavke koje nisu najmovi kao jedinstvenu komponentu najma.

Grupa i Društvo priznaju imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku, koji se sastoji od početnog iznosa obveze po najmu prilagođenog za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećano za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove rastavljanja i uklanjanja odnosno imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja za najam.

Imovina s pravom korištenja se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese na najmoprimca ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja će se amortizirati od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka korištenja, koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja se redovito smanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje, te se usklađuju zbog određenih naknadnih mjerenja obveza za najmove.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

d) Najmovi (nastavak)

Obveza za najmove se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najмова koja nisu plaćena do tog datuma, diskontiranih primjenjujući kamatnu stopu koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, graničnu kamatnu stopu zaduživanja Grupe odnosno Društva. Općenito, Grupa i Društvo koriste svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Grupa i Društvo utvrđuju svoju graničnu stopu zaduživanja koristeći kamatnu stopu od raznih eksternih izvora financiranja i rade određene prilagodbe koje odražavaju uvjete iz najma i vrste unajmljene imovine.

Plaćanja najмова uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju sljedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u biti fiksna;
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma;
- iznose plaćanja za koja se očekuje da će biti plaćena na temelju jamstava za ostatak vrijednosti; i
- očekivanu cijenu opcije izvršenja kupnje za koju je izvjesno da će ju Grupa odnosno Društvo iskoristiti, plaćanja najмова za opcionalno produljenje trajanja ako je izvjesno da će Grupa odnosno Društvo iskoristiti mogućnost produljenja te kazne za prijevremeni raskid najma osim ako je izvjesno da Grupa odnosno Društvo neće prijevremeno raskinuti najam.

Obveza za najmove se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovno mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima najma zbog promjena indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Grupa odnosno Društvo promjeni svoje procjene hoće li koristiti mogućnost kupovine, produljenja ili raskida ili ako nastanu promjene u plaćanjima najma koja su u biti fiksna.

Kada se obveza za najam ponovo mjeri na navedeni način, odgovarajuće izmjene se rade i na knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja ili se evidentiraju u računu dobiti ili gubitka ukoliko je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Grupa i Društvo prikazuju imovinu s pravom korištenja i obveze za najmove zasebno u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Grupa i Društvo su odabrali opciju ne priznavanja imovine s pravom korištenja i obveze za najmove, za sve najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove, uključujući informatičku opremu. Grupa i Društvo za takve najmove priznaju plaćanja po najmu kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

d) Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika, ukoliko se radi o učinkovitoj zaštiti.

e) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

f) Državne potpore

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore bez ikakvih dodatnih povezanih uvjeta priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

Državna potpora priznaje se u dobit ili gubitak na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju troškovi za čije je pokriće potpora namijenjena. Potpore povezane s nekretninama, postrojenima i opremom, priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine. U izvještaju o financijskom položaju potpora se oduzima od troška stjecanja imovine pri izračunavanju nabavne vrijednosti te se priznaje u dobit ili gubitak tijekom vijeka upotrebe imovine koja se amortizira kao smanjenje troška amortizacije.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

g) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještavanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema, osim zrakoplova, knjiže se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi i motori se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum izvještavanja.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili kroz preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

h) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je sredstvo spremno za uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 3,5 tisuća kuna se knjiže kao nekretnine, postrojenja i oprema. Pogonski i poslovni inventar vode se kao nekretnine, postrojenja i oprema bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Ukoliko kao rezultat procjene vrijednosti dođe do povećanja vrijednosti isto se priznaje unutar revalorizacijskih rezervi. Umanjenje vrijednosti priznaje se na teret revalorizacijskih rezervi u iznosu raspoloživih revalorizacijskih viškova za odnosnu imovinu, a i gubitak iznad iznosa revalorizacijskih rezervi priznaje se na teret dobiti i gubitka.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus i Dash iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe zrakoplova kojem pripadaju (20 godina). Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

Ulaganja u tuđu imovinu se odnose na ulaganja odnosno održavanja koja povećavaju vrijednost imovine (zrakoplova, motora i građevinskih objekata) i redovne velike preglede koje Društvo ima na imovini koju koristi temeljem ugovora o najmu. Ulaganja se priznaju po trošku nabave te amortiziraju kroz preostali period trajanja ugovora o najmu predmetne imovine koja se nadograđuje ili očekivanog sljedećeg redovnog pregleda, ovisno o tome koji je kraći. Ulaganja u tuđu imovinu prikazana unutar imovine s pravom korištenja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

i) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se na nekretnine koje se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe (20 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete dobit ili gubitak kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu.

j) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se priznaju po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

k) Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva.

Ulaganja u ovisna društva u odvojenim financijskim izvještajima iskazana su metodom troška odnosno po trošku stjecanja korigiranom za umanjenje vrijednosti. Godišnje se provjerava postojanje mogućeg umanjenja troška ulaganja kada događaji ili promjene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrijednost udjela možda nije nadoknativa. Ulaganja za koja je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava. Sve transakcije unutar Grupe, stanja, prihodi i troškovi eliminirani su u konsolidaciji u potpunosti. Računovodstvene politike ovisnih društava usklađene su s računovodstvenim politikama Društva.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

l) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektne troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena (zalihe uredskog materijala, cateringa i službene odjeće) i FIFO metodi (zalihe rezervnih dijelova). Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

m) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa.

Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kad ovisno društvo, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora svrstava se derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognozirane transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Društvo formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

m) Financijski instrumenti (nastavak)

Politika Društva trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i odvojenom izvještaju o financijskom položaju Društva:

(i) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja).

(ii) Ulaganja u vlasničke instrumente

Financijski instrumenti uključeni u kategoriju ulaganja u vlasničke instrumente početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti. Dividenda se priznaje kao prihod unutar dobiti ili gubitka, osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troška ulaganja. Ostali neto dobiti i gubici priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit i nikada se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

(iii) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjenje vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

(iv) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

n) Zaštitna rezerva

Zaštitne rezerve, koje se odnose na još neotplaćeni dio dugoročnih financijskih obveza, tretiraju se kao zaštita samo u iznosu koji se odnosi na plaćanja koja dospijevaju u roku 3 godine od datuma izvještavanja, dok tečajne razlike na neotplaćeni dio glavnice direktno terete rezultat poslovanja.

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita novčanog toka i koji su vrlo učinkoviti, priznaju se u okviru glavnice. Iznosi odgođeni u glavnici prenose se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti i prikazuju kao prihod ili rashod u istim razdobljima tijekom kojih zaštićena ugovorena obveza ili planirana transakcija utječu na izvještaj o dobiti. Neučinkoviti dio dobiti ili gubitka se priznaje odmah u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Na početku transakcije dokumentira se odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaganja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa koji su označeni kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrsto preuzetim obvezama ili prognoziranim transakcijama. Na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, također se procjenjuje i dokumentira u kojoj mjeri su derivativi korišteni u zaštitnim transakcijama visoko učinkoviti u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova zaštićenih stavki.

Kreditni su denominirani u stranim valutama te su Društvo i Grupa izloženo riziku promjene valutnih tečajeva. Društvo i Grupa su svoje devizne prihode procijenile i utvrdile da su visoko učinkoviti kao zaštita odljeva novca po osnovi otplate glavnice i kamata u stranoj valuti. Sukladno navedenom, Društvo i Grupa nerealiziranu dobit i gubitke proizašle iz preračunavanja namjenskih zaduženja u stranoj valuti iskazuju kao zasebnu komponentu glavnice. Uprava prati učinkovitost zaštite redovito tijekom cijelog razdoblja.

o) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa i Društvo imaju sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja preispituju se na svaki datum izvještavanja uzimajući u obzir i saznanja nakon datuma izvještavanja, a do trenutka odobravanja financijskih izvještaja. Rezerviranja u stranoj valuti preračunavaju se prema tečaju na datum izvještavanja.

Rezerviranja za održavanje zrakoplova i motora u najmu koje ovisi o korištenju predmetne imovine priznaju se tijekom razdoblja proporcionalno korištenju zrakoplova i motora. Mjesečna plaćanja Društva za rezervu za održavanje najmodavca u početku se priznaju kao unaprijed plaćene naknade i netiraju se rezerviranjima za održavanje kada se izvrši inspekcija ili remont. Rezerviranja za održavanje koje Društvo mora obaviti na kraju najma neposredno prije povrata predmetne imovine najmodavcu, neovisno o njenom korištenju, priznaju se prilikom inicijalnog priznavanja ugovora o najmu.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

p) Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine dioničara Društva.

q) Zarada po dionici

Zarada po dionici se obračunava dijeljenjem dobiti ili gubitka koji pripada dioničarima Društva s prosječnim ponderiranim brojem redovitih dionica u izdanju tijekom godine.

r) Novi standardi i tumačenja objavljenih standarda koji još nisu usvojeni

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji se mogu primjenjivati, ali nisu obvezni za razdoblje koje završava 31. prosinca 2022. godine i kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja. Ne očekuje se da ti standardi imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe.

s) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Slijedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika, kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum izvještavanja koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

(i) Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci Grupe i Društva ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

s) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

(ii) Operativni segmenti

Budući da putnički promet u redovnim letovima čini najveći dio poslovanja Društva, Uprava Društva smatra da izvještavanje prema zahtjevima MSFI-ja 8 u vezi operativne segmentacije nije materijalno.

(iii) Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Zrakoplovi se priznaju u revaloriziranim iznosima u skladu s revalorizacijskom računovodstvenom metodom iz MRS-a 16, koja je prvi puta primijenjena 31. prosinca 2001. godine. Društvo periodično radi procjene fer vrijednosti, a u slučaju identifikacije indikatora koji mogu značajno utjecati na vrijednost i na godišnjoj razini. Slijedom značajnog utjecaja COVID-19 pandemije Društvo je na dan 31. prosinca 2020. godine utvrdilo potrebu za ponovnom revalorizacijom. Revalorizaciju zrakoplova proveo je ovlašteni procjenitelj korištenjem statičke metode procjene tržišne vrijednosti.

(iv) Gubici od umanjenja vrijednosti jedinica koje generiraju novac

Utvrđivanje indikatora za potencijalnim umanjenjem vrijednosti zahtjeva od posloводства da donosi procjene vezano uz vanjske i unutarnje čimbenike koji utječu na nadoknadivost ove imovine. Ukoliko postoje naznake umanjenja vrijednosti, Društvo daje procjenu nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti je iznos za koji knjigovodstvena vrijednost jedinice koja generira novac premašuje njezin nadoknadiivi iznos.

Izračun nadoknadivog iznosa zahtijeva procjene budućih novčanih tokova povezanih s imovinom odnosno jedinicom koja generira novac, poslovnim planom odnosno planom operativnih prihoda i operativnih troškova te s profitabilnošću, diskontom stopom i stopama rasta.

Posloводство Društva procjenjuje da imovina Društva čini jednu jedinicu koja generira novac s obzirom da zrakoplovi, kako oni u vlasništvu tako i oni u najmu, nisu dedikirani na pojedine letove te se plan letenja radi kako bi se optimizirali troškovi na razini cijelog Društva.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA

Za Društvo je poslovna 2022. predstavljala godinu postupnog oporavka prometa nakon dvije godine obilježene globalnom pandemijom COVID-19 koja je izazvala najveću krizu u povijesti industrije zračnog prijevoza. Pandemija je imala posebno negativan utjecaj na putovanja i turizam, a zrakoplovne kompanije i zračni promet u cjelini bili su među najpogođenijim gospodarskim aktivnostima.

U vrijeme najveće krize u 2020. godini, Društvo nije prestalo s letenjem već je nastavilo povezivati Hrvatsku sa svijetom, a svoju misiju je nastavilo u 2021. postupnim vraćanjem linija u prometovanje i povećavanjem broja frekvencija u skladu s potražnjom i epidemiološkim mjerama pojedinih zemalja.

U 2022. godini poslovanje Croatia Airlinesa odvijalo se u uvjetima rasta potražnje za uslugama zračnog prijevoza što je vidljivo kroz povećani opseg reda letenja i povećani nalet. Početkom ljetnog reda letenja 2022. godine kompanija je dodatno intenzivirala letenje povećanjem frekvencija i uvođenjem novih ruta.

Početak COVID-19 krize utjecao je na pokrenuti proces privatizacije Društva te je u ožujku 2020. godine Povjerenstvo za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera odlučilo da se uslijed nepovoljne situacije i više sile proces stavi u mirovanje. Naime, u veljači 2019. godine Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o pokretanju postupka traženja strateškog partnera i osnivanju Povjerenstva za provedbu postupka i predlaganje odabira strateškog partnera društva Croatia Airlines. Vlada Republike Hrvatske i Društvo očekuju ponovno pokretanje postupka traženja strateškog partnera čim to tržišni uvjeti budu dozvoljavali. Teško je procijeniti kada će točno tržišni uvjeti omogućiti ponovno pokretanje postupka, s obzirom da je preduvjet prestanak pandemije.

U 2022. godini poslovanje Croatia Airlines je bilo suočeno s više glavnih rizika, a održavanje ravnoteže među različitim faktorima i odgovorima na pojedine rizike postalo je složenije. Značajan rizik za poslovanje bila je i dalje smanjena potražnja za uslugama zračnog prijevoza u odnosu na razdoblje prije pandemije uzrokovane virusom COVID-19 zbog čega je kompanija provodila kontinuiranu prilagodbu ponude kapaciteta te optimiziranje reda letenja tijekom cijele godine u uvjetima velikog rasta cijene goriva na tržištu.

Uz navedene dugoročne rizike značajan izazov u 2022. godini bio je nedostatak radne snage u svim segmentima zračnog prometa. Croatia Airlines u ljetnoj sezoni 2022. godine nije imao nedostatka operativnog prometnog osoblja, ali veliki operativni problemi na najznačajnijim europskim zračnim lukama zbog nedostatka osoblja utjecali su na poremećaje u prometu osobito u ljetnoj sezoni. Unatoč tome ostvareni su značajni pozitivni pomaci u odnosu na 2021. godinu, kako u rastu prometa tako i u financijskom poslovanju.

Također, kontinuirano se pratila likvidnost kompanije te su se izrađivale projekcije novčanog tijeka za buduće razdoblje kako bi se na vrijeme utvrdili načini prevladavanja rizika u poslovanju kada su u pitanju uredna podmirenja svih financijskih obveza kompanije. U 2022. godini otplaćene su četiri rate dugoročnog klupskog kredita PBZ/HPB, a novih zaduženja kod banaka nije bilo. Sve financijske obveze Društvo je uredno podmirilo sukladno zadanim rokovima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA (nastavak)

Velika većina svjetskih i europskih zračnih prijevoznika suočava se od početka pandemije s ozbiljnim financijskim poteškoćama zbog krize te su korisnici državnih potpora kao i ostalih vrsta financijskih potpora uključujući dokapitalizaciju, državna jamstva za zajmove, zajmove dioničara, itd.

Croatia Airlines je u 2022. godini koristio mjere financijske pomoći Republike Hrvatske sukladno „Programu dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-a 19“.

Mjere su obuhvaćale sklapanje Ugovora o zajmu u iznosu od 94 milijuna kn, koji je temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o usvajanju Izmjena i dopuna Programa dodjele državnih potpora sektoru mora, prometa, prometne infrastrukture i povezanim djelatnostima u aktualnoj pandemiji COVID-19, između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlines potpisan dana 30. lipnja 2022. godine, a sam zajam je realiziran odnosno uplaćen Društvu dana 21. studenog 2022. godine.

Također, jedna od mjera je i dokapitalizacija Croatia Airlines od strane Republike Hrvatske u visini od 296 milijuna kn. Temeljem Odluke Glavne skupštine Croatia Airlines održane dana 22. prosinca 2022. godine odobreno je povećanje temeljnog kapitala uplatom u novcu i izdavanjem novih dionica. Povećanje temeljnog kapitala Društva provedeno je u siječnju 2023. temeljem Ugovora o ulaganju zaključenom između Republike Hrvatske i Croatia Airlines d.d., ulogom u novcu i izdavanjem novih 29.600.000 redovitih dionica na ime, nominalnog iznosa 10 kn svaka.

Ove mjere trebale bi omogućiti Croatia Airlines održivost poslovanja i likvidnost u narednom tranzicijskom razdoblju obnove flote i fokusu na prilagodbe poslovnih procesa novom tipu zrakoplova u uvjetima trenutno vrlo turbulentnog gospodarskog okruženja.

Široka lepeza poduzetih mjera racionalizacije na svim razinama Društva tijekom krize izazvane pandemijom koronavirusa doprinijela je unapređenju učinkovitosti odvijanja poslovnih procesa što će se nastaviti u cilju što bolje prilagodbe budućim tržišnim uvjetima kada ova kriza prođe. U tom kontekstu pristupilo se izradi „Post-Covid strategije Croatia Airlinesa“.

Na sjednici Nadzornog odbora Društva održanoj 31. kolovoza 2021. godine prihvaćen je prijedlog „Post-Covid strategije Croatia Airlinesa“ koji je sredinom 2021. godine napravljen zajedno s odabranim konzultantima - Boston Consulting Group (BCG). Navedenim je otvoren put za daljnje razgovore s vlasnikom Društva, Republikom Hrvatskom, ali i ostalim sudionicima važnim za provedbu i osiguranje uspješne i kvalitetne budućnosti hrvatskog nacionalnog avioprijevoznika i člana udruge Star Alliance.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA (nastavak)

Uz povećanje učinkovitosti i konkurentne sposobnosti, transformacijom dosadašnjih modela i načina rada, pred Društvom se nalaze ključni operativni i strukturni izazovi koji uključuju obnovu flote zrakoplova i optimizaciju mreže letova tijekom cijele godine. Uzimajući u obzir kretanja na visoko konkurentnom hrvatskom zrakoplovnom tržištu, cijene goriva i emisija CO₂, kao i ciljeve „zelenih“ politika Europske unije, definirane strateške inicijative nemaju alternativu, a njihovom implementacijom se koriste prilike koje nude sljedeće dvije godine tijekom kojih se očekuje oporavak zračnog prometa.

Implementacija prihvaćene Post-Covid strategije Croatia Airlinesa započela je u zadnjem kvartalu 2021. godine. Društvo je početkom listopada 2022. godine donijelo odluku o početku procesa obnove flote, odnosno zamjeni postojećih zrakoplova s novom unificiranom flotom. Buduća flota omogućit će pojednostavljenje procesa i praćenje operativne i financijske učinkovitosti kompanije, a time će Croatia Airlines postati još više ekološki prihvatljiv zrakoplovni prijevoznik značajnim smanjenjem potrošnje goriva i emisija CO₂. Post-Covid strategija predstavlja novi razvojni ciklus Croatia Airlinesa, a implementacija najvažnijih strateških inicijativa omogućit će održivo poslovanje kompanije u budućnosti.

Poslovni plan 2022. – 2026. godine temelji se i na inicijativama Post-Covid strategije koje će omogućiti dugoročnu održivost poslovanja uz definiranje strateških ciljeva i mjera kojima bi se ovi ciljevi ispunili.

Ključni strateški ciljevi:

- 1) osiguravanje profitabilnosti;
- 2) odgovornost prema dioničarima;
- 3) povećanje kapitala;
- 4) obnova i optimizacija flote;
- 5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora

U cilju ispunjenja spomenutih strateških ciljeva, Društvo će provesti ili već provodi sljedeće mjere:

1) optimiziranje strukture flote zrakoplova

Jedan od glavnih ciljeva poslovnog plana, osim oporavka poslovanja nakon pandemije COVID-19, zamjena je postojeće flote novijim troškovno isplativijim zrakoplovima putem operativnog najma. Nakon detaljne analize tržišta i ponuda zrakoplova, Croatia Airlines odabrao je zrakoplov tipa A220, kapaciteta 149 sjedala (A220-300) i 127 sjedala (A220-100), za isporuke u razdoblju od 2024. do 2026. godine, a odluka o početku procesa obnove flote donesena je početkom listopada 2022. godine i to prihvaćanjem ponude Airbusa za narudžbu šest novih A220 zrakoplova. Dana 16. siječnja 2023. godine Croatia Airlines sklopio je dugoročne ugovore o zakupu (operativni najam) za prvih šest zrakoplova tipa Airbus A220 (četiri zrakoplova A220-300 i dva zrakoplova A220-100) s tvrtkom Air Lease Corporation Clover (sa sjedištem u Republici Irskoj). Za sada je u planu zamjena 12 zrakoplova, uz mogućnost dodavanja još tri jedinice u 2027. godini, kako to predviđa „Post Covid“ strategija.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA (nastavak)

2) optimiziranje i proširenje mreže opsluživanja

Sukladno očekivanom oporavku potražnje za uslugama zračnog prijevoza poslije završetka pandemije planom je predviđeno postupno povećanje broja destinacija i frekvencija uz optimiziranje proširene mreže opsluživanja. Već tijekom ljetne sezone 2022. godine povećan je nalet iz Splita i Dubrovnika, a uz potporu turističkih zajednica povećavao se nalet i u zimskom razdoblju (OSI-MUC, SPU-ZRH, PUY-ZRH).

3) povećanje putničkih prihoda

Planirano povećanje putničkih prihoda bazira se na planiranom porastu broja prevezenih putnika uz povećanje ponuđenih usluga (proizvoda), diversifikaciju cijena usluga te povećanje efikasnosti kroz daljnju digitalizaciju svih komercijalnih aktivnosti u cilju realiziranja prihodovnih potencijala.

4) povećanje prihoda koji nisu vezani uz letenje

U tijeku je profiliranje sektora tehničkih poslova kao profitnog centra uz povećanje prihoda od pružanja usluga održavanja drugim kompanijama. Planirani porast prihoda od usluga održavanja zrakoplova drugih kompanija bazira se na predviđenom produljenju sezone održavanja zrakoplova na deset mjeseci godišnje, odnosno oslobađanjem kapaciteta održavanja i njihovim maksimalnim iskorištenjem za održavanja zrakoplova drugih kompanija nakon zamjene stare flote Croatia Airlines novim zrakoplovima.

5) provođenje Public Service Obligation (PSO) ugovora za razdoblje 2022.-2026. godine

Prometno povezivanje Hrvatske i dalje je u fokusu kompanije. Nakon provedenog javnog natječaja, a temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Croatia Airlines sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje od 4. srpnja 2022. do 28. ožujka 2026. godine.

6) troškovne inicijative u vidu smanjenja različitih kategorija troškova

Neke od planiranih mjera racionalizacije su optimizacija troškova usluga zračnih luka kroz proces pregovaranja s dobavljačima, jača kontrola postojećih ugovora i traženja potencijalnog novih pružatelja usluga prihвата i otpreme zrakoplova na monopolističkim tržištima te kroz pregovaranje nižih cijena pristojbi zračnih luka, smanjenje troškova podvorbe putnika promjenom modela usluga tijekom leta, racionalizacija prodajne mreže odnosno poslovnica, smanjenje agentskih provizija. Jedna od troškovnih inicijativa je i smanjenje troškova rada kroz mjere optimizacije planiranja posada te povećanje produktivnosti osoblja tehnike, komercijalnog i administrativnog osoblja optimiziranjem poslovnih procesa. Efekt ovih mjera zbog rasta cijena, odnosno inflatornih pritisaka te najava povećanja jediničnih cijena dobavljača biti će znatno umanjen od očekivanih u Post Covid strategiji, posebice u 2023. godini.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA (nastavak)

7) pregovori s Airbusom u pogledu otkazivanja narudžbe zrakoplova A320neo

Pregovori oko raskida/promjene ugovora iz 2008. godine s Airbus Industrie za nabavu četiri Airbus 320neo zrakoplova započeli su u jesen 2019. godine. Pregovori „Termination Agreementa“ čiji predmet je otkazivanje nabave A320neo zrakoplova stavljeni su u mirovanje početkom krize uzrokovane COVID-19, a nastavljani su početkom 2021. godine. U 2022. godini u okviru pregovora s Airbusom oko narudžbe šest novih A220 zrakoplova dogovoreno je da ta narudžba zamjenjuje narudžbu A320neo zrakoplova, a u okviru projekta obnove flote Croatia Airlines i sukladno smjernicama Post Covid strategije. Tako je, umjesto pregovora oko raskida starog ugovora, Croatia Airlines nastavio ugovor s Airbusom i sklopio dodatak kupoprodajnom ugovoru iz travnja 2008. kojim su se postojeće obveze vezane za A320neo zrakoplove zamijenile novom obvezom vezanom za kupovinu šest zrakoplova tipa A220. S Airbusom je također postignut dogovor oko korištenja do sada plaćenih avansa (PDP iznosa) u iznosu od 9 milijuna USD za nove zrakoplove kao i otpis kamata u iznosu od 1,3 milijuna USD.

Svjetsko gospodarstvo će se i u 2023. godini nastaviti suočavati s ogromnim izazovima uzrokovanim invazijom na Ukrajinu i krizom troškova života te tvrdokornim i sve širim inflatornim pritiscima te s time u vezi sveprisutnim rizicima.

Unatoč gospodarskim neizvjesnostima, IATA smatra da postoji puno razloga za optimizam 2023. godini u smjeru nastavka rasta potražnje za uslugama zračnog prometa, dok bi se sukladno IATA prognozama pretpandemijske razine trebale ostvariti tek od 2024. godine.

Ostvarenje planiranih rezultata Croatia Airlinesa za 2023. godinu u velikoj mjeri će ovisiti o očekivanoj projiciranoj potražnji za uslugama zračnog prijevoza, a glavni rizici koji će utjecati na potražnju vezani su uz rat u Ukrajini, cijene goriva i ostalih energenata te inflatorne pritiske.

U plan poslovanja za 2023. godinu uključene su i strateške inicijative koje su dio prijedloga Post-Covid strategije čija je implementacija započeta u zadnjem kvartalu 2021. godine. Fokus poslovnih aktivnosti bit će na pripremama za uvođenje novih A220 zrakoplova u flotu do 2024. godine. Također, u 2023. godini planira se ugovaranje i provođenje „sale and lease back“ vlastitih Airbus zrakoplova kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost u provedbi plana zamjene flote uz otklanjanje rizika zbrinjavanja „olupina“ zrakoplova koje neće biti u plovidbenom stanju.

Društvo za 2023. godinu planira gubitak u visini od 15,9 milijuna eura. Planirani rezultat temelji se na projekciji prometnih učinaka koji su osnova za izračun prihoda i troškova poslovanja. I u 2023. godini poseban naglasak će biti na održavanju likvidnosti Društva. Planom je predviđeno stanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 52,8 milijuna eura na kraju 2023. godine. Planirana financijska sredstva dostatna su da se osigura pravovremeno ispunjenje obveza tijekom 2023. godine, odnosno osigura ispunjenje pretpostavki koje će omogućiti da Društvo nastaviti poslovati prema načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

3. NEOGRANIČENOST VREMENA POSLOVANJA (nastavak)

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje kako će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o najmovima. Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

Provođenje definirane „Post Covid strategije“, ali i nastavak procesa privatizacije kada se za to steknu uvjeti trebali bi smanjiti rizike značajne neizvjesnosti i sumnji vezanih uz sposobnost Društva da nastavi poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja u budućem razdoblju.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2022.		2021.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Redovni letovi	1.195.158	158.685	565.793	75.198
Charter letovi	69.667	9.250	37.020	4.920
	1.264.825	167.935	602.813	80.118

Prihodi po zemljopisnoj podjeli temeljem mjesta kupnje:

	2022.		2021.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa	Croatia Airlines d.d. i Grupa
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Hrvatska	424.475	56.359	211.226	28.073
SAD	133.692	17.751	58.533	7.779
Njemačka	119.526	15.870	63.958	8.500
Grčka	106.498	14.140	49.913	6.634
Francuska	57.170	7.591	34.481	4.583
Velika Britanija	41.233	5.475	17.602	2.339
Švicarska	32.759	4.350	21.038	2.796
Ostale zemlje	349.472	46.399	146.062	19.414
	1.264.825	167.935	602.813	80.118

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Prihodi od usluga tehnike	62.703	8.325	66.517	8.841	62.703	8.325	66.517	8.841
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	4.609	612	2.100	279	4.609	612	2.100	279
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	6.990	928	3.415	454	1.958	260	961	128
Prihodi od propagandnih usluga	12.148	1.613	6.278	834	12.148	1.613	6.328	841
Prihodi od školovanja	3.417	454	1.634	217	3.417	454	1.634	217
Prihodi od ostvarenih milja	3.247	431	2.668	355	3.247	431	2.668	355
Ostalo	11.029	1.464	20.037	2.663	5.101	677	14.916	1.982
	104.143	13.827	102.649	13.643	93.183	12.372	95.124	12.643

Unutar kategorije ostalo uključeni su prihodi od najma zrakoplova u wet-lease aranžmanu u iznosu od 451 tisuću kuna, odnosno 60 tisuća eura (2021.: 11.281 tisuću kuna, odnosno 1.499 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

6. OSTALI PRIHODI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Prihodi od PSO	111.331	14.782	88.876	11.812	111.331	14.782	88.876	11.812
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	395	52	141	19	395	52	141	19
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja	70.311	9.335	134	18	70.285	9.332	24	3
Prihod od prodaje rezervnih dijelova	142	19	87	12	142	19	87	12
Ostali prihodi	32.056	4.257	54.104	7.190	31.592	4.195	53.054	7.051
	214.235	28.445	143.342	19.051	213.745	28.380	142.182	18.897

Prihodi od PSO, najvećim dijelom, evidentirani su na ime razlike neostvarenih prihoda u odnosu na troškove za obavljanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza od Vlade Republike Hrvatske (PSO – Public Service Obligation). Iznos PSO naknade utvrđuje se kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama, a ostvaruje se u cilju očuvanja prometne povezanosti regija u domaćem linijskom zračnom prijevozu.

Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja najvećim dijelom se odnose na uplaćene predujmove za Airbus flotu koji su detaljnije pojašnjeni u bilješci 19.

Ostali prihodi uključuju i prihode priznate temeljem državnih potpora primljenih za naknadu štete prouzrokovane COVID-19, i to potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 262 tisuće kuna, odnosno 35 tisuća eura sukladno mjerama Vlade Republike Hrvatske (2021.: ostali prihodi uključuju potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 26.304 tisuće kuna, odnosno 3.496 tisuća eura sukladno mjerama Vlade Republike Hrvatske, potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 1.467 tisuća kuna, odnosno 195 tisuća eura za zaposlene u inozemnim predstavništvima (Francuska, Njemačka, Švicarska i Velika Britanija), 13.525 tisuća kuna, odnosno 1.798 tisuća eura temeljem primjene mjere Oslobođenja od podmirivanja poreznih obveza razmjerno postotku pada prihoda u razdoblju travanj – rujan 2021. godine te potporu primljenu od Ministarstva prometa Danske u iznosu 84 tisuće kuna, odnosno 11 tisuća eura).

Ostali prihodi na razini Grupe uključuju prihode priznate temeljem državnih potpora, i to potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 285 tisuća kuna, odnosno 38 tisuća eura primljenu od HZZ-a (2021.: ostali prihodi uključuju potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 904 tisuće kuna, odnosno 120 tisuća eura primljena od HZZ-a).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

7. TROŠKOVI PO PRIRODI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Troškovi goriva	433.757	57.591	141.633	18.824	433.757	57.591	141.633	18.824
Troškovi zračnih luka	237.370	31.516	158.555	21.073	237.370	31.516	158.555	21.073
Troškovi osoblja	272.656	36.202	223.083	29.650	267.792	35.556	219.130	29.123
Trošak najma i održavanja motora i dijelova	127.724	16.958	78.100	10.380	127.724	16.958	78.100	10.380
Najam zrakoplova	425	56	12.270	1.631	425	56	12.270	1.631
Troškovi kontrole leta	115.583	15.346	63.878	8.490	115.582	15.346	63.878	8.490
Troškovi rezervacijskog sustava	72.842	9.671	39.901	5.303	72.842	9.671	39.901	5.303
Amortizacija	161.287	21.415	203.553	27.054	160.972	21.373	203.192	27.006
Troškovi provizija	45.537	6.046	22.088	2.936	45.537	6.046	22.088	2.936
Catering	16.290	2.163	10.217	1.358	16.290	2.163	10.217	1.358
Trošak potrošnog materijala	23.915	3.175	22.232	2.955	23.915	3.175	22.232	2.955
Troškovi promocije	12.736	1.691	7.093	943	12.736	1.691	7.093	943
Ostali troškovi	172.960	22.967	123.802	16.453	165.361	21.957	119.563	15.890
	1.693.082	224.797	1.106.405	147.050	1.680.303	223.099	1.097.852	145.912

Tijekom 2022. i 2021. godine nije bilo vrijednosnog usklađenja flote.

8. TROŠKOVI OSOBLJA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Neto plaće i naknade	133.178	17.683	114.666	15.240	130.493	17.326	112.358	14.933
Porezi i doprinosi iz plaća	59.160	7.855	47.320	6.289	58.045	7.707	46.419	6.169
Doprinosi na plaće	42.595	5.655	36.000	4.785	42.028	5.580	35.506	4.719
Ostali troškovi osoblja	37.723	5.009	25.097	3.336	37.226	4.943	24.847	3.302
	272.656	36.202	223.083	29.650	267.792	35.556	219.130	29.123

Na dan 31. prosinca 2022. godine Croatia Airlines Grupa je imala 938 zaposlenika (Croatia Airlines d.d. 910, Amadeus Croatia d.d. 7 i Obzor putovanja d.o.o. 21 zaposlenika), dok je na dan 31. prosinca 2021. godine Croatia Airlines Grupa imala 945 zaposlenika (Croatia Airlines d.d. 920, Amadeus Croatia d.d. 7 i Obzor putovanja d.o.o. 18 zaposlenika); (vidi bilješku 36.).

Troškovi osoblja raspoređeni su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO (International Civil Aviation Organization) metodologijom.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

9. FINANCIJSKI PRIHODI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Pozitivne tečajne razlike	76.384	10.142	42.849	5.695	76.329	10.135	42.804	5.689
Prihodi od kamata	546	72	89	12	576	76	137	18
	<u>76.930</u>	<u>10.214</u>	<u>42.938</u>	<u>5.707</u>	<u>76.905</u>	<u>10.211</u>	<u>42.941</u>	<u>5.707</u>

10. FINANCIJSKI RASHODI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines Grupa	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.	Croatia Airlines d.d.
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Negativne tečajne razlike	93.337	12.393	54.706	7.270	93.263	12.383	54.574	7.253
Troškovi kamata	22.527	2.991	26.881	3.573	22.513	2.989	26.866	3.571
Ostali financijski rashodi	38	5	38	5	38	5	38	5
	<u>115.902</u>	<u>15.389</u>	<u>81.625</u>	<u>10.848</u>	<u>115.814</u>	<u>15.377</u>	<u>81.478</u>	<u>10.829</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

11. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit obračunava se po stopi od 18% (2021.: 18%), koja se primjenjuje na oporezivu dobit tekuće godine. Ovisna društva porez na dobit obračunavaju po stopi od 10% (2021.: 10%).

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na ostvareni gubitak i prenesene gubitke iz prethodnih godina.

U 2022. godini nije bilo troška poreza na dobit ni na razini Grupe s obzirom da su oba ovisna društva iskoristila dio prenesenih gubitaka (2021.: nije bilo troška poreza s obzirom da je društvo Amadeus Croatia d.o.o. ostvarilo gubitak, a društvo Obzor putovanja d.o.o. iskoristilo dio prenesenih gubitaka).

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti je kako slijedi:

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Gubitak prije poreza	(135.135)	(17.944)	(288.235)	(38.309)	(137.154)	(18.210)	(288.217)	(38.306)
Porez po zakonskoj stopi	(24.324)	(3.230)	(51.882)	(6.896)	(24.688)	(3.278)	(51.879)	(6.895)
Porezno nepriznati troškovi	870	117	4.481	597	862	115	4.475	595
Neoporezivi prihodi	(77)	(10)	(7.522)	(1.000)	(47)	(6)	(7.453)	(991)
Porezne olakšice	(644)	(86)	(669)	(89)	(644)	(86)	(669)	(89)
Porezni gubici za koje nije priznata odgođena porezna imovina	24.517	3.255	55.610	7.391	24.517	3.255	55.526	7.380
Iskorišteni porezni gubici za koje nije bila priznata odgođena porezna imovina	(180)	(24)	(19)	(3)	-	-	-	-
Utjecaj različitih poreznih stopa	(162)	(22)	1	-	-	-	-	-
Porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

11. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Pregled poreznih gubitaka raspoloživih za prijenos na razini Društva je kako slijedi:

	2022. Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje		2022. Porezna olakšica po stopi 18%		2021. Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje		2021. Porezna olakšica po stopi 18%	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Gubitak iz 2018. (istječe 2023.)	85.674	11.371	15.421	2.047	85.674	11.397	15.421	2.051
Gubitak iz 2019. (istječe 2024.)	67.994	9.024	12.239	1.624	67.994	9.045	12.239	1.628
Gubitak iz 2020. (istječe 2025.)	455.919	60.511	82.065	10.892	455.919	60.650	82.065	10.917
Gubitak iz 2021. (istječe 2026.)	308.477	40.942	55.526	7.370	308.477	41.036	55.526	7.387
Gubitak iz 2022. (istječe 2027.)	136.203	18.077	24.517	3.254	-	-	-	-
	<u>1.054.267</u>	<u>139.925</u>	<u>189.768</u>	<u>25.187</u>	<u>918.064</u>	<u>122.128</u>	<u>165.251</u>	<u>21.983</u>

Porezni gubitak ovisnih društava je kako slijedi:

	2022. Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje		2022. Porezna olakšica po stopi 10%		2021. Porezni gubici raspoloživi za iskorištenje		2021. Porezna olakšica po stopi 10%	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Gubitak iz 2020. (istječe 2025.)	1.550	206	155	21	3.349	446	335	45
Gubitak iz 2021. (istječe 2026.)	840	111	84	11	840	112	84	11
	<u>2.390</u>	<u>317</u>	<u>239</u>	<u>32</u>	<u>4.189</u>	<u>558</u>	<u>419</u>	<u>56</u>

Odgođena porezna imovina nije priznata zbog neizvjesnosti ostvarivanja oporezive dobiti u budućnosti koja bi omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenom porezne stope koja se očekuje primjenjivati.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

Croatia Airlines Grupa

2022. godina	Software		Ulaganje u prava korištenja		Nematerijalna imovina u pripremi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1.1.2022.	38.483	5.119	10.133	1.347	515	69	49.131	6.535
Povećanja	1.507	200	209	28	521	69	2.237	297
Tečajne razlike	-	(12)	-	(2)	-	-	-	(14)
Stanje 31.12.2022.	<u>40.184</u>	<u>5.333</u>	<u>10.342</u>	<u>1.373</u>	<u>842</u>	<u>112</u>	<u>51.368</u>	<u>6.818</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1.1.2022.	37.334	4.966	9.292	1.236	-	-	46.626	6.202
Trošak amortizacije za godinu	1.224	163	368	49	-	-	1.592	212
Otuđenja	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(11)	-	(3)	-	-	-	(14)
Stanje 31.12.2022.	<u>38.558</u>	<u>5.118</u>	<u>9.660</u>	<u>1.282</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>48.218</u>	<u>6.400</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
Stanje 31.12.2022.	<u>1.626</u>	<u>215</u>	<u>682</u>	<u>91</u>	<u>842</u>	<u>112</u>	<u>3.150</u>	<u>418</u>
Stanje 1.1.2022.	<u>1.149</u>	<u>153</u>	<u>841</u>	<u>111</u>	<u>515</u>	<u>69</u>	<u>2.505</u>	<u>333</u>
2021. godina	Software		Ulaganje u prava korištenja		Nematerijalna imovina u pripremi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1.1.2021.	37.244	4.942	10.441	1.385	60	8	47.745	6.335
Povećanja	1.407	187	30	4	455	60	1.892	251
Otuđenja	(168)	(22)	(338)	(45)	-	-	(506)	(67)
Tečajne razlike	-	12	-	3	-	1	-	16
Stanje 31.12.2021.	<u>38.483</u>	<u>5.119</u>	<u>10.133</u>	<u>1.347</u>	<u>515</u>	<u>69</u>	<u>49.131</u>	<u>6.535</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1.1.2021.	36.585	4.854	8.924	1.184	-	-	45.509	6.038
Trošak amortizacije za godinu	917	122	699	93	-	-	1.616	215
Otuđenja	(168)	(22)	(331)	(44)	-	-	(499)	(66)
Tečajne razlike	-	12	-	3	-	-	-	15
Stanje 31.12.2021.	<u>37.334</u>	<u>4.966</u>	<u>9.292</u>	<u>1.236</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>46.626</u>	<u>6.202</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
Stanje 31.12.2021.	<u>1.149</u>	<u>153</u>	<u>841</u>	<u>111</u>	<u>515</u>	<u>69</u>	<u>2.505</u>	<u>333</u>
Stanje 1.1.2021.	<u>659</u>	<u>88</u>	<u>1.517</u>	<u>201</u>	<u>60</u>	<u>8</u>	<u>2.236</u>	<u>297</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.

2022. godina	Software		Ulaganje u prava korištenja		Nematerijalna imovina u pripremi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1.1.2022.	38.255	5.089	10.081	1.341	515	69	48.851	6.499
Povećanja	1.507	200	209	28	521	69	2.237	297
Prijenos	194	26	-	-	(194)	(26)	-	-
Tečajne razlike	-	(12)	-	(3)	-	-	-	(15)
Stanje 31.12.2022.	39.956	5.303	10.290	1.366	842	112	51.088	6.781
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1.1.2022.	37.109	4.937	9.237	1.229	-	-	46.346	6.166
Trošak amortizacije za godinu	1.224	163	368	49	-	-	1.592	212
Tečajne razlike	-	(12)	-	(3)	-	-	-	(15)
Stanje 31.12.2022.	38.333	5.088	9.605	1.275	-	-	47.938	6.363
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
Stanje 31.12.2022.	1.623	215	685	91	842	112	3.150	418
Stanje 1.1.2022.	1.146	152	844	112	515	69	2.505	333
2021. godina								
2021. godina	Software		Ulaganje u prava korištenja		Nematerijalna imovina u pripremi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST								
Stanje 1.1.2021.	36.848	4.889	10.052	1.335	60	8	46.960	6.232
Povećanja	1.407	187	29	4	455	60	1.891	251
Tečajne razlike	-	13	-	2	-	1	-	16
Stanje 31.12.2021.	38.255	5.089	10.081	1.341	515	69	48.851	6.499
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Stanje 1.1.2021.	36.192	4.802	8.538	1.133	-	-	44.730	5.935
Trošak amortizacije za godinu	917	122	699	93	-	-	1.616	215
Tečajne razlike	-	13	-	3	-	-	-	16
Stanje 31.12.2021.	37.109	4.937	9.237	1.229	-	-	46.346	6.166
SADAŠNJA VRIJEDNOST								
Stanje 31.12.2021.	1.146	152	844	112	515	69	2.505	333
Stanje 1.1.2021.	656	87	1.514	202	60	8	2.230	297

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Croatia Airlines Grupa

2022. godina	Zemljište i građevinski objekti		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Imovina u pripremi i dani predujmovi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2022.	72.357	9.626	55.899	7.437	1.208.362	160.747	202.213	26.900	36	5	1.538.867	204.715
Povećanja	118	16	5.428	721	4.066	540	11.621	1.543	212	28	21.445	2.848
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	-	-	-	(3.590)	(477)	-	-	(3.590)	(477)
Otuđenja	-	-	(2.038)	(271)	-	-	(19.037)	(2.528)	(36)	(5)	(21.111)	(2.804)
Tečajne razlike	-	(23)	-	(18)	-	(370)	-	(60)	-	-	-	(471)
Stanje 31.12.2022.	<u>72.475</u>	<u>9.619</u>	<u>59.289</u>	<u>7.869</u>	<u>1.212.428</u>	<u>160.917</u>	<u>191.207</u>	<u>25.378</u>	<u>212</u>	<u>28</u>	<u>1.535.611</u>	<u>203.811</u>
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2022.	34.749	4.623	50.805	6.759	1.046.402	139.202	155.477	20.683	-	-	1.287.433	171.267
Trošak amortizacije za godinu	2.058	273	3.039	403	31.747	4.215	4.946	657	-	-	41.790	5.548
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	-	-	-	(1.278)	(170)	-	-	(1.278)	(170)
Otuđenja	-	-	(2.033)	(270)	-	-	(13.572)	(1.802)	-	-	(15.605)	(2.072)
Tečajne razlike	-	(11)	-	(15)	-	(322)	-	(47)	-	-	-	(395)
Stanje 31.12.2022.	<u>36.807</u>	<u>4.885</u>	<u>51.811</u>	<u>6.877</u>	<u>1.078.149</u>	<u>143.095</u>	<u>145.573</u>	<u>19.321</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.312.340</u>	<u>174.178</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2022.	<u>35.668</u>	<u>4.734</u>	<u>7.478</u>	<u>992</u>	<u>134.279</u>	<u>17.822</u>	<u>45.634</u>	<u>6.057</u>	<u>212</u>	<u>28</u>	<u>223.271</u>	<u>29.633</u>
Stanje 1.1.2022.	<u>37.608</u>	<u>5.003</u>	<u>5.094</u>	<u>678</u>	<u>161.960</u>	<u>21.545</u>	<u>46.736</u>	<u>6.217</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>251.434</u>	<u>33.448</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines Grupa

2021. godina	Zemljište i građevinski objekti		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Imovina u pripremi i dani predujmovi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2021.	72.359	9.601	58.682	7.786	1.198.335	158.996	203.962	27.062	6.068	805	1.539.406	204.250
Povećanja	-	-	1.125	150	3.812	507	7.445	989	-	-	12.382	1.646
Prijenos	-	-	-	-	6.215	826	(1.688)	(224)	(6.032)	(802)	(1.505)	(200)
Otuđenja	(2)	-	(3.908)	(519)	-	-	(7.506)	(998)	-	-	(11.416)	(1.517)
Tečajne razlike	-	25	-	20	-	418	-	71	-	2	-	536
Stanje 31.12.2021.	<u>72.357</u>	<u>9.626</u>	<u>55.899</u>	<u>7.437</u>	<u>1.208.362</u>	<u>160.747</u>	<u>202.213</u>	<u>26.900</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>1.538.867</u>	<u>204.715</u>
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2021.	32.619	4.328	51.640	6.852	1.014.224	134.568	151.087	20.046	-	-	1.249.570	165.794
Trošak amortizacije za godinu	2.130	283	3.005	399	32.153	4.273	5.822	774	-	-	43.110	5.729
Prijenos	-	-	-	-	25	3	(626)	(83)	-	-	(601)	(80)
Otuđenja	-	-	(3.840)	(510)	-	-	(806)	(107)	-	-	(4.646)	(617)
Tečajne razlike	-	12	-	18	-	358	-	53	-	-	-	441
Stanje 31.12.2021.	<u>34.749</u>	<u>4.623</u>	<u>50.805</u>	<u>6.759</u>	<u>1.046.402</u>	<u>139.202</u>	<u>155.477</u>	<u>20.683</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.287.433</u>	<u>171.267</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2021.	<u>37.608</u>	<u>5.003</u>	<u>5.094</u>	<u>678</u>	<u>161.960</u>	<u>21.545</u>	<u>46.736</u>	<u>6.217</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>251.434</u>	<u>33.448</u>
Stanje 1.1.2021.	<u>39.740</u>	<u>5.273</u>	<u>7.042</u>	<u>934</u>	<u>184.111</u>	<u>24.428</u>	<u>52.875</u>	<u>7.016</u>	<u>6.068</u>	<u>805</u>	<u>289.836</u>	<u>38.456</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.												
2022. godina	Zemljište i građevinski objekti		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Imovina u pripremi i dani predujmovi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2022.	72.357	9.626	55.271	7.352	1.208.362	160.747	202.214	26.900	36	5	1.538.240	204.630
Povećanja	118	16	5.378	714	4.066	540	11.621	1.543	212	28	21.395	2.841
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	-	-	-	(3.590)	(477)	-	-	(3.590)	(477)
Otuđenja	-	-	(2.031)	(270)	-	-	(19.037)	(2.528)	(36)	(5)	(21.104)	(2.803)
Tečajne razlike	-	(23)	-	(17)	-	(370)	-	(60)	-	-	-	(470)
Stanje 31.12.2022.	<u>72.475</u>	<u>9.619</u>	<u>58.618</u>	<u>7.779</u>	<u>1.212.428</u>	<u>160.917</u>	<u>191.208</u>	<u>25.378</u>	<u>212</u>	<u>28</u>	<u>1.534.941</u>	<u>203.721</u>
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2022.	34.750	4.623	50.371	6.700	1.046.402	139.202	155.476	20.683	-	-	1.286.999	171.208
Trošak amortizacije za godinu	2.058	273	2.972	396	31.747	4.215	4.946	657	-	-	41.723	5.541
Prijenos na ulaganja u tuđu imovinu	-	-	-	-	-	-	(1.278)	(170)	-	-	(1.278)	(170)
Otuđenja	-	-	(2.026)	(269)	-	-	(13.572)	(1.802)	-	-	(15.598)	(2.071)
Tečajne razlike	-	(11)	-	(17)	-	(322)	-	(47)	-	-	-	(397)
Stanje 31.12.2022.	<u>36.808</u>	<u>4.885</u>	<u>51.317</u>	<u>6.810</u>	<u>1.078.149</u>	<u>143.095</u>	<u>145.572</u>	<u>19.321</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.311.846</u>	<u>174.111</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2022.	<u>35.667</u>	<u>4.734</u>	<u>7.301</u>	<u>969</u>	<u>134.279</u>	<u>17.822</u>	<u>45.636</u>	<u>6.057</u>	<u>212</u>	<u>28</u>	<u>223.095</u>	<u>29.610</u>
Stanje 1.1.2022.	<u>37.607</u>	<u>5.003</u>	<u>4.900</u>	<u>652</u>	<u>161.960</u>	<u>21.545</u>	<u>46.738</u>	<u>6.217</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>251.241</u>	<u>33.422</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.

2021. godina	Zemljište i građevinski objekti		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Imovina u pripremi i dani predujmovi		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2021.	72.359	9.601	57.659	7.650	1.198.335	158.996	203.962	27.062	6.069	804	1.538.384	204.113
Povećanja	-	-	1.096	146	3.812	507	7.445	989	-	-	12.353	1.642
Prijenos	-	-	-	-	6.215	826	(1.687)	(224)	(6.033)	(802)	(1.505)	(200)
Otuđenja	(2)	-	(3.484)	(463)	-	-	(7.506)	(998)	-	-	(10.992)	(1.461)
Tečajne razlike	-	25	-	19	-	418	-	71	-	3	-	536
Stanje 31.12.2021.	<u>72.357</u>	<u>9.626</u>	<u>55.271</u>	<u>7.352</u>	<u>1.208.362</u>	<u>160.747</u>	<u>202.214</u>	<u>26.900</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>1.538.240</u>	<u>204.630</u>
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2021.	32.620	4.328	50.844	6.745	1.014.224	134.568	151.086	20.046	-	-	1.248.774	165.687
Trošak amortizacije za godinu	2.130	283	2.936	391	32.153	4.273	5.822	774	-	-	43.041	5.721
Prijenos	-	-	-	-	25	3	(626)	(83)	-	-	(601)	(80)
Otuđenja	-	-	(3.409)	(453)	-	-	(806)	(107)	-	-	(4.215)	(560)
Tečajne razlike	-	12	-	17	-	358	-	53	-	-	-	440
Stanje 31.12.2021.	<u>34.750</u>	<u>4.623</u>	<u>50.371</u>	<u>6.700</u>	<u>1.046.402</u>	<u>139.202</u>	<u>155.476</u>	<u>20.683</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.286.999</u>	<u>171.208</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2021.	<u>37.607</u>	<u>5.003</u>	<u>4.900</u>	<u>652</u>	<u>161.960</u>	<u>21.545</u>	<u>46.738</u>	<u>6.217</u>	<u>36</u>	<u>5</u>	<u>251.241</u>	<u>33.422</u>
Stanje 1.1.2021.	<u>39.739</u>	<u>5.273</u>	<u>6.815</u>	<u>905</u>	<u>184.111</u>	<u>24.428</u>	<u>52.876</u>	<u>7.016</u>	<u>6.069</u>	<u>804</u>	<u>289.610</u>	<u>38.426</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Zrakoplovi u vlasništvu su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Društvo redovito preispituje vrijednost zrakoplova u vlasništvu i po potrebi provodi vrijednosno usklađenje. U prosincu 2017. godine provedena je procjena vrijednosti zrakoplova i rezervnog motora u vlasništvu Društva temeljem koje je priznat gubitak u iznosu od 56.923 tisuće kuna, odnosno 7.629 tisuća eura.

S obzirom na značajan pad poslovanja izazvan pandemijom COVID-19 te postojanje indikatora za umanjnjem vrijednosti, s krajem 2020. godine provedena je procjena vrijednosti zrakoplova i rezervnog motora u vlasništvu Društva te je priznat gubitak u iznosu od 60.339 tisuća kuna, odnosno 9.125 tisuća eura.

Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme založene kao sredstvo osiguranja otplate kredita na datum izvještavanja iznosi 144.111 tisuća kuna, odnosno 19.127 tisuća eura (2021.: 170.694 tisuće kuna, odnosno 22.707 tisuća eura).

Flota na dan 31. prosinca 2022.

Tip zrakoplova	Količina	Oblik vlasništva	Ostatak vrijednosti	Procijenjeni vijek trajanja	Založeni kao sredstvo osiguranja
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	1	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A319	1	najam	-	-	Ne
Dash 8-Q400	6	najam	-	-	Ne
Ukupno	12				

Imovina u pripremi

Imovina u pripremi u iznosu 212 tisuća kuna, odnosno 28 tisuća eura odnosi se na investicije u zrakoplove (2021: imovina u pripremi u iznosu 36 tisuća kuna, odnosno 5 tisuća eura odnosi se na investicije u zrakoplove).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

14. ULAGANJA U NEKRETNINE

Pregled ulaganja u nekretnine u nastavku prikazuje pregled ulaganja u nekretnine i za Grupu i za Društvo.

2022. godina	Ulaganja u nekretnine	
	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje 1.1.2022.	13.509	1.797
Tečajne razlike	-	(4)
Stanje 31.12.2022.	<u>13.509</u>	<u>1.793</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI		
Stanje 1.1.2022.	13.509	1.797
Tečajne razlike	-	(4)
Stanje 31.12.2022.	<u>13.509</u>	<u>1.793</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST		
Stanje 31.12.2022.	-	-
Stanje 1.1.2022.	-	-
2021. godina		
	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje 1.1.2021.	13.509	1.792
Tečajne razlike	-	5
Stanje 31.12.2021.	<u>13.509</u>	<u>1.797</u>
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI		
Stanje 1.1.2021.	13.509	1.792
Tečajne razlike	-	5
Stanje 31.12.2021.	<u>13.509</u>	<u>1.797</u>
SADAŠNJA VRIJEDNOST		
Stanje 31.12.2021.	-	-
Stanje 1.1.2021.	-	-

Prihod od najma ostvaren po osnovu ulaganja u nekretnine iznosi 1.295 tisuća kuna, odnosno 172 tisuće eura (2021.: 1.234 tisuće kuna, odnosno 164 tisuće eura) i iskazan je unutar kategorije Ostalo u sklopu bilješke Ostali prihodi od prodaje.

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na datum izvještavanja iznosi 12.780 tisuća kuna, odnosno 1.700 tisuća eura.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

Naziv društva	Djelatnost	Udio	2022.		2021.		2022.		2021.	
			Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	100%	-	-	-	-	1.020	135	1.020	136
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	95%	-	-	-	-	1.590	211	190	25
			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.610</u>	<u>346</u>	<u>1.210</u>	<u>161</u>

Ovisna društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima.

Tijekom 2022. godine povećan je udio u ovisno društvo Amadeus prijenosom dijela danog zajma u iznosu 1.400 tisuća kuna, odnosno 186 tisuća eura u kapitalne rezerve ovisnog društva.

16. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
Unaprijed plaćeno održavanje zrakoplova i motora	177.150	23.512	182.397	24.264	177.150	23.512	182.397	24.264
	<u>177.150</u>	<u>23.512</u>	<u>182.397</u>	<u>24.264</u>	<u>177.150</u>	<u>23.512</u>	<u>182.397</u>	<u>24.264</u>

17. DUGOTRAJNI DEPOZITI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti dani dobavljačima	42.266	5.610	24.823	3.303	42.253	5.609	24.810	3.301
Depoziti kod banaka za kredite djelatnika	1.256	167	1.601	213	1.256	167	1.601	213
Depoziti za izdavanje bankovnih garancija	26.524	3.520	26.334	3.503	25.681	3.408	25.394	3.378
Depoziti za najam poslovnih prostora	207	27	257	34	207	27	257	34
	<u>70.253</u>	<u>9.324</u>	<u>53.015</u>	<u>7.053</u>	<u>69.397</u>	<u>9.211</u>	<u>52.062</u>	<u>6.926</u>

Dugotrajni depoziti dani dobavljačima Društva sastoje se od depozita danih kao jamstva dobavljačima u iznosu 42.253 tisuće kuna, odnosno 5.609 tisuća eura (2021: depoziti dani kao jamstva dobavljačima u iznosu 24.810 tisuća kuna, odnosno 3.301 tisuću eura).

Kamatna stopa na dugoročne depozite za namjenske kredite djelatnika iznosi od 0% - 0,75%.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

18. ULAGANJA U VLASNIČKE INSTRUMENTE

	Udio	2022.		2021.		2022.		2021.	
		Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
Hrvatska poštanska banka d.d.	0,18%	1.277	170	1.130	150	1.277	170	1.130	150
Star Alliance		189	25	189	25	189	25	189	25
		<u>1.466</u>	<u>195</u>	<u>1.319</u>	<u>175</u>	<u>1.466</u>	<u>195</u>	<u>1.319</u>	<u>175</u>

Ulaganja u vlasničke instrumente klasificirana su u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. S osnove usklađenja fer vrijednosti u 2022. godini u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti priznat je dobitak u iznosu 147 tisuća kuna, odnosno 20 tisuća eura (2021.: dobitak u iznosu 402 tisuće kuna, odnosno 53 tisuće eura).

19. DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines Grupa tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	tisuće eura
Dani predujmovi	63.843	8.473	-	-	63.843	8.473	-	-
Potraživanja za stanove u otkupu	37	5	61	8	37	5	61	8
Dani zajmovi	-	-	-	-	-	-	1.083	144
	<u>63.880</u>	<u>8.478</u>	<u>61</u>	<u>8</u>	<u>63.880</u>	<u>8.478</u>	<u>1.144</u>	<u>152</u>

Tijekom 2020. godine napravljen je ispravak vrijednosti uplaćenih predujmova za Airbus flotu. S obzirom da je u 2022. godini ugovor sa Airbusom ponovno potpisan, dani predujam dobavljaču Airbus u iznosu od 63.843 tisuće kuna, odnosno 8.473 tisuće eura će se iskoristiti za financiranje nove flote.

Dugotrajna potraživanja za stanove u otkupu odnose se na potraživanja za 7 stanova u otkupu od fizičkih osoba. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Dani zajmovi odnose se na zajam dan ovisnom društvu u ukupno odobrenom iznosu od 1.700 tisuća kuna, odnosno 226 tisuća eura, od čega je tijekom 2021. godine dano 400 tisuća kuna, odnosno 53 tisuće eura, a tijekom 2020. godine 1.300 tisuća kuna, odnosno 173 tisuće eura uz kamatnu stopu u skladu s odlukom Ministarstva financija o kamatnoj stopi primjenjivoj na zajmove između povezanih društava za potrebe obračuna poreza na dobit. Tijekom 2022. godine otplaćeno je 225 tisuća kuna, odnosno 30 tisuća eura (2021.: 75 tisuća kuna, odnosno 10 tisuća eura), dok je preostali dio u iznosu 1.400 tisuća kuna, odnosno 186 tisuća eura prenijet u kapitalne rezerve ovisnog društva slijedom čega je povećano ulaganje u ovisno društvo (bilješka 15.). Kratkotrajni dio zajma i obračunata kamata prikazani su u sklopu bilješke 22.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

20. ZALIHE

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Potrošni rezervni dijelovi	64.906	8.614	59.162	7.870	64.906	8.614	59.162	7.870
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	1.052	140	878	117	1.052	140	878	117
	<u>65.958</u>	<u>8.754</u>	<u>60.040</u>	<u>7.987</u>	<u>65.958</u>	<u>8.754</u>	<u>60.040</u>	<u>7.987</u>

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni dijelovi uključeni u nekretnine, postrojenja i opremu.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	28.990	3.848	14.531	1.932	25.206	3.346	13.393	1.781
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	66.655	8.847	41.034	5.459	66.237	8.791	40.840	5.433
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(5.851)	(777)	(5.768)	(767)	(5.851)	(777)	(5.768)	(767)
	<u>89.794</u>	<u>11.918</u>	<u>49.797</u>	<u>6.624</u>	<u>85.592</u>	<u>11.360</u>	<u>48.465</u>	<u>6.447</u>

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca temeljem očekivanih kreditnih gubitaka:

	2022.		2022.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja	5.768	767	5.768	767
Otpisi	(4)	(1)	(4)	(1)
Tečajne razlike	87	11	87	11
31. prosinca	<u>5.851</u>	<u>777</u>	<u>5.851</u>	<u>777</u>

	2021.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja	10.669	1.416	10.659	1.414
Smanjenja	(24)	(3)	(24)	(3)
Otpisi	(4.800)	(638)	(4.790)	(637)
Tečajne razlike	(77)	(8)	(77)	(7)
31. prosinca	<u>5.768</u>	<u>767</u>	<u>5.768</u>	<u>767</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Potraživanja od zaposlenih	108	14	139	18	108	14	134	18
Potraživanja od države i drugih institucija	20.117	2.670	16.141	2.147	20.114	2.670	16.133	2.146
Potraživanja za avanse dobavljačima	5.157	685	1.505	201	4.937	655	1.430	190
Dani zajmovi	-	-	-	-	-	-	542	72
	<u>25.382</u>	<u>3.369</u>	<u>17.785</u>	<u>2.366</u>	<u>25.159</u>	<u>3.339</u>	<u>18.239</u>	<u>2.426</u>

23. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	13.436	1.783	6.311	839	13.324	1.768	6.226	828
Obračunati prihodi	24.838	3.297	10.643	1.416	24.838	3.297	10.643	1.416
	<u>38.274</u>	<u>5.080</u>	<u>16.954</u>	<u>2.255</u>	<u>38.162</u>	<u>5.065</u>	<u>16.869</u>	<u>2.244</u>

24. KRATKOTRAJNI DEPOZITI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Dani depoziti	14.966	1.986	62.663	8.336	14.956	1.985	62.617	8.330
	<u>14.966</u>	<u>1.986</u>	<u>62.663</u>	<u>8.336</u>	<u>14.956</u>	<u>1.985</u>	<u>62.617</u>	<u>8.330</u>

Dani depoziti najvećim dijelom se odnose na jamstvene depozite za karte prodane na američkom i europskom tržištu.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Žiro račun	425.341	56.453	293.990	39.110	422.147	56.028	291.617	38.793
Devizni računi	70.464	9.352	22.575	3.003	68.127	9.042	19.555	2.601
Blagajna	3	-	24	3	-	-	12	2
Devizna blagajna	13	2	78	10	9	1	72	10
Kratkoročni depoziti	84.500	11.215	-	-	84.497	11.215	-	-
	580.321	77.022	316.667	42.126	574.780	76.286	311.256	41.406

Kratkoročni depoziti predstavljaju oročenja u bankama s dospijecem do 90 dana, uz godišnju kamatnu stopu od 1,00% do 2,50%.

26. DIONIČKI KAPITAL

Dionički kapital Društva iznosi 627.880 tisuća kuna (2021.: 627.880 tisuća kuna), a podijeljen je na ukupno 62.787.953 redovne dionice (2021.: 62.787.953 redovne dionice) nominalne vrijednosti 10,00 kuna.

Na dan 31. prosinca struktura vlasništva Društva bila je kako slijedi:

2022.	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Dioničari			
Republika Hrvatska	62.010.821	620.109	98,76
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	4.771	0,76
HPB za Republiku Hrvatsku	173.768	1.738	0,28
Ostali	126.243	1.262	0,20
	62.787.953	627.880	100,00
2021.	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Dioničari			
Republika Hrvatska	62.010.821	620.109	98,76
Zračna luka Zagreb d.o.o.	477.121	4.771	0,76
HPB za Republiku Hrvatsku	173.768	1.738	0,28
Ostali	126.243	1.262	0,20
	62.787.953	627.880	100,00

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

27. REZERVE

Croatia Airlines Grupa	Ostale kapitalne rezerve		Rezerva fer vrijednosti		Zaštitna rezerva		Rezerve	
	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura	tisūće kuna	tisūće eura
Stanje 1. siječnja 2021.	352.613	46.821	(975)	(128)	(1.011)	(127)	350.627	46.566
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	402	53	349	46	751	99
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	402	53	349	46	751	99
Transakcije s vlasnicima								
Pokrivanje gubitka 2020. godine iz rezervi	(161)	(22)	-	-	-	-	(161)	(22)
Registriranje povećanja dioničkog kapitala	(350.000)	(46.473)	-	-	-	-	(350.000)	(46.473)
Ukupno transakcije s vlasnicima	(350.161)	(46.495)	-	-	-	-	(350.161)	(46.495)
Stanje 31. prosinca 2021.	2.452	326	(573)	(75)	(662)	(81)	1.217	170
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	147	20	662	81	809	101
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	147	20	662	81	809	101
Transakcije s vlasnicima								
Prijenos rezultata 2021. godine	654	87	-	-	-	-	654	87
Dokapitalizacija	296.000	39.271	-	-	-	-	296.000	39.271
Ukupno transakcije s vlasnicima	296.654	39.358	-	-	-	-	296.654	39.358
Stanje 31. prosinca 2022.	299.106	39.684	(426)	(55)	-	-	298.680	39.629

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

27. REZERVE (NASTAVAK)

Croatia Airlines d.d.	Ostale kapitalne rezerve		Rezerva fer vrijednosti		Zaštitna rezerva		Rezerve	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2021.	350.000	46.473	(975)	(128)	(1.011)	(127)	348.014	46.218
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	402	53	349	46	751	99
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	402	53	349	46	751	99
Transakcije s vlasnicima								
Registriranje povećanja dioničkog kapitala	(350.000)	(46.473)	-	-	-	-	(350.000)	(46.473)
Ukupno transakcije s vlasnicima	(350.000)	(46.473)	-	-	-	-	(350.000)	(46.473)
Stanje 31. prosinca 2021.	-	-	(573)	(75)	(662)	(81)	(1.235)	(156)
Neto gubitak za godinu	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	147	20	662	81	809	101
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	147	20	662	81	809	101
Transakcije s vlasnicima								
Prijenos rezultata 2021. godine	-	-	-	-	-	-	-	-
Dokapitalizacija	296.000	39.271	-	-	-	-	296.000	39.271
Ukupno transakcije s vlasnicima	296.000	39.271	-	-	-	-	296.000	39.271
Stanje 31. prosinca 2022.	296.000	39.271	(426)	(55)	-	-	295.574	39.216

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

27. REZERVE (NASTAVAK)

Zakonske rezerve

U skladu sa zakonom, zakonska rezerva formira se kao najmanje 5% dobiti za godinu do trenutka kad ukupni iznos rezerve ne dostigne 5% dioničkog kapitala Društva. Odlukom Skupštine održane 10. srpnja 2020. godine, zakonske rezerve iskorištene su za pokrivanje gubitaka tako da na dan 31. prosinca 2022. godine i 31. prosinca 2021. godine Društvo nema zakonskih rezervi.

Ostale kapitalne rezerve

Ostale kapitalne rezerve sastoje se od 296.000 tisuća kuna, odnosno 39.271 tisuću eura sredstava uplaćenih od strane Republike Hrvatske za povećanje temeljnog kapitala temeljem odluke Skupštine održane 22. prosinca 2022. godine. Povećanje temeljnog kapitala provedeno je 5. siječnja 2023. godine.

Ostale kapitalne rezerve na razini Grupe uključuju rezerve ovisnih društava. Tijekom 2021. godine zakonske i ostale rezerve društva Amadeus Croatia d.d. iskorištene su za pokrivanje gubitaka tako da na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2022. godine društvo nema rezervi. Društvo Obzor putovanja d.o.o. ima ostale kapitalne rezerve u iznosu od 3.106 tisuća kuna, odnosno 431 tisuću eura (2021.: 2.452 tisuće kuna, odnosno 326 tisuća eura).

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti nastala je s osnove usklađenja ulaganja u vlasničke instrumente. S obzirom da je fer vrijednost navedene imovine na datum izvještavanja niža od troška stjecanja, rezerva fer vrijednosti je negativna i iznosi 426 tisuća kuna, odnosno 55 tisuća eura (2021.: 573 tisuće kuna, odnosno 75 tisuća eura).

Zaštitna rezerva

U okviru zaštitne rezerve priznaje se promjena fer vrijednosti učinkovitih derivativnih instrumenata označenih i svrstanih kao zaštita novčanog toka. Na dan 31. prosinca 2022. nema instrumenata zaštite novčanog toka.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

28. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI (GUBITAK)/DOBITAK PO DIONICI

Zarada po dionici izračunata je na temelju neto dobiti raspodjeljive dioničarima i prosječnog ponderiranog broja postojećih redovnih dionica kako slijedi:

	2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa HRK	EUR	Croatia Airlines Grupa HRK	EUR
Gubitak za godinu u tisućama	<u>(135.135)</u>	<u>(17.944)</u>	<u>(288.235)</u>	<u>(38.309)</u>
Broj izdanih dionica		62.787.953		62.787.953
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR	<u>(2,15)</u>	<u>(0,29)</u>	<u>(4,59)</u>	<u>(0,61)</u>

	2022.		2021.	
	Croatia Airlines d.d. HRK	EUR	Croatia Airlines d.d. HRK	EUR
Gubitak za godinu u tisućama	<u>(137.154)</u>	<u>(18.210)</u>	<u>(288.217)</u>	<u>(38.306)</u>
Broj izdanih dionica		62.787.953		62.787.953
Osnovni i razrijeđeni gubitak po dionici u HRK/EUR	<u>(2,18)</u>	<u>(0,29)</u>	<u>(4,59)</u>	<u>(0,61)</u>

Razrijeđena zarada po dionici je ista kao i osnovna jer Društvo nije imalo konvertibilnih instrumenata niti opcija u dionicama.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

29. REZERVIRANJA

Pregled rezerviranja Grupe i Društva je kako slijedi:

	Rezerviranja za sudske sporove		Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade		Rezerviranja za održavanje unajmljenih aviona i motora		Ostala rezerviranja		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni dio	16.616	2.210	2.301	306	220.554	29.341	6.375	848	245.846	32.705
Kratkoročni dio	-	-	-	-	23.083	3.071	-	-	23.083	3.071
Stanje 31. prosinca 2021.	16.616	2.210	2.301	306	243.637	32.412	6.375	848	268.929	35.776
Stanje 31. prosinca 2021.	16.616	2.210	2.301	306	243.637	32.412	6.375	848	268.929	35.776
Rezervirano tijekom godine	704	93	155	21	51.255	6.805	4.000	531	56.114	7.450
Iskorišteno tijekom godine	-	-	(236)	(31)	(68.008)	(9.030)	(6.107)	(811)	(74.351)	(9.872)
Otpušteno tijekom godine	-	-	-	-	(6)	(1)	-	-	(6)	(1)
Tečajne razlike	-	(4)	-	(1)	16.742	2.148	-	(2)	16.742	2.141
Stanje 31. prosinca 2022.	17.320	2.299	2.220	295	243.620	32.334	4.268	566	267.428	35.494
Dugoročni dio	17.320	2.299	2.220	295	215.668	28.624	4.268	566	239.476	31.784
Kratkoročni dio	-	-	-	-	27.952	3.710	-	-	27.952	3.710
Stanje 31. prosinca 2022.	17.320	2.299	2.220	295	243.620	32.334	4.268	566	267.428	35.494

Rezerviranja za sudske sporove odnose se na rezervaciju vezanu za četiri radna spora, a temeljena su na procjeni odvjetnika koji zastupaju Društvo te ključnog rukovodstva Društva.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade odnose se na procijenjena dugoročna primanja zaposlenih u trenutku umirovljenja odnosno ostvarenja jubilarne nagrade za 25 godina rada u Društvu u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. Obveza se obračunava od strane neovisnog aktuara. Značajne pretpostavke koje je koristio aktuar su kako slijedi: godišnja stopa odlazaka zaposlenika, diskontna stopa, dob odlaska u mirovinu koja je određena za svakog zaposlenika posebno uzimajući u obzir njegovu sadašnju dob i ukupno ostvareni staž.

Rezerviranja za održavanje unajmljenih zrakoplova i motora sastoje se od rezerviranja za održavanje zrakoplova i motora u najmu temeljem njihovog korištenja u iznosu od 177.150 tisuća kuna, odnosno 23.512 tisuća eura (2021.: 182.397 tisuća kuna, odnosno 24.265 tisuća eura) i rezerviranja za održavanje koje se mora obaviti na kraju najma neposredno prije povrata predmetne imovine najmodavcu, neovisno o njenom korištenju, u iznosu 66.470 tisuća kuna, odnosno 8.822 tisuće eura (2021.: 61.240 tisuća kuna, odnosno 8.147 tisuća eura).

Ostala rezerviranja odnose se na rezerviranja za prijevremene odlaske u mirovinu dijela radnika koji ostvaruju uvjete za prijevremene otpremnine, a u cilju optimiziranja broja zaposlenih u skladu s planom usuglašenim s Nadzornim odborom.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

30. DUGOROČNI KREDITI

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni krediti	631.719	83.843	545.374	72.550	631.719	83.843	545.374	72.550
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	(22.227)	(2.950)	(12.779)	(1.700)	(22.227)	(2.950)	(12.779)	(1.700)
	609.492	80.893	532.595	70.850	609.492	80.893	532.595	70.850

Opis obveza po dugoročnim kreditima Društva je kako slijedi:

Namjena kredita	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dospijeće	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Kredit za investicijsko održavanje motora	EUR	8.500	3m EURIBOR + 3,07%	6. mjesec 2023.	22.227	2.950	34.955	4.650
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	250.000	2,00%	1. mjesec 2025.	265.419	35.227	260.419	34.643
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	250.000	0,72% - 2,22%	12. mjesec 2025.	250.000	33.181	250.000	33.257
Kredit za održavanje financijske stabilnosti	HRK	94.000	0,72% - 2,22%	11. mjesec 2028.	94.073	12.485	-	-
					631.719	83.843	545.374	72.550
Tekuće dospijeće					(22.227)	(2.950)	(12.779)	(1.700)
Dugoročni dio kredita					609.492	80.893	532.595	70.850

Plan otplate obveze po dugoročnim kreditima je kako slijedi:

	2022.		2022.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
2023.	22.227	2.950	22.227	2.950
2024.	-	-	-	-
2025.	515.419	68.408	515.419	68.408
Poslije 2025.	94.073	12.485	94.073	12.485
	631.719	83.843	631.719	83.843

Dugoročni krediti osigurani su zalogom nad tri Airbus zrakoplova i nekretninom.

Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih kredita odgovara njihovoj fer vrijednosti.

Usklada kretanja obveze po dugoročnim kreditima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti iskazana je u sklopu bilješke 32.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI

Grupa i Društvo unajmljuju zrakoplove i motore, poslovne prostore i automobile.

Imovina s pravom korištenja

Croatia Airlines Grupa

2022. godina	Zrakoplovi		Motori		Poslovni prostori		Automobili		Ulaganja u tuđu imovinu		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2022.	525.098	69.853	72.486	9.643	37.118	4.938	117	16	315.090	41.915	949.909	126.365
Povećanja	-	-	-	-	2.123	282	168	22	-	-	2.291	304
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	-	-	-	-	10.741	1.426	10.741	1.426
Modifikacija ugovora o najmu	(6.181)	(821)	25.201	3.346	926	123	-	-	-	-	19.946	2.648
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	3.590	477	3.590	477
Prekid ugovora o najmu	(25.051)	(3.326)	-	-	(4.323)	(574)	-	-	(116.051)	(15.408)	(145.425)	(19.308)
Istek ugovora o najmu	-	-	-	-	(1.029)	(137)	(39)	(5)	(7.974)	(1.059)	(9.042)	(1.201)
Tečajne razlike	-	(159)	-	(24)	-	(12)	-	-	-	(90)	-	(285)
Stanje 31.12.2022.	493.866	65.547	97.687	12.965	34.815	4.620	246	33	205.396	27.261	832.010	110.426
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2022.	202.903	26.992	52.937	7.042	17.599	2.341	92	12	275.819	36.692	549.350	73.079
Trošak amortizacije za godinu	66.001	8.763	18.090	2.402	6.032	801	60	8	27.722	3.681	117.905	15.655
Jednokratna odobrenja	-	-	-	-	279	37	-	-	-	-	279	37
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	1.278	170	1.278	170
Prekid ugovora o najmu	(23.797)	(3.160)	-	-	(1.847)	(245)	-	-	(111.523)	(14.807)	(137.167)	(18.212)
Istek ugovora o najmu	-	-	-	-	(1.029)	(137)	(39)	(5)	(7.974)	(1.059)	(9.042)	(1.201)
Tečajne razlike	-	(64)	-	(17)	-	(5)	-	-	-	(81)	-	(167)
Stanje 31.12.2022.	245.107	32.531	71.027	9.427	21.034	2.792	113	15	185.322	24.596	522.603	69.361
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2022.	248.759	33.016	26.660	3.538	13.781	1.828	133	18	20.074	2.665	309.407	41.065
Stanje 1.1.2022.	322.195	42.861	19.549	2.601	19.519	2.597	25	4	39.271	5.223	400.559	53.286

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines Grupa

2021. godina	Zrakoplovi		Motori		Poslovni prostori		Automobili		Ulaganja u tuđu imovinu		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2021.	452.847	60.084	72.486	9.617	26.600	3.530	265	35	311.162	41.285	863.360	114.551
Povećanja	73.142	9.721	-	-	312	41	-	-	-	-	73.454	9.762
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	-	-	-	-	2.423	322	2.423	322
Modifikacija ugovora o najmu	(891)	(118)	-	-	10.569	1.405	-	-	-	-	9.678	1.287
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	1.505	200	1.505	200
Otuđenja	-	-	-	-	(363)	(48)	(148)	(20)	-	-	(511)	(68)
Tečajne razlike	-	166	-	26	-	10	-	1	-	108	-	311
Stanje 31.12.2021.	525.098	69.853	72.486	9.643	37.118	4.938	117	16	315.090	41.915	949.909	126.365
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2021.	134.555	17.853	35.821	4.752	11.287	1.498	183	24	207.793	27.570	389.639	51.697
Trošak amortizacije za godinu	68.348	9.084	17.116	2.275	5.881	782	57	8	67.425	8.961	158.827	21.110
Jednokratna odobrenja	-	-	-	-	794	106	-	-	-	-	794	106
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	601	80	601	80
Otuđenja	-	-	-	-	(363)	(48)	(148)	(20)	-	-	(511)	(68)
Tečajne razlike	-	55	-	15	-	3	-	-	-	81	-	154
Stanje 31.12.2021.	202.903	26.992	52.937	7.042	17.599	2.341	92	12	275.819	36.692	549.350	73.079
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2021.	322.195	42.861	19.549	2.601	19.519	2.597	25	4	39.271	5.223	400.559	53.286
Stanje 1.1.2021.	318.292	42.231	36.665	4.865	15.313	2.032	82	11	103.369	13.715	473.721	62.854

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines d.d.

2022. godina	Zrakoplovi		Motori		Poslovni prostori		Automobili		Ulaganja u tuđu imovinu		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2022.	525.098	69.853	72.486	9.643	36.059	4.797	118	16	315.090	41.915	948.851	126.224
Povećanja	-	-	-	-	2.123	282	168	22	-	-	2.291	304
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	-	-	-	-	10.741	1.426	10.741	1.426
Modifikacija ugovora o najmu	(6.181)	(821)	25.201	3.346	926	123	-	-	-	-	19.946	2.648
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	3.590	477	3.590	477
Prekid ugovora o najmu	(25.051)	(3.326)	-	-	(4.323)	(574)	-	-	(116.051)	(15.408)	(145.425)	(19.308)
Istek ugovora o najmu	-	-	-	-	(1.029)	(137)	(39)	(5)	(7.974)	(1.059)	(9.042)	(1.201)
Tečajne razlike	-	(159)	-	(24)	-	(11)	-	-	-	(90)	-	(284)
Stanje 31.12.2022.	493.866	65.547	97.687	12.965	33.756	4.480	247	33	205.396	27.261	830.952	110.286
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2022.	202.903	26.992	52.937	7.042	17.180	2.285	92	12	275.820	36.692	548.932	73.023
Trošak amortizacije za godinu	66.001	8.763	18.090	2.402	5.784	767	60	7	27.722	3.681	117.657	15.620
Jednokratna odobrenja	-	-	-	-	279	37	-	-	-	-	279	37
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	1.278	170	1.278	170
Prekid ugovora o najmu	(23.797)	(3.160)	-	-	(1.847)	(245)	-	-	(111.523)	(14.807)	(137.167)	(18.212)
Istek ugovora o najmu	-	-	-	-	(1.029)	(137)	(39)	(5)	(7.974)	(1.059)	(9.042)	(1.201)
Tečajne razlike	-	(64)	-	(17)	-	(4)	-	1	-	(80)	-	(164)
Stanje 31.12.2022.	245.107	32.531	71.027	9.427	20.367	2.703	113	15	185.323	24.597	521.937	69.273
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2022.	248.759	33.016	26.660	3.538	13.389	1.777	134	18	20.073	2.664	309.015	41.013
Stanje 1.1.2022.	322.195	42.861	19.549	2.601	18.879	2.512	26	4	39.270	5.223	399.919	53.201

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja (nastavak)

Croatia Airlines d.d.

2021. godina	Zrakoplovi		Motori		Poslovni prostori		Automobili		Ulaganja u tuđu imovinu		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST												
Stanje 1.1.2021.	452.847	60.084	72.486	9.617	25.488	3.382	118	16	311.162	41.285	862.101	114.384
Povećanja	73.142	9.721	-	-	-	-	-	-	-	-	73.142	9.721
Ulaganja u imovinu u najmu	-	-	-	-	-	-	-	-	2.423	322	2.423	322
Modifikacija ugovora o najmu	(891)	(118)	-	-	10.571	1.405	-	-	-	-	9.680	1.287
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	-	-	-	-	-	-	1.505	200	1.505	200
Tečajne razlike	-	166	-	26	-	10	-	-	-	108	-	310
Stanje 31.12.2021.	525.098	69.853	72.486	9.643	36.059	4.797	118	16	315.090	41.915	948.851	126.224
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA I ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
Stanje 1.1.2021.	134.555	17.853	35.821	4.753	10.778	1.430	55	7	207.793	27.570	389.002	51.613
Trošak amortizacije za godinu	68.348	9.084	17.116	2.275	5.608	745	37	5	67.426	8.961	158.535	21.070
Jednokratna odobrenja	-	-	-	-	794	106	-	-	-	-	794	106
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	-	-	-	-	-	-	-	-	601	80	601	80
Tečajne razlike	-	55	-	14	-	4	-	-	-	81	-	154
Stanje 31.12.2021.	202.903	26.992	52.937	7.042	17.180	2.285	92	12	275.820	36.692	548.932	73.023
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Stanje 31.12.2021.	322.195	42.861	19.549	2.601	18.879	2.512	26	4	39.270	5.223	399.919	53.201
Stanje 1.1.2021.	318.292	42.231	36.665	4.864	14.710	1.952	63	9	103.369	13.715	473.099	62.771

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Obveze po najmovima

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Dugoročne obveze po najmovima	218.439	28.992	286.587	38.124	218.249	28.967	286.172	38.069
Kratkoročne obveze po najmovima	85.289	11.320	83.350	11.088	85.064	11.290	83.097	11.054
	303.728	40.312	369.937	49.212	303.313	40.257	369.269	49.123

Plan otplate obveza po najmovima je kako slijedi:

	2022.		2022.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
2023.	97.948	13.000	97.716	12.969
2024.	87.347	11.593	87.155	11.567
2025.	62.368	8.278	62.368	8.278
Poslije 2025.	86.004	11.415	86.004	11.415
	333.667	44.286	333.243	44.229

Usklada kretanja obveze po najmovima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti je kako slijedi:

	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	2022.		2022.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura
Stanje na dan 1. siječnja 2022.	369.937	49.212	369.269	49.123
Promjene iz nenovčanih tokova				
Priznavanje tijekom godine	2.291	304	2.291	304
Modifikacije ugovora	19.946	2.648	19.946	2.648
Prekid najma	(2.531)	(336)	(2.531)	(336)
Jednokratna odobrenja	(279)	(37)	(279)	(37)
Kamata	13.452	1.786	13.438	1.784
Utjecaj promjene tečaja	1.990	264	1.990	264
Preračun tečaja	-	(109)	-	(108)
Ukupne promjene iz nenovčanih tokova	34.869	4.520	34.855	4.519
Promjene iz novčanih tokova				
Plaćena kamata	(13.452)	(1.786)	(13.438)	(1.784)
Plaćena glavnica	(87.626)	(11.634)	(87.373)	(11.601)
Ukupne promjene iz novčanih tokova	(101.078)	(13.420)	(100.811)	(13.385)
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	303.728	40.312	303.313	40.257

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

31. NAJMOVI (NASTAVAK)

Obveze po najmovima (nastavak)

	Croatia Airlines Grupa 2021.		Croatia Airlines d.d. 2021.	
	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	354.312	47.010	353.674	46.926
Promjene iz nenovčanih tokova				
Priznavanje tijekom godine	73.454	9.763	73.142	9.721
Modifikacije ugovora	9.678	1.286	9.678	1.286
Jednokratna odobrenja	(794)	(106)	(794)	(106)
Kamata	12.667	1.684	12.652	1.682
Utjecaj promjene tečaja	9.135	1.214	9.138	1.214
Preračun tečaja	-	126	-	126
Ukupne promjene iz nenovčanih tokova	104.140	13.967	103.816	13.923
Promjene iz novčanih tokova				
Plaćena kamata	(12.667)	(1.684)	(12.652)	(1.682)
Plaćena glavnica	(75.848)	(10.081)	(75.569)	(10.044)
Ukupne promjene iz novčanih tokova	(88.515)	(11.765)	(88.221)	(11.726)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	369.937	49.212	369.269	49.123

32. KRATKOROČNI KREDITI

Tijekom 2022. i 2021. godine nije bilo kratkoročnih kredita.

Usklada kretanja obveze po kreditima s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti Grupe i Društva je kako slijedi:

	Dugoročni krediti		Kratkoročni krediti		Ukupno krediti	
	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura	tisuce kuna	tisuce eura
Stanje na dan 1. siječnja 2022.	545.374	72.550	-	-	545.374	72.550
Promjene iz financijskih novčanih tokova						
Primljeni krediti	94.000	12.481	-	-	94.000	12.481
Otplata kredita	(12.813)	(1.701)	-	-	(12.813)	(1.701)
Ukupne promjene iz financijskih novčanih tokova	81.187	10.780	-	-	81.187	10.780
Ostale promjene						
Obveza za kamate	5.073	674	-	-	5.073	674
Tečajne razlike	85	11	-	-	85	11
Efekt preračuna tečaja	-	(172)	-	-	-	(172)
Ukupne ostale promjene	5.158	513	-	-	5.158	513
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	631.719	83.843	-	-	631.719	83.843

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

32. KRATKOROČNI KREDITI (NASTAVAK)

	Dugoročni krediti		Kratkoročni krediti		Ukupno krediti	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje na dan 1. siječnja 2021.	553.279	73.409	-	-	553.279	73.409
<i>Promjene iz financijskih novčanih tokova</i>						
Otplata kredita	(12.770)	(1.697)	-	-	(12.770)	(1.697)
Ukupne promjene iz financijskih novčanih tokova	(12.770)	(1.697)	-	-	(12.770)	(1.697)
<i>Ostale promjene</i>						
Obveza za kamate	5.000	665	-	-	5.000	665
Tečajne razlike	(135)	(18)	-	-	(135)	(18)
Efekt preračuna tečaja	-	191	-	-	-	191
Ukupne ostale promjene	4.865	838	-	-	4.865	838
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	545.374	72.550	-	-	545.374	72.550

33. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	43.642	5.792	40.907	5.441	41.669	5.530	40.129	5.338
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	53.103	7.048	42.214	5.616	52.900	7.021	41.965	5.583
	96.745	12.840	83.121	11.057	94.569	12.551	82.094	10.921

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

34. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	169.833	22.541	155.122	20.636	169.833	22.541	155.122	20.636
Primljeni depoziti i predujmovi	10.723	1.423	10.625	1.413	10.701	1.420	10.906	1.451
Obveze za plaće	19.566	2.597	17.096	2.274	19.144	2.541	16.625	2.212
Ostale kratkoročne obveze	4.419	586	1.013	135	3.414	453	461	60
	204.541	27.147	183.856	24.458	203.092	26.955	183.114	24.359

Kratkoročne obveze za usluge u zračnom prometu odnose se na obvezu s osnove prodanih važećih, a još neiskorištenih putničkih karata. Ove obveze prestaju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte.

S početkom pandemije i povećanim zahtjevima za refundacijama kupljenih karata, a s ciljem očuvanja likvidnosti, pristupilo se postupku izdavanja travel voucher-a kupcima karata na letovima koji zbog COVID-19 pandemije nisu odrađeni, čime je ukupno uplaćeni iznos za neiskorištene karte zadržan u Društvu te predstavlja obvezu za buduća putovanja. Obveza po voucherima se smanjuje izdavanjem zrakoplovnih prijevoznih dokumenata u zamjenu za voucher ili povratom (refundacijom) uplaćenog iznosa. Na dan 31. prosinca 2022. ova obveza iznosila je 40.149 tisuća kuna, odnosno 5.329 tisuća eura (2021.: 51.964 tisuće kuna, odnosno 6.913 tisuća eura).

35. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines	Grupa	Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Odgođeni prihodi	15	2	248	33	15	2	248	33
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	2.464	327	1.486	198	2.464	327	1.486	198
Obračunati troškovi	64.226	8.524	31.509	4.191	63.596	8.441	30.250	4.024
	66.705	8.853	33.243	4.422	66.075	8.770	31.984	4.255

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

36. ZAPOSLENICI

Broj zaposlenika na dan 31. prosinca je bio kako slijedi:

	2022.	2021.
Croatia Airlines d.d.		
Piloti i kopiloti	119	118
Kabinsko osoblje	164	151
Tehničko osoblje i održavanje	253	254
Prodaja i marketing	137	136
Zemaljska operativa	92	93
Ostali zaposlenici	145	168
	910	920
Ovisna društva		
Obzor putovanja d.o.o.	21	18
Amadeus Croatia d.o.o.	7	7
Ukupno	938	945

37. PREUZETE OBVEZE

Preuzete obveze planirane su Poslovnim planom 2023. – 2026. godine koji se temelji na inicijativama Post-Covid strategije, a na dan 31.12.2022. godine uključuju ugovorene obveze za nabavu nove flote (avansna plaćanja – PDP i obveze s osnove najma) temeljem sklopljenih ugovora s Airbusom i tvrtkom Air Lease Corporation Clover, a iznose kako slijedi:

	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Do jedne godine	71.908	9.547	-	-
Između jedne i pet godina	733.062	97.331	-	-
Preko pet godina	1.210.766	160.758	-	-
	2.015.736	267.636	-	-

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

38.1 TRANSAKCIJE S OVISNIM DRUŠTVIMA

Transakcije s ovisnim društvima prikazane su u nastavku:

	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Prihodi				
Obzor putovanja d.o.o.	188	25	190	25
Amadeus Croatia d.d.	-	-	25	3
Ukupni prihodi	188	25	215	28
Prihodi od kamata				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	34	5	50	7
Ukupni prihodi od kamata	34	5	50	7
Rashodi				
Obzor putovanja d.o.o.	51	7	16	2
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Ukupni rashodi	51	7	16	2
	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Potraživanja od kupaca				
Obzor putovanja d.o.o.	34	5	28	4
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	34	5	28	4
Dani zajmovi				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	1.625	216
Ukupno dani zajmovi	-	-	1.625	216
Primljeni depoziti i predujmovi				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	288	38
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Ukupno primljeni depoziti i predujmovi	-	-	288	38

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Društvo je u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske koja svojim udjelom u vlasništvu i glasačkim pravima ima značajni utjecaj na poslovanje Društva. S obzirom na značajni utjecaj države u vlasništvu, Društvo je u povezanom odnosu s državnim institucijama i društvima gdje država drži većinski udio odnosno kontrolu ili ima značajan utjecaj.

U svrhu objava transakcija s povezanim društvima, Društvo ne smatra rutinske transakcije (kao plaćanje poreza, pristojbi i slične) s raznim lokalnim društvima (u direktnom ili indirektnom vlasništvu države) ili s drugim državnim tijelima, transakcijama s povezanim društvima.

Značajnije transakcije koje Društvo ima s državnim poduzećima odnose se na troškove zračnih luka i goriva te prihodi od prodaje karata i prihodi od prijevoza tereta (pošte).

Transakcije s povezanim stranama, društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske ili društvima od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku prikazane su u nastavku:

	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Prihodi				
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	63	8	31	4
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	514	68	4	1
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	7	1	15	2
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	2	-	-	-
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	1.300	173	1.096	146
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	2.507	333	96	13
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	17	2	8	1
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	4.149	551	2.791	371
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	6	1	-	-
Ukupni prihodi	8.565	1.137	4.041	538
Rashodi				
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	423	56	186	25
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	1.489	198	1.082	144
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	36	5	115	15
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	2.152	286	1.502	200
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	20.024	2.659	13.920	1.850
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	12.674	1.683	6.924	920
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	377	50	328	44
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	23	3	25	3
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	287.330	38.150	93.146	12.380
Ukupni rashodi	324.528	43.090	117.228	15.581

Transakcije s ostalim društvima u državnom vlasništvu i državnim institucijama nisu značajne.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE (NASTAVAK)

	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Potraživanja				
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	-	-	-	-
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	28	4	-	-
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	-	-	-	-
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	3	-	-	-
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	733	97	-	-
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	692	92	36	5
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	-	-	-	-
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	475	63	389	52
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.931	256	425	57
Obveze				
Zračna luka Osijek d.o.o., Klisa	47	6	51	7
Zračna luka Pula d.o.o., Pula	156	21	148	20
Zračna luka Rijeka d.o.o., Omišalj	37	5	-	-
Zračna luka Zadar d.o.o., Zadar	74	10	127	17
Zračna luka Split d.o.o., Kaštel Štafilić	2.783	369	2.580	343
Zračna luka Dubrovnik d.o.o., Čilipi	-	-	1.000	133
Zrakoplovno-tehnički centar d.d., Velika Gorica	50	7	15	2
HP – Hrvatska pošta d.d., Zagreb	2	-	3	-
INA – Industrija nafte d.d., Zagreb	15.648	2.077	14.199	1.889
Ukupne obveze	18.797	2.495	18.123	2.411

PSO naknada

Tijekom godine Društvo je temeljem PSO naknade, odnosno naknade Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za očuvanje prometne povezanosti regija u domaćem linijskom zračnom prijevozu realiziralo prihod u iznosu 111.331 tisuću kuna, odnosno 14.782 tisuće eura (2021.: 88.876 tisuća kuna, odnosno 11.812 tisuća eura). Potraživanje na datum izvještavanja po osnovi PSO naknade iznosi 19.876 tisuća kuna, odnosno 2.638 tisuće eura i iskazano je unutar potraživanja od države i državnih institucija u bilješci 22. (2021.: 12.345 tisuća kuna, odnosno 1.642 tisuće eura).

Dugoročni krediti

Tijekom godine Društvo nije uzimalo dugoročne kredite banke u vlasništvu Republike Hrvatske (2021.: Društvo nije uzimalo dugoročne kredite). Obveza po kreditu na datum izvještavanja iznosi 11.113 tisuća kuna, odnosno 1.475 tisuća eura (2021.: 17.477 tisuća kuna, odnosno 2.325 tisuća eura). Trošak kamata priznat tijekom godine iznosio je 462 tisuće kuna, odnosno 61 tisuću eura (2021.: 556 tisuća kuna, odnosno 74 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.2 TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE (NASTAVAK)

Dugoročni krediti (nastavak)

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture ukupne vrijednosti 250.000 tisuća kuna, od čega je Društvo 2020. godine dobilo 150.000 tisuća kuna, odnosno 19.912 tisuća eura, 2019.: 100.000 tisuća kuna, odnosno 13.488 tisuća eura, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 250.000 tisuća kuna, odnosno 33.181 tisuću eura (2021.: 250.000 tisuća kuna, odnosno 33.257 tisuća eura).

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture odobrenog tijekom 2020. godine u iznosu 250.000 tisuća kuna, odnosno 33.187 tisuća eura, kojeg je Društvo u cijelosti dobilo 2020. godine, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 250.000 tisuća kuna, odnosno 33.181 tisuću eura (2021.: 250.000 tisuća kuna, odnosno 33.257 tisuća eura).

Temeljem zajma Ministarstva mora, prometa i infrastrukture odobrenog tijekom 2022. godine u iznosu 94.000 tisuće kuna, odnosno 12.476 tisuća eura, kojeg je Društvo u cijelosti dobilo 2022. godine, Društvo ima obvezu po zajmu na datum izvještavanja u iznosu 94. tisuća kuna, odnosno 12.476 tisuća eura.

Trošak kamata priznat tijekom godine iznosio je 8.122 tisuće kuna, odnosno 1.078 tisuća eura (2021.: 6.800 tisuće kuna, odnosno 904 tisuće eura). Obveza za kamate iskazana unutar dugoročnih kredita iznosi 15.492 tisuće kuna, odnosno 2.056 tisuća eura (2021.: 10.419 tisuća kuna, odnosno 1.386 tisuća eura), dok obveza za obračunati trošak kamata, iskazana unutar obračunatih troškova u sklopu bilješke 35. iznosi 4.889 tisuća kuna, odnosno 649 tisuća eura (2021.: 1.839 tisuća kuna, odnosno 245 tisuća eura).

Potpore vezane uz pandemiju COVID-19

Tijekom godine Društvo je unutar ostalih prihoda priznalo prihode od državnih potpora za naknadu štete uzrokovane pandemijom COVID-19 i to potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 262 tisuće kuna, odnosno 35 tisuća eura sukladno mjerama Vlade Republike Hrvatske (2021.: potporu za očuvanje zaposlenosti u iznosu 26.304 tisuće kuna, odnosno 3.496 tisuća eura sukladno mjerama Vlade Republike Hrvatske i 13.525 tisuća kuna, odnosno 1.798 tisuća eura temeljem primjene mjere Oslobođenja od podmirivanja poreznih obveza razmjerno postotku pada prihoda u razdoblju travanj – rujan 2021. godine).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

38. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

38.3 TRANSAKCIJE S KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA I ČLANOVIMA NADZORNOG ODBORA

Ukupno isplaćene naknade članovima uprave, direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva iznosile su kako slijedi:

	2022. tisuće kuna	2022. tisuće eura	2021. tisuće kuna	2021. tisuće eura
Plaće i naknade - bruto	5.817	772	4.965	660
Primici u naravi - bruto	114	15	149	20
	<u>5.931</u>	<u>787</u>	<u>5.114</u>	<u>680</u>

Na dan 31. prosinca 2022. na položajima članova uprave, direktora i drugih ključnih članova rukovodstva bilo je zaposleno 13 osoba (2021.: 13 osoba).

Naknade članovima Nadzornog odbora tijekom godine iznosile su 166 tisuća kuna, odnosno 22 tisuće eura (2021.: 172 tisuće kuna, odnosno 23 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizicima

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Značajniji rizici, zajedno s metodama koje se koriste u upravljanju tim rizicima, navedeni su u nastavku.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom.

Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku.

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Društvo uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorizirani su u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

1. prva razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze,
2. druga razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na inpute izvedene izravno za promatrana sredstva ili obveze (tj. kao cijene) ili neizravno (izvedeni iz cijena), i
3. treća razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tabela u nastavku prikazuje imovinu Grupe i Društva po fer vrijednosti na datum izvještavanja:

	Razina 1 tisuće kuna	Razina 2 tisuće kuna	Razina 3 tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
2022.				
<i>Ulaganja u vlasničke instrumente</i>				
Kotirana društva	1.277	-	-	1.277
Nekotirana društva	-	-	189	189
Ukupno	1.277	-	189	1.466
	Razina 1 tisuće eura	Razina 2 tisuće eura	Razina 3 tisuće eura	Ukupno tisuće eura
2022.				
<i>Ulaganja u vlasničke instrumente</i>				
Kotirana društva	169	-	-	169
Nekotirana društva	-	-	25	25
Ukupno	169	-	25	194
	Razina 1 tisuće kuna	Razina 2 tisuće kuna	Razina 3 tisuće kuna	Ukupno tisuće kuna
2021.				
<i>Ulaganja u vlasničke instrumente</i>				
Kotirana društva	1.130	-	-	1.130
Nekotirana društva	-	-	189	189
Ukupno	1.130	-	189	1.319
	Razina 1 tisuće eura	Razina 2 tisuće eura	Razina 3 tisuće eura	Ukupno tisuće eura
2021.				
<i>Ulaganja u vlasničke instrumente</i>				
Kotirana društva	150	-	-	150
Nekotirana društva	-	-	25	25
Ukupno	150	-	25	175

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizicima

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa i Društvo su izloženi promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa i Društvo primjenjuju politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prireboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je kako slijedi:

	2022.		2021.		2022.		2021.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće	tisuće
	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura	kuna	eura
Dug	935.447	124.155	915.311	121.762	935.032	124.100	914.643	121.673
Novac i novčani ekvivalenti	(580.321)	(77.022)	(316.667)	(42.126)	(574.780)	(76.286)	(311.256)	(41.406)
Neto dug	355.126	47.133	598.644	79.636	360.252	47.814	603.387	80.267
Glavnica	92.494	12.277	(69.180)	(9.203)	88.119	11.695	(71.536)	(9.517)
Odnos duga i glavnice	384%	384%	-	-	409%	409%	-	-

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospeljećem preko jedne godine.

Grupa i Društvo su izloženi kamatnom riziku s obzirom da je dio primljenih kredita odobren s varijabilnom kamatnom stopom kako je prikazano u bilješkama 30. i 32. Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 17. Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 4 tisuće kuna, odnosno 1 tisuću eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (2021.: 5 tisuća kuna, odnosno 1 tisuću eura), i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od 4 tisuće kuna, odnosno 1 tisuću eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2022. godinu (2021.: 5 tisuća kuna, odnosno 1 tisuću eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Valutni rizik

Grupa i Društvo su izloženi transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na kunu na novčane tokove iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem su Grupa i Društvo izloženi proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih kredita i dugoročnih najмова, kako je opisano u bilješkama 30. i 31., a koji su većim dijelom denominirani u eurima i američkim dolarima. Grupa i Društvo ovu izloženost pokrivaju s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruju dostatne priljeve za pokriće otplate dugova. Dobit i gubitke po dugovanjima iz dugoročnih kredita u stranoj valuti Grupa i Društvo obračunavaju kao zaštitu novčanog tijeka u okviru glavnice, kao što je opisano u računovodstvenim politikama.

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na neto monetarna potraživanja/obveze denominirane u eurima i dolarima na datum izvještavanja (jačanje/slabljenje za 0,50%) je kako slijedi:

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene dolara	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Dobit / (gubitak)	<u>(640)</u>	<u>(1.184)</u>	<u>309</u>	<u>(262)</u>

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje/slabljenje za 0,50%) je kako slijedi:

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene dolara	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Dobit / (gubitak)	<u>3.037</u>	<u>1.697</u>	<u>1.492</u>	<u>472</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e dužni su priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati s Društvom. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drugačije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Grupa i Društvo procjenjuju solventnost i urednost plaćanja klijenata i prate izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Grupa i Društvo periodički provjeravaju. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza, Grupa i Društvo knjiže odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim se knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknadivi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivativnim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave Društva, nizak.

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 20.785 tisuća kuna odnosno 2.760 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 5%, iznos od 20.785 tisuća kuna odnosno 2.760 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2022. godinu (2021.: 6.757 tisuća kuna odnosno 898 tisuća eura).

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja s poteškoćama u podmirivanju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijanja. Grupa i Društvo upravljaju rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijanja obveza te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

39.1 Tablice rizika likvidnosti

U sljedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine prema očekivanom dospijeću. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

31.12.2022.	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Imovina										
Dugotrajni depoziti	69.397	9.211	-	-	-	-	-	-	69.397	9.211
Ulaganja u vlasničke instrumente	1.466	195	-	-	-	-	-	-	1.466	195
Dugotrajna potraživanja	37	5	-	-	-	-	37	5	-	-
Potraživanja od kupaca	85.592	11.360	85.592	11.360	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	49.997	6.636	49.997	6.636	-	-	-	-	-	-
Kratkotrajni depoziti	14.956	1.985	746	99	14.210	1.886	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	574.780	76.286	574.780	76.286	-	-	-	-	-	-
Ukupno imovina	796.225	105.678	711.115	94.381	14.210	1.886	37	5	70.863	9.406
Obveze										
Dugoročni krediti	631.719	83.843	22.227	2.950	-	-	-	-	609.492	80.893
Kamate po kreditima	33.681	4.470	265	35	-	-	-	-	33.416	4.435
Obveze po najmovima	333.243	44.229	48.287	6.409	49.429	6.561	87.155	11.567	148.372	19.692
Obveze prema dobavljačima	94.569	12.551	94.569	12.551	-	-	-	-	-	-
Ostale obveze	179.752	23.858	134.714	17.880	40.149	5.329	-	-	4.889	649
Ukupno obveze	1.272.964	168.951	300.062	39.825	89.578	11.890	87.155	11.567	796.169	105.669
Razlika	(476.739)	(63.273)	411.053	54.556	(75.368)	(10.004)	(87.118)	(11.562)	(725.306)	(96.263)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

39. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

39.1 Tablice rizika likvidnosti (nastavak)

31.12.2021.	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Imovina										
Dugotrajni depoziti	52.062	6.926	-	-	-	-	-	-	52.062	6.926
Ulaganja u vlasničke instrumente	1.319	175	-	-	-	-	-	-	1.319	175
Dugotrajna potraživanja	1.144	152	-	-	-	-	873	116	271	36
Potraživanja od kupaca	48.465	6.447	48.465	6.447	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	28.882	3.842	28.882	3.842	-	-	-	-	-	-
Kratkotrajni depoziti	62.617	8.330	1.341	178	61.276	8.152	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	311.256	41.406	311.256	41.406	-	-	-	-	-	-
Ukupno	505.745	67.278	389.944	51.873	61.276	8.152	873	116	53.652	7.137
Obveze										
Dugoročni krediti	545.374	72.550	4.510	600	8.269	1.100	22.176	2.950	510.419	67.900
Kamate po kreditima	33.294	4.430	425	57	350	47	264	35	32.255	4.291
Obveze po najmovima	409.481	54.474	47.914	6.374	49.196	6.545	93.143	12.391	219.228	29.164
Obveze prema dobavljačima	82.094	10.921	82.094	10.921	-	-	-	-	-	-
Ostale obveze	130.347	17.340	76.544	10.182	51.964	6.913	-	-	1.839	245
Ukupno	1.200.590	159.715	211.487	28.134	109.779	14.605	115.583	15.376	763.741	101.600
Razlika	(694.845)	(92.437)	178.457	23.739	(48.503)	(6.453)	(114.710)	(15.260)	(710.089)	(94.463)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

40. NAKNADE REVIZORU

Za obavljanje revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe Croatia Airlines za 2022. godinu ugovorena je naknada u visini od 198 tisuće kuna uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost (za 2021. godinu 196 tisuća kuna uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost).

Revizor je pružao i uslugu izrade studije o transfernim cijenama, a naknada za navedenu uslugu iznosila je 13 tisuća kuna uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost (2021.: 10 tisuća kuna uvećano za iznos poreza na dodanu vrijednost).

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Intenzivno su nastavljene aktivnosti vezano za nabavu te pripremu uvođenja novih zrakoplova A220 u flotu Croatia Airlinesa od 2024. godine, a sukladno definiranim strateškim inicijativama „Post Covid strategije Croatia Airlinesa“.

Mreža opsluživanja u prvom kvartalu 2023. godine obuhvaćala je 13 međunarodnih i sedam domaćih destinacija. Početak 2023. godine za Društvo je bolji od očekivanja, a potražnja za uslugama zračnog prijevoza i dalje raste. U prvom kvartalu 2023. godine Društvo je ostvarilo nalet od 6.711 blok sati, a zabilježeno je 5.112 letova, što predstavlja rast naleta za 23 posto u letovima i 19 posto u blok satima u odnosu na isto razdoblje 2022. godine. Ukupan broj prevezenih putnika iznosio je 303.347 što je 51 posto više u odnosu na prvi kvartal 2022. godine, ali još uvijek za 12 posto manje od ostvarenih 345.800 putnika u istom razdoblju 2019. godine. Ostvareni putnički kilometri veći su za 43 posto, uz putnički faktor popunjenosti (PLF) od 61,3 posto što je 9,9 postotna boda više u odnosu na prvi kvartal 2022. godine. Broj putnika u domaćem redovitom prometu veći je za 39 posto, a u međunarodnom redovitom prometu za 56 posto u odnosu na prvi kvartal 2022. godine.

Društvo tijekom ljetne sezone 2023. godine planira izravno povezati Hrvatsku s 22 međunarodna odredišta, odnosno 23 europske zračne luke, a zrakoplovi Društva pritom će letjeti na 47 međunarodnih linija. Ukupno je planirano više od 17.000 letova, a u ponudi će biti više od 1,820.000 sjedala. Ljetnim redom letenja Društvo će dodatno proširiti mrežu međunarodnih odredišta, uvođenjem novih međunarodnih linija iz Splita za Oslo i Skopje, iz Dubrovnika za Prag te iz Bola na otoku Braču za München.

Mrežom izravnih međunarodnih letova u sklopu ljetnog reda letenja za 2023. godinu, a kao strateški važan dio hrvatske prometne i turističke infrastrukture, namjera Društva je pružiti snažnu podršku razvoju hrvatskog turizma i gospodarstva te svakodnevno pridonositi održavanju prometne povezanosti hrvatskom gospodarstvu, građanima i svojim putnicima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2022.

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Vlada Republike Hrvatske je donijela je Odluku o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (objavljena u „Narodnim novinama“ br. 85/22.). Navedenom odlukom euro postaje službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj na dan 1. siječnja 2023. godine. Fiksni tečaj konverzije određen je na 7,53450 kuna za jedan euro. Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja će se obračunavati prospektivno te ne predstavlja događaj nakon datuma izvještavanja koji nalaže usklađivanje.

42. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH I ODVOJENIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane i odvojene financijske izvještaje usvojio je Predsjednik Uprave Društva i odobrio njihovo izdavanje dana 28. travnja 2023. godine.

Potpisali u ime Društva dana 28. travnja 2023. godine:

Nataša Ikašović-Dautović

Direktorica Sektora financija i računovodstva

Jasmin Bajić

Predsjednik Uprave